

SOZD ZDRUŽENA PODJETJA STROJEGRADNJE ZPS

LITOSTROJGLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE TITOVİ ZAVODI LITOSTROJ LJUBLJANA
LETO XX DECEMBER 1979 ŠT. 12Z ukazom št. 119
je predsednik republike
27. 9. 1977 odlikoval
Titove zavode Litostroj
z redom dela z rdečo zaslavoPOGOVOR Z GENERALNIM DIREKTORJEM
TOVARIŠEM MARKOM KRŽIŠNIKOM

Ne zapravimo si dobrih izhodiščnih osnov

Pred nami je leto 1980. Ob tem lahko zaskrbljujoče ugotovimo, da svet pa tudi nas pestijo globoki in zapleteni procesi neugodnih ekonomskih gibanj, ki se izražajo na različne načine. Izrazito izstopajo energetske problemi, ki puščajo negativne posledice prav v vseh sferah industrije, potrošnje in s tem tudi človekovega standarda.

Razmere v svetu nas opozarjajo, da bo leto 1980 za gospodarjenje težko. Mnogi razvojni načrti in stopnje rasti kažejo znake upočasnitve. V tem boju so seveda v slabšem položaju nerazviti in manj razviti narodi.

Na poseben način se odražajo te svetovne razmere tudi v Jugoslaviji, Sloveniji in tudi v naši delovni organizaciji, še posebno zato, ker del naše proizvodnje prodajamo na svetovno tržišče. Da bi kar najbolj presegli neugodne razmere v svetu in pri nas, smo v Predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za leto 1980 zapisali, da je v Sloveniji nujna usmeritev v intenzivnejši razvoj, v racionalnejše gospodarjenje in varčevanje na vseh področjih v tesni medsebojni povezanosti z uresničevanjem in razvijanjem samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in na tej podlagi našega nadaljnega razvoja.

Na kakšnih osnovah in s kakšnimi izhodišči bomo v Litostroju gospodarili, je pomembno za nas vse. Zato smo zaprosili generalnega direktorja tovariša Marka Kržišnika, da nam odgovori na nekatera najpomembnejša vprašanja o tekočih gospodarskih problemih in o napotkih za leto 1980.

● Ali nam lahko poveste nekaj glavnih in osnovnih usmeritev gospodarjenja Litostroja v letu 1980 glede na razmere ekonomskih gibanj v SFRJ, SRS in občini, v skladu s sprejetimi družbenimi usmeritvami?

Moram reči, da se novo leto nikoli ne začne popolnoma na novo — razmere v poslovanju se vedno prenesejo še iz starega leta. Zato bomo to, kar smo delali doslej, delali tudi v bodoče, to pa pomeni, da lahko sadove drugega leta predvidimo že sedaj. Dela imamo dovolj, in ni bojazni, da bi se to v naslednjem letu spremenilo. Do sprememb lahko pride pri predpisih v kreditni ali devizni politiki. To je seveda tudi posledica vedno težjega deviznega položaja Jugoslavije, ker pa smo mi v letošnjem letu poslovali dokaj dobro, mislim, da nas tudi morebitne spremembe ne bodo preveč prizadele. Prizadevati si moramo predvsem, da bi dosegli več poslov na konvertibilnem tržišču, kjer letos nismo bili najbolj uspešni. Svoje ponudbe bomo morali podrežati konkurenici na tujih trgih, vendar pa ne bi smeli prodajati naših izdelkov za vsako ceno. Doslej smo imeli pri izvozu več uspehov na klirinškem področju, ki tudi postaja vse pomembnejše, za pridobitev deviznih pravic pa se upošteva le konvertibilno območje.

V letošnjem letu se je v našem gospodarstvu pokazala precejšnja nelikvidnost, vendar nam je uspelo brez večjih težav pokrivati naše notranje in zunanje potrebe. Vsekakor pa si bomo mo-

rali v prihodnjem letu veliko bolj prizadevati, da ne bomo imeli veliko nedovršene proizvodnje (zlasti pri viličarjih), za kar bomo morali sprejeti določene ukrepe.

Če se ozrem na triletno bilanco, verjamem, da nam bo uspelo doseči letošnji plan. Letos imamo poleg amortizacije doslej največjo akumulacijo, in sicer 7 in pol milijarde starih dinarjev; z amortizacijo je to skoraj 20 milijard dinarjev, kar zadostuje za nadaljevanje načrtovane investicijske izgradnje.

Gospodarski položaj Litostroja je sedaj boljši, kot je bil kdajkoli doslej.

Imamo polno zasedene vse obrate in dovolj naročil ter materiala, zato skoraj z gotovostjo lahko trdimo, da bo uspešno tudi naslednje leto.

● Katere glavne značilnosti bodo prevladoval v izpolnjevanju gospodarskega načrta v letu 1980 in kateri so glavni objekti iz našega programa za naslednje leto?

Iz naših sedmih proizvodnih grup bodo najpomembnejše proizvodnja turbin, žerjavov in reduktorjev. V naslednjem letu moramo izdelati dve turbini za HE Solkan, sedaj pa končujemo tudi 2 turbini za HE Hemren Dam v Iraku.

Najbolj sta zasedeni proizvodni veji žerjavov in reduktorjev, kjer je obseg naročil celo večji od naših zmogljivosti. Najbrž si bomo morali izdatno pomagati tudi s kooperanti. Naročena imamo namreč dva polarna žerjava za Sovjetsko zvezo, 4 žerjave za San Salvador, izdelati moramo nekaj lastnih žerjavov za TOZD PPO in približno 65 reduktorjev za Sovjetsko zvezo. Verjetno pa bomo podpirali pogodbo še za razne re-

zervne dele v višini 3 do 4 milijone dolarjev.

V proizvodnji viličarjev planiramo za 5.000 ton izdelkov v vrednosti čez 50 milijard starih dinarjev, to pa je 1/4 celotne proizvodnje Litostroja. Zasedenost v proizvodnji preoblikovalnih strojev je normalna, imamo naročil tako za domači trg kot tudi za izvoz.

Z našim proizvodnim programom se vse bolj uveljavljamo doma, v tuji konkurenci pa so naše cene že zelo visoke.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Slovesna počastitev dneva republike

V sredo, 28. novembra so ob 9. uri utihnili stroji, celo tovarno pa je ob vihranju zastav zajelo pravo praznično vzdušje. Že po malici so se odprla vrata tovarne in v Litostroj je začela prihajati množica gostov ter ostalih obiskovalcev, ki so se udeležili naše proslave. Tej množici so se pridružili tudi Litostrojčani, ki so zapustili svoja delovna mesta in se za pihalnim orkestrom napotili proti livarni jeklene litine.

Tu je goste in vse prisotne najprej pozdravil predsednik osnovnih organizacij sindikata tovariš Miro Podbevšek, za njim pa je spregovoril direktor tozda PUM tovariš Zvone Volfand. V imenu temeljne organizacije Proizvodnje ulitkov in modelov je pozdravil vse prisotne ter jih spomnil na to, da smo pred 33 leti prav na tem mestu začeli z gradnjo nove delavske tovarne v Ljubljani — Litostroja. Nadaljeval pa je:

»Takratne razmere in prese-

netljiva daljnovidnost načrtovalcev gradnje nove tovarne so opredelile posebno vlogo in nalogo naši tovarni, ki naj bi kot nova in moderna skupno s še nekaterimi jugoslovanskimi tovarnami bila osnova obnove in industrializacije dežele, zagotavljala uspešen socialistični gospodarski razvoj ter omogočila postopno vključevanje v mednarodno delitev dela. Zato je bila tovarna moderno zasnovana tako glede proizvodnega programa, kot opremljenosti in arhitektonske za-

snove proizvodnih obratov. Tudi sama graditev tovarne je bila smiselno zastavljena, saj je prvo fazo gradnje predstavljala graditev livarne, objektov, ki nas sedaj obkrožajo in ki še danes s svojim videzom in funkcionalnostjo presegajo številne novejša tovarne doma in drugod.

Več kot 30 let proizvajajo naše livarne najbolj zahtevne odlitke za doma in v svetu, uveljavljene hidroturbine, črpalne postaje, cementarne, opremo za železarne, težke industrijske žerjave in druge proizvode z imenom Litostroja.

Trideset let se v njih nabira znanje in pridobivajo praktične izkušnje, trideset let se razvija in uveljavlja specifična in moderna livarska tehnologija, trideset let dosegamo uspehe na področju izboljševanja kvalitete, rasti produktivnosti dela, izboljševanja pogojev dela, trideset let razvijamo in poglobljamo socialistične odnose. Trideset let je relativno dolga doba, ki pa je ob ustvarjalnem delu urno minila. Zahvaljujoč modernemu izhodiščnemu konceptu in daljnovidno ter pravilno izbranemu področju dela naše tovarne, so livarne doslej lahko uspešno izpolnjevale nalogo, ki jim je bila namenjena.

Hiter tehnični in tehnološki

Na osrednji ljubljanski proslavi ob dnevu republike se je v Litostroju zbralo okrog 8000 obiskovalcev

Foto: (V. Udovič)

(Nadaljevanje na 2. strani)

SREČNO V NOVO DESETLETJE

Slovesna počastitev dneva republike

(Nadaljevanje s 1. strani)

razvoj v svetu kot tudi doma pa vedno bolj zahteva velike energetske gospodarske objekte, v katerih je možna racionalna proizvodnja, kar je še pomembnejše, omogoča pokrivanje hitro rastočih potreb po energiji, gradbenih materialih, transportih itd. Za proizvodnjo velikih izdelkov pa so nekatere naše zmogljivosti postale premajhne. Dobro se še spominjamo primera HE Đerdap, ko se je prvič izraziteje pojavil problem proizvodnje velikih ulitkov, ki so pomembno dejstvo, da smo dolžni stalno zasledovati razvojne usmeritve in ukrepati tako, da lahko obdržimo že pridobljeno mesto.

Strojgradnja kot proizvodnja tehnično zahtevne investicijske opreme, ki sloni na visokem deležu strokovnega tehničnega znanja in izkušenj, se prav v sedanjem času vse bolj potrjuje kot proizvodnja razvitih držav, kot njihova poglavitna primerjalna prednost in osnova za uspešno vključevanje v mednarodno delitev dela. V Litostroju smo se tega že vseskozi zavedali ter smo zato v glavnem vztrajali na proizvodnji, ki smo jo opredelili že ob ustanovitvi, vztrajali tudi v časih, za katere so bile značilne pogoste usmeritve na tiste vrste proizvodnje in dejavnosti, ki so, čeprav za krajši čas, prinašale visoke dohodke. Menimo, da se spoznanja o proizvodnji z visokim vložkom znanja in tehnologije potrjujejo kot osnova, ki edina lahko predstavlja trajno podlogo nadaljnjega razvoja. Postopoma se ustvarjajo pogoji za uspešnejšo proizvodnjo in uveljavitev strojne opreme doma in v svetu. Zato se prav sedaj odločamo, da z vlaganji v proizvodnjo težke strojne opreme predvsem ustvarimo osnove za večji izvoz.

Tako kot smo pred tridesetimi leti z izgradnjo Litostroja pričeli z gradnjo livarn in nato v ustreznem zaporedju z gradnjo drugih

proizvodnih obratov, tudi sedaj začenjamo novo razvojno stopnjo proizvodnje težke strojne opreme z gradnjo livarne za proiz. težkih jeklenih ulitkov. Zato z današnjim dejanjem, ko polagamo temeljni kamen za novo livarno, hkrati označujemo pričetek širše modernizacije naše osnovne proizvodnje, označujemo nadaljnje prilaganje naše proizvodnje zahtevam sedanjega časa in perspektivnim potrebam. Siroko smo analizirali koncepcijo razvoja livarske proizvodnje v Litostroju. Analize so nam potrdile utemeljenost dosedanjega koncepta individualne in maloserijske proizvodnje ulitkov za specifične potrebe strojne industrije in proizvodnje investicijske opreme. To je koncept proizvodnje, pri katerem se gospodarski učinki ne merijo le po splošnem, tržnem kriteriju vrednotenja proizvodnje ulitkov, temveč se osnovni ekonomski učinki kažejo kot skupen rezultat v skupnem končnem proizvodu, ki je rezultat dela delavcev združenih v vseh fazah proizvodnje. To je koncept proizvodnje, za katerega ni značilna visoka stopnja avtomatizacije po principu proizvodnje na tekočih trakovih, kjer je delavec vedno bolj podrejen stroju in opravlja malo zahtevna dela, temveč sledimo pri specifični proizvodnji ulitkov za strojgradnjo konceptu, pri katerem je nosilec proizvodnje in razvoja delavec z bogatim strokovnim znanjem in izkušnjami. To je koncept, ki ga ni možno dobiti z nakupom licence, temveč mora sloneti na strokovni usposobljenosti in izkušnjah, na lastnem razvojnem delu in veliki stopnji sodelovanja vseh, ki delajo proizvod od projektanta, livarja, do monterja in drugih udeležencev. Pri te mje pomembna sodobna livarska oprema, ki zagotavlja visoko kvaliteto proizvodnje, primerno produktivnost dela in varne pogoje dela. Na takih osnovah sloni naš koncept rekonstrukcije, po katerem bomo zgradili dve novi proizvodni hali s skupno proizvodno površino

preko 10.000 kvadratnih metrov in bosta predstavljali celoto z že obstoječo livarno. Pri tem bo zagotovljena visoka nosilnost stavbene konstrukcije, katera se bo po arhitektonski zasnovi vključevala v obstoječe objekte težke proizvodnje. Nova električna obločna peč bo skupno z dosedanjimi talilniškimi zmogljivostmi ter receptorjem za zbiranje in homogenizacijo litine omogočala izdelavo ulitkov iz standardnih in visoko legiranih jeklenih litin do bruto težkih ulitkov 50 ton. Industrijski žerjavi z nosilnostjo preko 100 ton bodo zagotavljali transport bremen v vseh fazah proizvodnje. Specifična tehnolo-

ška oprema bo omogočala proizvodnjo ulitkov po naši lastni tehnologiji. Nove zmogljivosti za termično obdelavo in finalizacijo proizvodnje ulitkov bodo prirejene proizvodnji težkih ulitkov, hkrati pa bodo zagotavljale boljše pogoje dela. Posebno je tudi bogata oprema za mehansko strojno obdelavo. Pomemben dejavnik pri odločanjih za rekonstrukcijo je bilo tudi prizadevanje za izboljšanje delovnih pogojev in varovanje okolja, kar bo doseženo s posebno opremo, ki bo v dosedanjih in novih objektih zagotavljala odpravevanje in prezračevanje delovnih prostorov, hkrati pa bo preprečevala odvod prahu in dima v okolje.

Nova livarna bo lahko proizvajala ulitke za osnovne potrebe strojgradnje, za litostrojski program, az program parnih turbin, težke opreme za termoelektrarne in za druge potrebe domače strojgradnje.

Z razširjeno proizvodnjo bo v največji meri odpravljena odvisnost Litostroja kot tudi drugih strojnih tovarn od uvoza težkih ulitkov. Nove zmogljivosti bodo omogočale poleg posrednega izvoza ulitkov v finalnih izdelkih tudi neposredni izvoz obdelanih težkih ulitkov. Polno izrabljene bodo omogočale rast produktivnosti dela in rentabilno proizvodnjo. Nova oprema že predstavlja preusmeritev od delovno intenzivnega načina proizvodnje h kapitalno intenzivni proizvodnji z odpravo težkega in obsežnega fizičnega dela v vseh fazah proizvodnje, v katerih je fizično delo doslej predstavljalo pomemben delež

Poglavitna osnova za našo usmeritev v proizvodnjo težkih ulitkov individualne proizvodnje so strokovni kadri, ki bodo lahko zagotovili uspešno proizvodnjo. Pri tem imam v mislih dejstvo, da smo s stalno skrbjo za nove strokovne kadre-livarje, modelne mizarje in druge strokovne poklice, ki smo jih izobraževali in jih še naprej uspešno izobražujemo v našem izobraževalnem centru, uspešno nadomeščali one strokovne delavce, ki so od pričetka dela Litostroja bili nosilci proizvodnje in ki so postopno zapuščali naše vrste. Pri tem je bila dosežena izmenjava izkušenj in znanja med generacijami.

Med nami so še številni sodelavci iz časov izgradnje Litostroja. Za njih je značilen izredno izražen pozitiven odnos do svoje tovarne, do nalog, ki jih opravljamo, do sredstev, s katerimi delamo, in do zaupnega poslanstva. To so »stari Litostrojčani«, ki so neposredno doživeli nastanek Litostroja v zahtevnih pogojih razmerah, ki so z Litostrojem rasli in razvijali sebe in to našo tovarno in ki so svoj predan odnos in izkušnje uspešno prenašali na nove generacije.

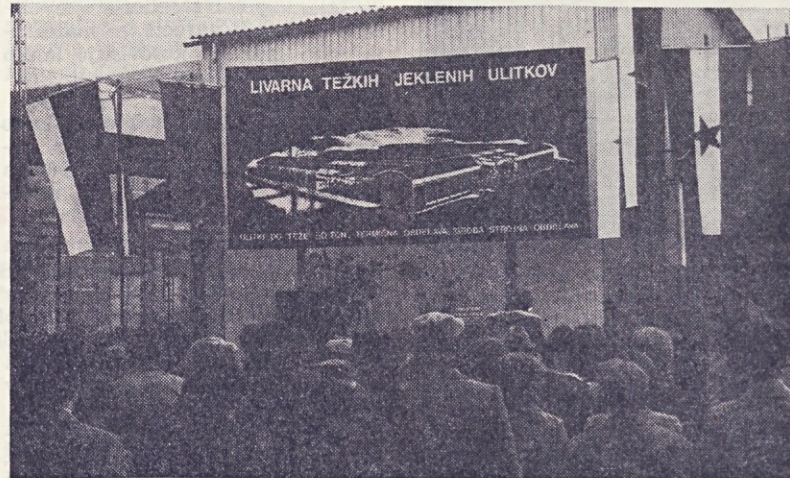
ČASTNI GOSTJE NA PROSLAVI

Proslave ob otvoritvi nove tovarne tozda TVN so se udeležili naslednji častni gostje:

člana predsedstva SRS dr. Marjan Brecelj in Tone Bole, člana sveta federacije Franc Leskošek-Luka in Lidija Šentjura, član centralnega komiteja ZKJ Marko Bulc in član centralnega komiteja ZKS ter sekretar MK ZKS Ljubljana Marjan Orožen, podpredsednik republiške konference SZDL Vlado Klemenčič, član sekretariata republiškega sveta ZSS Franc Polak, predsednik republiškega odbora sindikatov kovinske in predelovalne industrije Srečko Mlinarič, predsednik konference mladih delavcev pri RK ZSMS Bojan Butolin, član predsedstva ZZB — NOV Cveto Novak, predsednik zbora združenega dela skupščine SRS Emil Tomažič, predsednik IS skupščine SRS Vitja Rode, predstavniki družbenopolitičnih organizacij medobčinske regije Ljubljane, predstavnik medobčinske gospodarske zbornice, predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij mesta Ljubljane, predstavniki skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Ljubljana-Siška, predstavniki ljubljanske armadne oblasti in predstavniki garnizona Ljubljana, predstavniki bank, sovlagateljev, izvajalcev, Združenih podjetij strojgradnje, univerze v Ljubljani in ostalih vabljenih delovnih organizacij in institucij iz Slovenije in Jugoslavije.

Staremu borcu tovarišu Luki in dvema mladincema je pripadla častna naloga — položitev temeljne plošče za novo livarno težkih jeklenih ulitkov (Foto: J. Zlebnik)

Ob novi investiciji, ki se je lotevamo, je pred položitvijo temeljnega kamna za rekonstrukcijo livarne jeklene litine spregovoril direktor tozda PUM tovariš Zvone Volfand (Foto: E. L.)

Tovariš Volfand je ob koncu dejal, da so polaganje temeljnega kamna zaupali predstavnikom naših najmlajših sodelavcev — mladincem, ki so po triletnem strokovnem šolanju v naši šoli združili svoje delo z delavci v Litostroju. Za pomoč pri tem slovesnem dogodku pa je poprosil še predstavnika starejše, revolucionarne generacije, ki je postavljala temelje naše državnosti in tudi temelje naše tovarne, tovariša Franca Leskoška-Luko. Po slovesni položitvi temeljnega kamna, ki so jo prisotni pozdravili z burnim ploskanjem, je tovariš Volfand sklenil svoj govor z naslednjimi besedami:

»Prepričani smo, da je za vse mlade in druge naše delavce pričetek gradnje novega objekta dogodek, ki ne bo zbledel v naših spominih, ki nas bo stalno obvezoval, da razvojne cilje, ki se jih lotevamo, tudi uspešno uresničimo. Ta spominska plošča je izdelana iz nerjaveče, visokokvalitetne jeklene litine, kakršno

uporabljamo za izdelavo turbinskih gonilnikov, ki se že vrtijo po vsem svetu od Islandije do Nove Zelandije, od Indonezije, preko Afrike in vseh rek v naši domovini do ameriških dežel.

Pričakujemo, da bomo čez dve leti na dan republike lahko slavili rezultate današnje odločitve, da bodo iskre iz raztaljene jeklene litine v naši livarni ponovno, kot tolikokrat doslej, simbolično označile še eno veliko zmago vseh združenih delavnih ljudi.»

(Nadaljevanje na 4. strani)

Že ob 10. uri so se začeli zbirati delovni ljudje in občani Ljubljane na osrednjo proslavo ob dnevu republike (Foto: E. L.)

Pihalni orkester Litostroj je prispeval k živahnosti in dal vsem dogodka še slovesnejši značaj (Foto: E. L.)

Ne zapravimo si dobrih izhodiščnih osnov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Z deicm so dobro založene li-varne, in sicer za ulitke vseh vrst. Ta veja postaja iz leta v leto finančno močnejša in se vse bolj uveljavlja v skupnem prihodku. Splet pa se nam boljšajo časi tudi v proizvodnji dieselskih motorjev, kjer je proizvodnja prejšnja leta vse bolj upadala. Imamo naročili za ladjedelnic na Reki in v Splitu, in sicer v vrednosti 12 milijard dinarjev, na začetku 1980. leta pa imamo možnost dobiti v Sovjetski zvezi precejšnje naročilo za motorje za rečno ladjeve. Ponovno pa se oglašajo tudi romunski kupci.

Obstajajo možnosti, da bomo dobili večja naročila tudi v cementni industriji (cementarna Trbovlje) in v železarski industriji (železarna Jesenice), kmalu pa se bo zelo povečalo zanimanje tudi za hidroelektrarne. To je posledica vse hujše energetske krize, hidro električna energija pa je kljub vsemu še najcenejša. V Sloveniji predvidevamo verigo elektrarn na Savi, na Hrvaškem na Dravi, precej elektrarn pa bo tudi v Bosni in Hercegovini ter v Črni gori in Makedoniji. Obeta se nam toliko dela, da bomo morali precej povečati svoje zmogljivosti, čemur je namenjen tudi program novih investicij v težki strojogradnji.

● Kakšen je za leto 1980 naš finančni načrt in kako ga bomo izpolnili?

Za letošnje leto smo planirali 270 milijard starih dinarjev prihodka, enako dobro pa bomo morali poslovati tudi naslednje leto, da bomo lahko pokrivali vse stroške in povečevali akumulacijo. Za leto 1980 planiramo celotni prihodek v višini 3.558.858.000 din dohodek v višini 1.261.818.000 din in čisti dohodek 882.793.000 dinarjev. Mislim, da bomo s tem lahko pokrivali vse obveznosti in da nam bo plan uspelo izpolniti. Obveznosti se bodo sicer povečale, vendar mislimo, da tokrat ne tako zastrašujoče. Za sedaj potemtakem kaže vse v redu, v bodoče pa bo vse skupaj precej odvisno od velikih naročil, ki si jih moramo za drugo leto pravočasno zagotoviti. Veliko preglavic nam dela nenehna rast materialnih stroškov, ki naraščajo nad predvideno stopnjo. Le-te vsako leto vštujemo v nove cenike, jugoslovanska inflacija pa nas lahko sčasoma onemogoči v izvozu. Na primer vse konvertibilne posle, ki jih sklepamo z zahodnim svetom, nudimo po znatno nižjih cenah — pač po presoji, koliko bodo nudili ostali tuji ponudniki. Tudi vzhodne socialistične države nam priznavajo le do 5-odstotno povečanje cen letno in tako moramo tudi tu odstopati od nekaterih poslov, ki so do nedavnega izgledali dokaj ugodni. Pod ustrezno ceno lahko sklepamo le majhne posle.

● Glede na razširitev naše tovarne in nove proizvodne obrate bomo potrebovali tudi veliko novih kadrov. Kako menite, da nam bo to uspelo?

Glede pridobivanja novih kadrov smo v letošnjem letu naredili vse, kar se je dalo. Osebnih dohodki so porasli do samega vrha naše panoge — težke strojogradnje. Vendar to v širšem prostoru ni bilo toliko opazno, ker je v Ljubljani izredno močna negospodarska sfera, ki ima višje osebne dohodke. Ob osebnih dohodkih pa smo povečali tudi skrb za socialno in rekreativno dejavnost za delavce. Izboljšali smo delovne pogoje, zgradili novo obratno ambulantno, zgradili nove jedilnice in podobno. Človeku-delavcu smo posvetili več skrbi kot kdajkoli prej. Mislim, da bi vse to lahko pritegnilo nove kadre, za kar pa bomo seveda potrebovali tudi boljše propagando. Vendar če bomo želeli drugo leto dobiti 300 novih delavcev, bodo akcije za to morale steči čim prej. Poskrbeti bomo morali, da bo

vpis v našo šolo večji kot doslej, da bomo zadržali čim več učenec, ki končajo našo industrijsko šolo ter da ne bomo izgubljali dobrih proizvodnih delavcev. Potrebno bo čedalje več prizadevanj (naših in družbenih) za usmerjanje kadrov na proizvodna delovna mesta.

● Kakšen bo potek nadaljnje investicijske izgradnje?

Naše investicije delimo v dve petletni obdobji. V prvo spada tudi leto 1980. V prvem obdobju bomo zaključili novi tovarni TVN in tozda PPO, skoraj pri koncu pa bo tudi že rekonstrukcija li-varne. Verjetno bomo v prvem obdobju nabavili tudi nov računalnik, ki ga že zelo potrebujemo.

Zatem bo ostal še program težke strojogradnje in nova stavba inštituta za razvoj in raziskave. Elaborate za te investicije imamo že gotove in upamo, da bodo ti projekti prišli v republiko na prioriteto mesto. Potrebno pa bo izdelati še dodatne programe za povečanje orodjarne (zlasti za izdelavo orodja za preoblikovalno opremo). Razmišljali smo tudi o povezavi z Iskro, da bi skupaj proizvajali težke obdelovalne stroje. Mi bi v tej proizvodnji delali mehansko, Iskra pa elektronsko premo.

Sicer pa je to najbolj odmaknjen načrt. Dosti bližja je problematika nove orodjarne, ker je potreba po njej na jugoslovanskem tržišču ogromno, obenem pa je to zelo važna postavka tudi pri izvozu.

Glede na to, da naše investicije potekajo zelo dobro in so naši programi utemeljeni, kljub omejevanju investicij nimamo težav s kreditiranjem. Zato sem tudi prepričan, da nam jih bo uspelo speljati do konca.

● Kaj menite o uresničevanju novih samoupravnih odnosov na področju delitve osebnega dohodka po delu v Litostroju?

Nov pravilnik o osebnih dohodkih, ki je pravkar v obravnavi, je narejen tako, da dodatno stimulira proizvodno delo. V to akcijo smo šli popolnoma zavestno, z njo pa smo želeli odpraviti pomanjkanje delavcev, ki zasedajo proizvodna mesta. Mislim, da je z novim samoupravnim sporazumom proizvodno delo ovrednoteno bolje in realnejše.

● Kakšen je bil učinek posebnih ukrepov za izpolnjevanje letošnjega gospodarskega načrta in kako bomo ravnali v letu 1980?

Predvsem moram reči, da bi bilo bolje, ko bi gospodarski načrt izpolnjevali tekoče. Izredni ukrepi so namreč terjali ogromno nadur, te pa imajo neko mejo, do katere so še učinkovite — več denarja gre namreč za osebne dohodke in veliko manj za akumulacijo!

Celoten rezultat akcije je bil dober, ker je tudi delo med rednim časom postalo resnejše. Opaziti je bilo, da je končno prišlo do stika med zavestjo in delom. Letošnja akcija je precej izboljšala izpolnjevanje plana, vendar pa bo potrebno z intenzivnejšim delom v rednem času nadaljevati tudi drugo leto. Sem je seveda vključeno tudi manjše število izhodov v delovnem času, boljša organizacija dela, manj bolniških staležev, večja disciplina itd.

● Kakšna bo naša usmerjenost v sozdu ZPS vneprej in kaj so glavne naloge ZPS?

Vrsta stvari je, ki bi morali reševati skupaj v okviru sozda ZPS. Sem spada prizadevanje za prioriteto mesto v republiko, borba za kreditiranje prodaje domače opreme, usklajevanje razvojnih programov in tako naprej.

Važno je tudi, da bi nam v okviru ZPS uspelo dobiti kompletne posle, na primer za cementarne ali železarne, ali pa da bi lahko dobili naročila za izdelavo objektov na ključ. Menim, da obstaja še cela vrsta pomembnih

nalog, na katerih naj bi se razvijala dejavnost ZPS. Te osnovne cilje smo zapisali v Samoupravnem sporazumu o združevanju delavcev v SOZD ZPS in Statutu naše asociacije. Najpomembnejše je skupno programiranje razvoja in planiranja, skupno znanstvenoraziskovalno delo, skupna marketing dejavnost, skupna finančna politika, skupna zunaja trgovinska dejavnost, boljša organizacija izobraževanja, akcije na področju izboljšanja organizacije dela, skupna organizacija obveščanja in skupno delovanje družbenopolitičnih organizacij ZPS.

Vključiti celotno članstvo

Ta čas v Litostroju potekajo obsežne priprave v vseh osnovnih organizacijah Zveze sindikatov za izvedbo občnih zborov. Zbori morajo biti opravljeni do 30. januarja prihodnjega leta. Celotne priprave potekajo predvsem v dveh smereh — najprej evidentiramo najbolj sposobne in razgledane, najbolj dosledne in najbolj pogumne možne kandidate za delegate v izvršne odbore in vodstva osnovnih organizacij ter se vsebinsko pripravljamo na občne zборе.

Če hočemo, da bomo vlogo osnovne organizacije še naprej krepili kot temeljno obliko političnega organiziranja v Zvezi sindikatov, potem moramo v pripravi na občne zборе zelo odgovorno in usklajeno skupaj z Zvezo komunistov izvesti evidentiranje možnih kandidatov za vodstva osnovnih organizacij Zveze sindikatov in sindikalne konference. Posebnega pomena je, ko ga bomo evidentirali kot možnega kandidata, kajti dosedaj smo bili pri tem preveč formalni in smo premalo upoštevali osebnostne kvalitete. Nadaljnji korak pa zahteva, da izberemo ljudi, ki poznajo temeljne zakonitosti nadaljnega razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja, da se borijo zavzeto in dosledno za začrtano usmeritev in nove korake v razvoju naše družbe v celoti. Kandidati morajo biti pripravljeni tudi nadalje izpolnjevati svoje znanje ter spremljati vsa družbenopolitična dogajanja.

Neučinkovitost delovanja posameznih osnovnih organizacij Zveze sindikatov je bila povezana s premajhno razgledanostjo in sposobnostjo vodstev, da vključijo v delovanje večje število ljudi, samo ožja vodstva pa niso zmogla bremena celotnega dela, na posameznih področjih je prihajalo do zaostajanja pri sprotne uveljavljanju družbenopolitičnih izhodišč za delovanje Zveze sindikatov. Seveda je potrebno tu paziti, da ne bi ustvarjali razlik, saj šola ne da vseh kvalitete, prav tako tudi ne vsa politična izhodišča. Te kvalitete se pridobijo z aktivnostjo in angažiranostjo v prizadevanjih za socialistične samoupravne družbenoekonomske odnose. Tu ne bi smeli pozabiti, da Zveza sindikatov takega položaja delavskega razreda, kot ga določajo Ustava, Zakon o združenem delu in druge sistemske rešitve, ne more doseči brez nenehnega družbenopolitičnega usposabljanja najširših množic. Torej bomo izbrali kandidate, ki so pripravljeni del svojega prostega časa žrtvovati za ta boj in za nenehno lastno izpopolnjevanje, ki se bodo pripravljali na vsakem koraku in v vsakem trenutku zavzemati za uresničevanje interesov delavskega razreda, ki bodo zgledni delavci pri opravljanju svojih del in opravil in ki bodo vselej dosledni borci in dovolj pogumni v boju proti slabostim in napakam.

Ker občni zbori potekajo ob času, ko se Zveza sindikatov na vseh ravneh zavzema za uresničevanje kongresnih dokumentov ter pravkar minule konference Zveze sindikatov Slovenije, bo seveda osnovna pozornost posvečena uresničevanju teh dokumentov ob upoštevanju zaostrene gospodarske situacije. Vse razprave

● Kaj bi torej lahko pripomnili še za konec?

Sredi sedanjih zapletenih gospodarskih razmer doma in v svetu je naš gospodarski položaj dober in trden.

Predvsem si moramo prizadevati, da bomo spoštovali sprejete obveznosti in se držali določenih rokov za posle, ki smo jih s težavo dobili. Pri nas pogodbenih rokov doslej nismo jemali preveč resno, sedaj pa nam lahko tako obnašanje pogosto onemogoči nova naročila. To bi lahko imelo težke in daljnosežne posledice, zato moramo poskrbeti, da bodo proizvodi šli čim bolj tekoče preko raznih proizvodnih faz.

Z dobrim zaključkom proizvodnje v decembru imamo dobre izhodiščne osnove za leto 1980, spomniti pa se moramo, da smo imeli enako dobre pogoje za de-

lo tudi na začetku lanskega leta, pa smo vseeno morali izvajati izredne ukrepe. Želel bi, da se kaj takega ne bi spet ponovilo, in da bi že na začetku novega leta govorili o racionalni uporabi proizvodnih sredstev in denarja, pa o disciplini in tako naprej. Vse to bomo reševali z dobrimi samoupravnimi odnosi, za to pa moramo pridobiti najširši krog ljudi in jih aktivirati za skupno delo.

Ob koncu želim vsem članom naše delovne organizacije srečno novo leto, ki naj bi bilo združeno s čim večjim gospodarskim uspehom in osebno srečo!

K. G. in M. H.

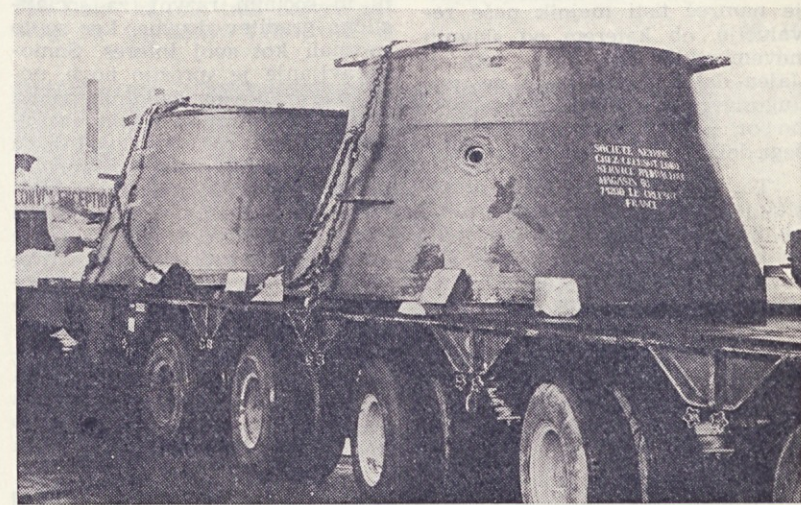
morajo potekati z enim ciljem, kako razkorake med zapisanim in dejanskim stanjem v sleherni temeljni organizaciji združenega dela čim bolj zmanjšati in v čim večji meri odpraviti pomanjkljivosti v delovanju organizacij in organov Zveze sindikatov. Poseben poudarek in pozornost mora biti dana tudi Titovi pobudi o uveljavljanju kolektivnega dela, in večji odgovornosti in nadaljnji demokratizaciji družbenopolitičnih odnosov. Pri teh sklopih vprašanj je potrebno oceniti predvsem specifične razmere in stanje ter uveljavljanje omenjenih izhodišč v skladu s možnostmi v vsaki osnovni organizaciji.

Vsa ta izhodišča ter ostali material, ki so jih vsi predsedniki osnovnih organizacij dobili v zadnjem obdobju, omogočajo, da se bodo vsi odgovorni sindikalni delavci lahko vsebinsko dobro pripravili na svoje občne zборе. Na zborih bodo sodelovali tudi člani občinskega sindikalnega sveta, ki so odgovorni za delo posameznih osnovnih organizacij. V delovni

usmeritvi bomo morali dati prav zaradi čim bolj objektivnega programa prednost zlasti naslednjim nalogam: uveljavljanju in utrjevanju položaja delavca pri upravljanju z družbenimi sredstvi, uveljavljanju delitve po delu in rezultatih dela, prizadevanjem za uspešno gospodarjenje in gospodarsko stabilizacijo, uveljavljanju samoupravnega planiranja in oblikovanju srednjeročnih planov razvoja za obdobje 1981 do 1985, uveljavljanju in poglobljanju dohodkovnih odnosov in svobodne menjave dela. Tudi uveljavljanju novih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, uveljavljanju delegatskih odnosov, varstvu samoupravnih pravic delavcev, celotnemu informiranju, življenjskim delovnim razmerah, krepitvi ljudske obrambe in utrjevanju organiziranosti socialistične samoupravne kadrovske politike je potrebno posvetiti veliko pozornosti, s tem pa odpreti tudi konstruktivno razpravo, v kateri bo sodelovalo čim več delavcev. S tem pa bomo že ustvarili pogoj za bolj množično in konkretno politično akcijo, ki se mora odvijati predvsem v sindikalnih skupinah kot temeljnih zaključenih enotah, tako da se poglobi obravnava in demokratizacija odnosov v Zvezi sindikatov.

M. Sigulin

HE Čakovec

HE Čakovec — konusa turbine na začetku poti (Foto: J. Žlebnik)

Turbinska oprema za cevno hidroelektrarno HE — Čakovec 2 × 42,2 MW predstavlja za Litostrojo tako tehnično kot tudi rokovno zelo zahtevno naročilo. Za nas je izredno pomembno, da v pogodbenih rokih dobavimo francoski firmi Neyrpic turbinske dele, ki jih potrebujejo pri sestavi. S to svetovno znano francosko turbinsko firmo namreč sodelujemo pri izdelavi in končni montaži kompletne turbinske opreme za HE — Čakovec.

Tako smo v zadnjih treh mesecih do vključno prve polovice novembra sodelujoči v izdelavi konusov turbine delali izpit v izpolnjevanju obveznosti. Pogodba nas je obvezovala, da prvi konus odpremimo 15. novembra.

Pri sami izdelavi se nam je dostikrat »zataknilo«, vendar smo s trudom vseh, ki so sodelovali pri izdelavi konusov, uspeli 12. novembra odpremiti konuse turbine v Francijo. Posebno prizadevanje, da so bili proizvodi pravočasno izdelani, so pokazali tovariši iz obdelave in tehnološkega oddelka za turbine.

Francozi so bili rahlo presenečeni, ko so 15. novembra dobili konuse kar za dva agregata, nam v Litostroju pa je bila to pridobitev, da smo sposobni izpolnjevati tudi zahtevnejše (kratke) pogodbene obveze.

J. Babič

SLOVESNA POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE

Delamo — odločamo — gradimo lepšo bodočnost

(Nadaljevanje z 2. strani)

Po zaključku slovesnosti pred livarno jeklene litine smo se Litostrojčani in obiskovalci iz cele Ljubljane napotili v novo tovarno talnih transportnih sredstev. Množico ljudi je pričakala slovesno okrašena tovarna z lepo in urejeno okolico, ki so jo krasili in poživljali tudi umetniški izdelki akademske kiparke Dube Sombolac, ki že dva meseca dela in ustvarja v proizvodni hali tozda montaža. Za še slovesnejše vzdušje je poskrbel pihalni orkester Litostroj in revolucionarne pesmi so odmevale iz vseh zvočnikov. Še poseben vtis o dejavnosti nove tovarne pa je dajala strumna vrsta viličarjev, ki je stala vzdolž nove tovarne in še posebej privabljala številne obiskovalce.

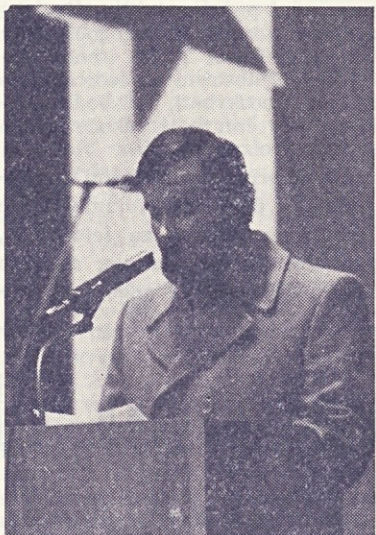
Okrog 8.000 prisotnih je v novi hali tozda TVN pozdravil najprej tovariš Jože Šlander, direktor TOZD TVN. Za njim pa je povzel besedo tovariš Marko Bulc, član CK ZKJ SFRJ in vodja delegacij SR Slovenije v zboru republik in pokrajin v skupščini SFRJ:

Slavnostni govornik je bil tovariš Marko Bulc (Foto: V. Udovič)

»Dovolite, da vam delavcem Litostroja, občanom občine Šiška in Ljubljane, najprej čestitam za praznik republike. 29. november je namreč tisti mejnik naše revolucije, ob katerem od slavnih novembrskih dni 1943. leta v Jajcu dalje vedno znova po vsej Jugoslaviji pregledujemo prehojen pot, ugotavljamo rezultate našega dela ter se veselimo uspehov.

To je rojstni dan nove Jugoslavije, ker je v njej nov nosilec oblasti delavski razred in delovni ljudje, nove tudi zato, ker je nastala po enotnem hotenju in demokratično izraženi volji svobodnih in enakopravnih narodov in narodnosti; zato, ker je KP v okoliščinah NOB uspela med ljudmi skovati bratstvo in enotnost; zato ker je v v zavesti najširših množic na čelu s komunisti, so-

Zbrane goste je najprej pozdravil direktor tozda TVN tovariš Jože Šlander (Foto: V. Udovič)

cializem predstavljaj edino možno odločitev novo rojene demokratične federativne republike. AVNOJ je potrdil priključitev Istre in Primorske k Jugoslaviji in ustvaril pogoje za mednarodno priznanje nove države.

In ker so narodi in narodnosti Jugoslavije hoteli postati, biti in ostati gospodar na svoji zemlji, so spoznali, da morajo predvsem v sebi iskati izvore življenjske moči, spoznali so, da morajo širiti demokratične in socialistične temelje svoje republike, krepiti in nenehno kovati enotnost in bratstvo med narodi in narodnostmi.

Spoznali so tudi, da je vse to mogoče le ob naslonitvi na napredne, svobodoljubne, neodvisne in protihegemonistične težnje ljudstev po svetu.

Povezanost z množicami se ni ustvarjala z ukazovanjem in skrbništvom države, temveč preko fronte organiziranih socialističnih sil OF oz. današnje SZDL z ZKJ na čelu. Ne glede na družbeni in socialni položaj, na versko in nazorsko opredelitev, so se napredni in pošteni ljudje, delavci, kmetje in intelektualci združevali v množičnih akcijah za materialni in socialni razvoj, za socialistično graditev družbe, ker so to spoznali kot svoj interes. Samoupravljanje je sprožilo nove, neizčrpne izvore ustvarjalnih pobud in akcij. Delavci so s samoupravnim odločanjem v proizvodnji in družbenih dejavnostih sprožili proces podružbljanja vseh področij gospodarske, notranje in zunanje politike. S tem pa se je začel graditi tudi proces združevanja in povezovanja v gospodarstvu in kulturi. Razvijala se je pravica in odgovornost sleherni republike in pokrajine za racionalno razpolaganje z rezultati ustvarjene vrednosti združenega dela. To je na novo opredelilo odgovornost republik in pokrajin

za svoj in skupen razvoj Jugoslavije kot celote.

In vse to, rojeno v revoluciji, predstavlja temelj našega razvoja od Jajca do samoupravnih socialističnih odnosov, delegacij in delegatskih skupščin do neuvrščenosti.

Ti temelji so predstavljali izvore moči, varnosti in trdnosti v vseh trenutkih naših velikih preizkušenj med revolucijo, ob informbiroju, leta 1951, ko smo začeli samoupravljanje, v bitki z nosilci etatizma 1965. leta, leta 1971 ob pojavih nacionalizma in liberalizma pa vse do danes. Vedno smo vsem navkljub morali premagati velike težave in velikokrat dosegati na pogled nemogoče.

In v tem je globina AVNOJ, vsebina, ki se je moramo vedno zavedati.

Letošnje praznovanje dneva republike ne prinaša samo pozitivnih rezultatov in delovnih zmag, ki jih ni malo. Prisotne so tudi nekatere izrazite slabosti in neuspehi. ZKJ je, posebej na sejah predsedstev centralnih komitejev v Sloveniji in v federaciji v zadnjih tednih, ostro in kritično ocenila gospodarsko situacijo, še posebno uresničevanje ustavnih in sistemskih rešitev in stabilizacijo blagovnodenarnih odnosov.

Zagotovo je najpomembnejše, da se hitreje uveljavljajo temeljne sistemske rešitve, zaustavi in preseže neustrezna delitev dohodka, ki veča prepad med ustvarjenim dohodkom in vsemi oblikami porabe, kar slabi materialno osnovo samoupravljanja. Inflacija je dosegla tako visoko raven, da se z njo ne moremo sprijazniti; slabosti v gospodarskih odnosih s tujino se kažejo v vedno večjem primanjkljaju trgovinske in plačilne bilance in tolikšni zadolženosti v tujini, ki je ne bi smeli še povečevati.

Tovariš Tito je na te probleme opozoril že na XI. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije in na jugoslovanskem kongresu sindikatov.

Pomembno je poudariti, da so vzroki za tako stanje, poleg objektivnih težav spreminjanja gospodarske strukture in poslabšanja mednarodnega gospodarskega položaja, tudi subjektivne narave, tj. v odločanju mimo delavcev, v majhni pripravljenosti za odrekanje, čezmerni porabi, v dostikrat slabi organizaciji dela in produktivnosti, v neizvrševanju dogovorjenega. Lahko bi rekli, da so komunisti v vseh sredinah poklicani, da se postavijo na čelo bitke za spreminjanje teh negativnosti. Potrebno je ugotoviti tudi odgovornost za te slabosti, še posebej vodilnih ljudi in organov, vključno z izmenjavo na položajih. To naj postane stalno opravilo.

Za vse težave prav gotovo ni krivo samoupravljanje, temveč situacija, da se uporaba dohodka, pa naj bo to za investicije ali za izobraževanje, zdravstvo in druge oblike splošne porabe, še odloča mimo delavca; posledice nepokritih ali prekoračenih investicij, nizkega dohodka ali izgube pa mora nositi delavec. Tudi odločanje o devizah (za repromaterial ali za opremo) je prepuščeno ozkim poslovnim strukturam, delavec pa namesto da bi odločal o svoji devizni bilanci in SS o formiranju deviz, nosi le posledice, če zaradi pomanjkanja deviz preti zmanjšanje proizvodnje in dohodka. Tam, kjer so delavci resnično odločali o investicijah in uporabi dohodka, problemov sploh ni ali pa jih je veliko manj. Iz tega sledi temeljna ugotovitev, da je bitka za poglobljanje samoupravnih odnosov istočasno tudi bitka za gospodarsko stabilizacijo, in obratno. Da je poglobljanje samoupravnih odnosov pravzaprav največje in edino zagotovilo,

Takole je bilo 1. septembra 1947 ob otvoritvi Litostroja, ko je stekla prva siva litina

32 let pozneje je tovariš Franc Leskošek-Luka, častni član našega kolektiva, prerezal trak in s tem odprl novo tovarno transportnih vozil in naprav (Foto: J. Zlebnik)

da premostimo prepad med dohodkom in porabo in dosežemo stabilen razvoj, tak, ki bo v skladu z dejanskimi materialnimi možnostmi.

Še tri naloge so v ospredju za prihodnje leto. Prva je zmanjševanje ali vsaj ne povečanje dajatev TOZD za družbene potrebe; druga je boljša organizacija dela in bolj produktivno delo, tretja pa je krepitev naše prisotnosti v mednarodni menjavi.

Vse analize kažejo, da se je materialna osnova dela in samoupravljanja TOZD poslabšala. Pričakujemo, da bo prihodnje leto težko in zahtevno. Da ne bi žagali veje, na kateri sedimo, kaže da obremenitev za proračune od občin do federacije pa tudi skupne porabe ali pa prometnih davkov, taks, carine, obresti, ni mogoče nekritično povečevati nad rastjo družbenega proizvoda. To moramo pregledati povsod in se zavzeti, da se potrebe in obveznosti, ki prihajajo npr. v proračunih, odložijo in prenesejo za prihodnja leta, ob tem pa ne smemo sprejemati novih pravic pa tudi ne novih obvez za SIS ali družbenopolitične skupnosti.

Skratka: mislim, da je prav, da postanejo delavci mnogo kritičnejši do vseh oblik zajemanja njihovega dohodka. Tudi glede produktivnosti dela si je verjetno prav natočiti čistega vina. V primerjavi z razvitimi državami je zagotovo naše delo slabše organizirano in manj produktivno. Zagotovo ne gre samo za slabšo tehnologijo, temveč tudi pogosto za pomanjkljiv odnos do delovnih dolžnosti. Pomanjkljiv zato, ker tisti, ki slabo dela, živi na račun dela drugih. Menim, da vse to najmanj velja za delavce ob strojih, ki delajo produktivno, v večji meri pa za tiste v trgovini, gostinstvu, v službah, upravi, SIS itd. Še posebej tam, kjer nagrajevanje po delu ni prisotno in obstaja nekakšna socializacija učinkov in rizika, dobiš osebni dohodek ne glede na to, kaj in kako daješ.

Delo žal še ni carstvo svobode, temveč krepka potreba, zato se združujemo za produktivno delo in ne za nedelo. Solidarnost v delu je izrednega pomena, ne pa v tem, da dajemo potuho slabemu delu in uravnilovki. Vsi samoupravno organizirani delavci v OZD nosijo posebno odgovornost za boljšo organizacijo dela, še posebej za dobro pripravo dela, ki jo terjajo sodobni procesi proizvodnje, ki je pa čisto ozko grlo in predstavlja največjo rezervo dela.

Tovarišice in tovariši, vemo, da predstavlja gospodarski razvoj v naslednjem letu še dve omejitvi: energijo in devize: Energetska kriza v svetu se namreč ne razrešuje, temveč se še pogloblja. Če je bilo do sedaj osnovno vprašanje podražitev energije, je sedaj vprašanje, kje jo dobiti?

Računice, da bo mogoče dosežati dohodke na ceneni energiji, so stvar preteklosti, prav tako kot to, da bo anonimna družba skrbela za energijo. Vsaka temeljna organizacija bo morala imeti neko svojo energetskega bilanco, vedeti od koga in pod kakšnimi pogoji si bo zagotovila posamezno vrsto energije. Pri tem ni nikakega dvoma, da situacija terja večjo naslonitev na lastne, domače izvore, vodo, premog in izrabo vseh, tudi manjših vodnih tokov. Ob tem odločno trka na vrata tudi spoznanje, da bo porast potrošnje energije v bodoče nujno nižji, kot v preteklosti, in da bo uporaba energije morala biti mnogo, mnogo racionalnejša.

Verjetno ne bo šlo brez ukrepov za varčevanje, od obvezne uporabe izolacijskih materialov pri gradnjah, do manjše uporabe nafte za energijo. To ni le naša posebnost, temveč situacija vsega sveta, ki zahteva naše odločne in konkretne akcije.

Nobenega dvoma ni, da si ne moremo predstavljati našega razvoja samostojnega, v katerem bi zadovoljili sami vse naše potrebe.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Sonce je veselo sijalo, zastave so vinrate in reka ljudi se je zlivala proti novi tovarni (Foto: E. L.)

Soodvisnost sveta, še posebej ekonomskih odnosov, je celo za tako velika narodna gospodarstva kot so SZ, ZDA ali Kitajska, neizbežna, nujna. Da bi držali tehnološki korak razvoja, bomo vedno potrebovali nekatere tehnologije in opremo in tisti repromaterial, ki ga še ne proizvajamo sami.

Najslabše smo uresničili srednjo plan na področju ekonomskih odnosov s tujino; več smo uvozili, se bolj zadolžili in manj izvozili, kot smo predvidevali. Da bi se odnosi popravili, bo osnova politike razvoja v 1980. letu, ki bo start za novo srednjeročno obdobje, krepitev položaja gospodarstva v mednarodni menjavi.

Zagotovo gre za take ukrepe ekonomske politike, ki naj zagotovijo ekonomsko zainteresiranost združenega dela za izvoz in dohodkovno povezanost za nastop na tujih trgih. In če hočemo, da izvoz ne bo samo patriotična dolžnost, temveč dejavnost, ki bo prinašala dohodke in ne izgubo, se moramo predvsem v samoupravnih sporazumih SISEOT dogovoriti za večje pravice izvoznikov pri razpolaganju z devizami, ki jih sami ali dohodkovno povezani ustvarijo.

Večje prilagajanje tečaja dinarja razmeram v svetu in povračila za opremljeni izvoz, ki pomenijo predvsem preseganje preprek in večjo konkurenčnost našega blaga na tujih trgih, zagotovo postavljajo nujno potrebne vzpodbude izvoznikom, poleg ustreznih kreditnih pogojev še posebej za prodajo opreme — tudi oproščanje posameznih družbenih dajatev. Skrajni čas je tudi, da začnemo mnogo racionalneje upoštevati, kar se posebej velja za našo republiko, ki ima v plačilni bilanci primanjkljaj. Se en problem je karakterističen za naš gospodarski in samoupravni trenutak. Mnoge OZD svoje interese brez dogovora z drugimi proglašajo kot interes družbe. Vztrajajo na nekaterih investicijskih, pa čeprav niso v skladu s plani razvoja sredine, panoge, ne glede na energetsko, surovinsko ali uvozno odvisnost. To drobi družbena sredstva, povzroča neskladja in prispeva k neracionalnosti investiranja. Skladnost oziroma neskladnost takih razvojnih opredelitev z družbenimi plani mora bolj postajati kriterij za združevanje sredstev in dela, kriterij za kreditiranje združenih upravljalcev v bankah, kriterij za vse oblike družbene pomoči. Le tako bomo v večji meri presegli take lokalistične in ozkosrčne odločitve.

Današnja proslava dneva republike je povezana z otvoritvijo nove tovarne talnih transportnih naprav in vozil, ki predstavlja prvi korak k uresničitvi sprejete razvojne strategije Titovih zavodov Litostroj, združena tudi s položitvijo temeljnega kamna za novo jeklolivarno, ki predstavlja njen tretji korak.

Zgodovina in nastanek Litostroja sta Ljubljani znana. Spominimo se, da je buržoazija stare Jugoslavije 1936. leta likvidirala tedanje strojne tovarne in livarne v Ljubljani, ne meneč se za delavce, ki so izgubili delo in kruh. Že takrat je tovariš Leskošek (kot tajnik delavskih sindikatov) zavedajoč se potrebe po strojni industriji v tem prostoru izjavil: »Pri nas bodo Strojne tovarne še stale, toda gradil jih bo nekdo drug.« Njegove preroške besede je delavski razred pod njegovim vodstvom uresničil pred 33 leti in jih danes uresničujemo znova.

Več kot 30 let je bilo potrebno, da so razvojne potrebe začele preraščati okvire, ki so jih tedaj smelo in daljnovidno zastavili načrtovalci Litostroja pod Lukovim vodstvom. Veseli smo, da je tovariš Leskošek Luka danes tu, med nami. Litostroj je začel kot podjetje za proizvodnjo individualne strojne industrije. Toda potrebe po elektrifikaciji dr-

žave so mu hitro dale danasnjo podobo kot proizvajalca vodnih turbin in hidromehanske opreme, črpalk, transportnih naprav, dieselskih motorjev, opreme za cementarne in preoblikovalnih strojev.

Delavci Litostroja so se v pretečenem obdobju dobro izkazali tako v Jugoslaviji, kakor v svetu. Njihove vodne turbine predstavljajo skoraj petinsedemdeset odstotkov vgrajene moči jugoslovanskih hidroelektrarn. Napis »Litostroj« je videti na turbinah v več kot 20 državah, največ v neuvrščenih. Enako je s črpalkami, žerjavji, viličarji, preoblikovalnimi stroji in opremo. Samo v delti Nila je 55 Litostrojevih črpalnih naprav in samo v Indiji 150 različnih dvigal.

In vendar delavci Litostroja niso imeli samo sončnih dni. Bila so nihanja, slab dohodek, iskanja in negotovosti. Vendar so vzdržali, še posebej v času, ko so v družbi prevladale usmeritve v predelovalno industrijo, ki hitro vrača vložena sredstva, vendar tudi večja uvozna odvisnost. In ko je logika razvoja ponovno in upravičeno potisnila strojegradnjo med družbene prioritete — delavce Litostroja ni našla ne pripravi.

Bogate delovne izkušnje in v lastnem Institutu za razvoj, raziskave in projektiranje, zbrani umski omogočila, da se je začela rojevati nova ambiciozna, vendar realna razvojna strategija. Spoznali so, da sodoben industrijski razvoj terjaja razvite transportne dejavnosti, da se v OZD zaradi boljše organizacije dela in produktivnosti uveljavljajo regalna in paletna skladišča, kontejnerski terminali in transportno pretovorni centri, kar vse terjaja vse več transportnih sredstev. Na tej osnovi je nastal program razvoja tovarne transportnih sredstev, ki jo danes odvijamo. Spoznali so tudi, da ni lastnega razvoja strojegradnje brez lastne proizvodnje preoblikovalnih strojev, ki imajo v strojni proizvodnji, še posebej pri nadoknadenju uvozne opreme, izreden pomen.

V proizvodnji težke strojegradnje pa so spoznali, da ne morejo naprej v konkurenci z razviti v svetu, če se ne prebijejo v sam vrh svetovnih proizvajalcev turbin in hidroopreme sleherne, tudi največje in najzahtevnejše dimenzije in zahteve. Spoznali so tudi, da je z ozirom na novo energetsko situacijo potrebno iti tudi v večje serije manjših za manjše vodostaje, kar je še posebej pomembno za reševanje naših, jugoslovanskih energetskih težav.

Vse to zahteva novo, sodobno jeklolivarno za najzahtevnejše izdelke. In končno, tu je tudi nov računalnik za sodobno vodenje procesov in poslovne politike.

Se nekaj je pomembno: Spoznanje, da samo visoka specializacija in naslonitev na lastno znanje lahko v odprti konkurenci ohranja prostor pod soncem in dolgoročno zagotavlja ustvarjanje dohodka. Pritegnili so sodobne proizvajalce TAM, Indos, Klavdivar-Ziri, Kivind-Unec, Murško Soboto in FECRO iz Slovenjgradca in se z mnogimi sporazumeli o delitvi dela. Ustanovili so Združeno podjetje strojegradnje, ki predstavlja najpomembnejše jedro nadaljnega razvoja strojegradnje na Slovenskem. Vse to omogoča tudi usmeritev v proizvodnjo hidravličnih delov in sklopov, ožbljenih in podobnih specialnih segmentov, ki so in bodo, tudi v postindustrijski revoluciji, osnova sodobne strojne opreme, ko bo stroj kombinacija strojev-robot služil človeku za produktivnejše in bolj humano delo.

Seveda čaka Litostrojčane še samoupravni sporazum z železarnami in drugimi, da bi si zagotovili surovine, energijo in podobno.

Uresničitev programa pomeni nove izvozne možnosti v razviti svet in dežele v razvoju in lahko

Množica Ljubljančanov je z nami proslavila naš in državni praznik (Foto: E. L.)

znatno prispeva k izboljšanju plačilno-bilancne pozicije Slovenije. Program ne zahteva novih površin in je ekološko čist. Ne pomeni novega ekstenzivnega zaposlovanja, temveč zahteva visoko kvalificirane delavce, kar sodobna zaposlitvena struktura v Ljubljani premore.

Program po vsem tem predstavlja odgovor na zahteve po sodobnem perspektivnem industrijskem razvoju Ljubljane in pomeni zanj velik prispevek.

In vse to so spoznale organizirane subjektivne sile v Litostroju, ZK in sindikat, tudi delavci so se kmalu prepričali, da je ta perspektiva Litostroja tudi perspektiva in gotovost sleherne delavce.

Na zborih delavcev v vseh 11 tozdov so po obširnih razpravah sprejeli SS o združevanju sredstev za investicijska vlaganja v letih 1977—1987 v višini dinarjev 2.640.797.000, po katerem zagotavljajo lastna sredstva TOZD, ki investira združena sredstva vseh tozdov (70% amortizacije); sovlaganje drugih OZD-TAM, en del pa predstavljajo krediti bank.

Primer nazorno dokazuje dvoje:

1. da TOZD in OZD Litostroj kot celota v zadnjih letih, kljub težavam v gospodarstvu, dobro poslujejo, ker lahko izdvajajo velik del lastnih sredstev za skupne naložbe.

2. da v tem primeru banke niso več pretežni kreditor investicije, kar kaže, da le začetja proces dohodkovnega združevanja dela in sredstev tam, kjer so delavci spoznali prave interese in našli samoupravno pot za združevanje.

Oboje ohrabljuje.

Še nekaj besed o TOZD Transportnih naprav in vozil, ki ga odpiramo.

Nekdaj pomožna dejavnost postaja ena enakovrednih dejavnosti. Po podatkih so samostojno razvili celo družino viličarjev od 3,5 do 12 Mp, mobilna, dvizna in avtodvigala, ki jih bodo proizvajali na 10.000 kvadratnih metrih površine z najsodobnejšo mehansko obdelavo in montažo. Leta 1981 bodo predvidoma izvedli že 700 vozil v skupni vrednosti 850 milijonov din, načrtujejo pa še razvoj težkih viličarjev 16, 20, 25 in 32 Mp, za kontejnerski pretovor. Vrednost investicije so v letu 1977 predvidevali v višini 450 milijonov din, danes, ko objekt odpiramo, je znesek isti. To pomeni, da je bila investicija izredno dobro pripravljena!

To je več kot posnemanja vreden primer. Pot, da se na mesto za povečanje števila kvalificiranih delavcev odločili za nabavo kar visokoproduktivnih mehanično krmiljenih strojev, je za Ljubljano, ki že preveč zaposluje, vredna posnemanja.

Objekt je zgrajen arhitektonsko tako, da se bo marsikdo začudil, da je v Litostroju, pa čeprav je to prava pot k humane in visokoproduktivnemu delu.

Opozorila na težave, ki nas čakajo v prihodnjem letu, ne pomenijo zavestnega kopičenja črnih oblakov na našem razvojnem nebu, ne pomenijo znaka za preplah. Obratno! Pomenijo poziv, da se zavemo, kje smo, v čem je naše obnašanje neustrezno, kje so žarišča problemov. Vse to pomeni poziv k drugačnemu obnašanju, poziv k zavestni akciji, da bi omenjene težave čimprej

presegli.

In če bomo v teh težavah črpali moč v naših lastnih izvorih, če bomo v akciji enotni, združeni, če ne bomo pretirano občutljivi, če se kaj zmanjša, kjer smo se preveč razvabili, in če bomo naslonjeni na široke množice delavcev in občanov in organizirane socialistične sile (kot nekdanj na temeljih AVNOJ), uspeh ne more izostati.

Poglejte — primer Litostroja in podobni dokazujejo, da je vse mogoče doseči, če se prav zastavi. In za ta ustvarjalni primer delavcev Titovih zavodov Litostroja uresničujemo eno od štirih Titovih iniciativ — gospodarsko stabilizacijo v ustreznem razvoju. Dovolite, da vsem delavcem Litostroja iskreno čestitam, čestitam za delovno zmago, čestitam k dvojnemu prazniku.

Govoru tovariša Bulca je sledil pester in zanimiv kulturni program, v katerem je sodeloval pihalni orkester Litostroj pod vodstvom Primoža Cedičnika, recitator učenec izobraževalnega centra Ivan Nikolič, solista ljubljanske opere Franc Javornik in Karel Jerič, recitatorica Alenka Svetelova in dekliski komorni zbor glasbene šole »Franca Šturma« Šiška pod vodstvom dirigenta Janeza Kuharja; program pa je povezoval gledališki igralec Branko Dobravec.

Ob koncu kulturnega programa pa je lanskoletni prvak na zveznem tekmovanju kovinarjev Bojan Oblak prebral pozdravno brzojavko tovarišu Titu, ki smo jo s te slovesnosti poslali delavci Litostroja in občani mesta Ljubljane.

Po skoraj enournem programu je napočil najslovesnejši trenutek v okviru praznovanja v počastitev dneva republike — otvoritev nove tovarne. Ta čast je pripadla tovarišu Francu Leskošku-Luki, ki ima tudi največ zaslug za izgradnjo Litostroja. S

tem, ko je v prisotnosti častnih gostov in ostalih obiskovalcev prerezal trak in s tem simbolično pognal enega najzahtevnejših in najdražjih numerično krmiljenih strojev, je bila nova tovarna odprta.

Po proslavi pa je bila naša delovna organizacija odprta tudi zunanjim obiskovalcem, ki so si želeli ogledati naše proizvodne obrate in novo tovarno. Ocenjujemo, da se je proslave in ogleda tovarne udeležilo v sredo 28. novembra okrog 8.000 obiskovalcev, v četrtek 29. novembra pa je obiskalo našo tovarno okrog 4.000 obiskovalcev. Tega dne so vozili tudi posebni avtobusi na vseh delavskih progah, tako da smo omogočili ogled tudi svojcem in prijateljem naših delavcev, ki sicer ne živijo v Ljubljani ali njeni najbližji okolici. Največ zanimanja je seveda vzbudila nova tovarna, veliko pozornost pa so obiskovalci posvečali tudi strojem in izdelkom po drugih obratih naše delovne organizacije. Tega dne so skrbeli za red in zaščito še številni predstavniki narodne zaščite in okrepljena čuvska služba, vsi obiskovalci pa so dobili v eni od dveh odprtih okrepčevalnic tudi malico.

Pohvaliti velja tudi planinsko in foto filmsko društvo — ob tej priložnosti sta pripravila dve zanimivi razstavi, ki sta pritegnili veliko pozornost obiskovalcev.

Tako smo letos počastili 29. november — dan republike. Praznovanje smo združili z veliko delovno zmago, v poseben ponos in zadovoljstvo pa nam je, da se naši investicijski načrti odvijajo tako, kot smo si jih zastavili. Zato lahko upravičeno pričakujemo, da bomo podobno lahko proslavili tudi naslednji praznik republike. To nam bo v ponos in v zadoščenje, da smo zastavljene cilje sposobni uresničevati.

M. H.

Na proslavi sta med drugimi sodelovala tudi recitatorja Ivan Nikolič in Alenka Svetelova ter pevec Franc Javornik in Karel Jerič (Foto: V. Udovič)

DELOVNEMU KOLEKTIVU ŽELIM V NOVEM 1980. LETU MNOGO SREČE
IN DELOVNIH USPEHOVI!

Franc Javornik - Luka

Tovariš Leskovšek-Luka nam je čestital

ODMEVI • ODMEVI • ODMEVI • ODMEVI • ODMEVI • ODMEVI

KAJ SO PISALI O NAS...

O slovesnosti, s katero smo počastili 29. november, dan republike, in o otvoritvi nove tovarne v Litostroju so pisali vsi osrednji slovenski časopisi pa še veliko drugih jugoslovanskih časopisov.

Na dogodke v Litostroju smo novinarske hiše ter radio in televizijo opozorili na tiskovni konferenci 21. novembra, Tanjug in nekaj ostalih agencij pa smo obvestili pismo. Novinarjem smo ob tej priložnosti razdelili komunike, ki je na 81 strah vseboval vse podatke o novi tovarni talnih transportnih sredstev ter podatke o investicijah, ki so že stekle, in tistih, ki so še pred nami.

Največ sta pisala o dogodkih v Litostroju naša osrednja slovenska časopisa **Delo** in **Ljubljanski dnevnik**. Delo je že prej s krajšimi vestmi opozarjalo na osrednjo ljubljansko proslavo, zelo dolg članek pa so objavili v praznični prilogi, ki je izšla 29. novembra. Že nadnaslov »Iz samoupravljaljskih zapiskov« in naslov članka »Ključne točke delavcem je bilo na začetku bolj simbolično geslo«, povesta, da je govor o začetkih in razvoju samoupravljanja pri nas. Avtorica Nevenka Skrlj je iz starih orumenelih zapiskov izbrala zanimive podatke in jih strnila v članek, ki zajema vsa dogajanja iz življenja delavcev Litostroja. Ti podatki so še posebej zanimivi, ker jih primerja tudi z današnjimi dogajalnimi in spremembami, do katerih je v teh letih prišlo. Drug daljši članek je bil objavljen 1. decembra, omenja pa slavnostno položitev temeljnega kamna za novo jeklovarno, proslavo in otvoritev nove tovarne, v drugem delu pa je bil objavljen govor tovariša Marka Bulca, člana CK ZKJ in vodje delegacij SR Slovenije v zboru republik in pokrajin v skupščini SFRJ.

Veliko prostora je namenil našim dogodkom tudi **Ljubljanski dnevnik**. Krajšim novicam je sledil 28. novembra dolg članek z naslovom »Litostroj — zgovoren dokaz naših sposobnosti«. Članek celovito govori o ustanovitvi in razvoju Litostroja ter je bogato opremljen z lepimi fotografijami nove tovarne talnih transportnih sredstev. Krajši članek o proslavi je bil objavljen tudi 1. decembra, in sicer v sklopu večjih praznovanj 29. novembra, ki so bila po vsej Sloveniji.

O proslavi in naših uspehih je pisal tudi **Privredni pregled**, pa še cela vrsta drugih jugoslovanskih časopisov. Kdo vse je pisal ob tej priložnosti o Litostroju pa bomo objavili v »Internih informacijah« v rubriki »Drugi o nas«.

Veliko zanimanja za našo osrednjo slovesnost so pokazali tudi **Radio Ljubljana**, **Val 202**, **Televizija Ljubljana** in **Radio Glas Ljubljane**. Radio Ljubljana je pripravil pogovor z dvema predstavnikoma tozda TVN in sicer s tovarišem Goljarjem in s tovarišem Germino, Val 202 se je vključil v neposredni prenos s proslave, televizija pa je posvetila veliko časa naši proslavi v I. Obzorniku, glavnim dogodkom v TV dnevniku, v drugem TV dnevniku pa je bil objavljen pogovor s tremi predstavniki Litostroja, in sicer s tovarišem Nolimalom, tovarišem Slandrom in tovarišem Živkovičem.

Še posebej pa se je ob tej priložnosti izkazal **Radio Glas Ljubljane**, s katerim tudi sicer že dlje časa zelo uspešno sodelujemo. Od 21. novembra so dnevno spremljali dogajanje v naši delovni organizaciji in obveščali delovne ljudi in občane Ljubljane o pripravah na proslavo. Tako so 21. novembra poročali o tiskovni konferenci v Litostroju, 22. novembra so govorili o nastanku tovarne in njeni izgradnji v letu 1946/47 ter o obiskih predsednika Tita med delavci, 23. novembra so spregovorili o zaključnih delih v tozdu TVN in posebej o proslavi, 24. novembra pa o sodelovanju Iskre in Litostroja pri

gradnji nove tovarne in izdelavi obdelovalnih strojev z numeričnim vodenjem. Posebej pa so obvestili občane o proslavi. 26. novembra so spregovorili o proslavi, o izidu našega glasila in kulturnem programu, 27. novembra so se pogovarjali z delavci v tozdu TVN in ponovili obvestilo o proslavi, 28. novembra so pripravili reportažo o slovesnosti v delovni organizaciji. Litostroju pa so posvetili tudi glavno praznično oddajo, to je 45-minutno oddajo, v kateri so govorili o več kot 30-letnem razvoju in rasti delovne organizacije in kolektiva ter o naših uspehih in širjenju naše dejavnosti doma in v svetu. Oddaje o Litostroju pa so zaključili 3. decembra s pogovorom o društveni dejavnosti pri nas. Pripravljajo pa še 30-minutno oddajo o tozdu TVN, ki jo nameravajo predvajati približno 20 dni po pričetku obratovanja v novih proizvodnih prostorih.

Toliko torej o odmevih. Slovenska in jugoslovanska javnost se je lahko dodobra seznanila z našim delom in uspehi, mi pa si moramo prizadevati, da zaupanja ne bomo izgubili.

M. H.

KAKO AKTIVIRATI MLADINO

Zadnjih nekaj let se postavlja osnovno vprašanje, kako in na kakšen način aktivirati in vključiti mladino v tokove samoupravnega odločanja. To je problem, ki ne zadeva samo mladinske organizacije, ampak se morajo temu problemu priključiti predvsem ZK in sindikat in tako s skupnimi močmi premagati obstoječe težave. OO ZK morajo posvetiti več pozornosti delu mladih komunistov in to delo spremljati, ker so ti mladi ljudje bodoči aktivisti partije in sindikata.

Reševanje tega problema ni tako lahka in enostavna naloga, ampak nasprotno — sestavljena in zahtevna, tako da se je moramo lotiti strokovno in temeljito, s potrpežljivostjo in odgovornostjo. Nepravilno bi bilo, če bi rekli, da mlade ne zanima delo organizacije, toda postavlja se problem odgovornosti najožjega vodstva mladine v OO ZSM, problem, kako usposobiti predsednike in sekretarje OO in jih aktivirati, saj je od njihovega neposrednega dela odvisno tudi vse delo v osnovni organizaciji.

Napori, ki jih koordinacijski svet ZSM vlaga v to, ne dajejo pričakovanih rezultatov.

Pri našem delu in naših aktivnostih se srečujemo s podobnimi problemi.

Da bi čim prej in čim lažje vključili v delo mladega človeka, je zelo pomemben njegov prvi stik s tovarno, njegovo spoznavanje in predstavitev najodgovornejših tovarišev tozda, pri čemer ima veliko vlogo kadrovska služba. Toda iz pogovora, ki smo ga organizirali z novimi mladimi delavci, ni bil nobeden od njih seznanjen s tem, kdo je predsednik OO ZSM, kdo je sekretar partije, predsednik sindikata, DS itd.

S tem onemogočamo normalno vključevanje teh ljudi v novo sredino.

Žalostno je tudi, da le malo sekretarjev OO ZK sledi delu OO ZSM in s svojimi izkušnjami in znanjem pomaga mladini pri reševanju njenih problemov.

S spremljanjem dela mladine v OO istočasno spremljamo njihovo delo in rezultate pri ustvarjanju produktivnosti tudi v neposredni proizvodnji. Eden od načinov, kako pomagati mladini, je tudi v vključevanju starejših tovarišic in tovarišev v akcijo, ki jih organiziramo, vendar doslej takšnega sodelovanja ni. Tovarna, v kateri delamo, je naša, zato moramo skrbeti zanjo mi vsi, od najstarejšega do najmlajšega člana. Njena urejenost in čistoča nam morata pomeniti zadovoljstvo in obvezo. Le zakaj se torej nobeden od starejših tovarišev ni odzval na poziv KS ZSM, da se vključi v delovno akcijo za njeno ureditev? Saj v njej vendar vsi preživimo večji del dneva, tovarna je naš drugi dom!

Preko takšnih in podobnih skupnih akcij omogočamo hitrejšo in plodnejšo delovanje mladine. Le tako bodo mladi videli, da niso sami, občutili bodo, da so del kolektiva, na katerega se lahko vedno zanesejo.

Razmišljajoč tako o delu in odgovornosti posameznih OO ZSM in najožjega vodstva moram poudariti, da imajo nekatere OO dobro razvito sodelovanje z drugimi organizacijami svojega tozda, na primer v TOZD PUM, kjer je občutiti prisotnost in delo sekretarja partije, sindikata, poslovnega organa.

Mi smo najmlajši in najbolj neizkušeni del družbe, ki je vključen v delovni proces, zato potrebujemo pomoč in podporo starejših in bolj izkušenih tovarišev, ki bi morali biti toliko odgovorni, da bi posvetili več pozornosti problemom mladih.

R. Jasnič

Pozdravna brzojavka

Dragi tovariš Tito!

Delavci Litostroja, zbrani skupaj z delovnimi ljudmi in občani mesta Ljubljane na proslavi dneva republike, Ti pošiljamo prisrčne pozdrave in čestitke ob prazniku.

Vsako leto se ob praznovanju 29. novembra veselimo novih uspehov samoupravnega socialističnega gospodarskega in družbenega razvoja naše skupnosti bratskih jugoslovanskih narodov. Litostroj, ki nosi Tvoje ime, je ena prvih tovarn naše socialistične izgradnje in živo ponazarja naš uspešen povojni razvoj. Letos praznujemo 32-letnico svojega obstoja in dela, in lahko trdimo, da smo v teh povojnih letih veliko prispevali k napredku naše domovine.

Prav ob letošnjem praznovanju pa slavimo še en delovni uspeh: odpiramo nov, velik objekt z najsodobnejšo opremo za proizvodnjo transportnih vozil in naprav. To je prvi dokončni proizvodni objekt po sprejetem programu nadaljnjega razvoja Litostroja, z izpolnitvijo tega razvojnega programa bo Litostroj še enkrat večji, kot je sedaj.

Dragi tovariš Tito! Obljubljamo Ti, da bomo še naprej razvijali naše socialistično samoupravljanje, utrjevali bratstvo in enotnost naših narodov, gradili čvrste temelje za neuvrščeno politiko Jugoslavije in za mir v svetu ter s tem izpolnjevali naloge, ki jih postavljaš pred nas.

Ljubljana, 28. novembra 1979

Delavci Titovih zavodov,
delovni ljudje in občani mesta
Ljubljane

Častni gostje in obiskovalci na proslavi v TVN (Foto: V. Udovič)

OB NAŠEM PRAZNIKU SO NAM ČESTITALI...

Dragi tovariši! Ob vašem državnem prazniku, dnevu republike, prejmite od leningrajskih proizvajalcev turbin prisrčne pozdrave in najlepše želje pri nadaljnjem razvoju socializma!

Predsednik komiteja
Sevastianov

Opravičujemo se, ker se ne moremo udeležiti vaše proslave, želimo pa vam veliko poslovnih in osebnih uspehov

»Instalater«, Reka

Iskreno čestitam k otvoritvi nove tovarne in se opravičujem, ker ne morem prisostvovati vašemu slavu

Glavni direktor »Metalne« Maribor
Herman Špička

Zahvaljujemo se vam za povabilo na slovesnost ob otvoritvi nove tovarne, ki pa se je kljub veliki želji ne moremo udeležiti. Zato vam pošiljamo naše najiskrenejše čestitke in želje za še večje uspehe pri vašem nadaljnjem delu

Kolektiv »Ruen«, Kočan

Najlepše se vam zahvaljujem za vaše povabilo na proslavo ob 29. novembru in na otvoritev nove tovarne, vendar se zaradi neodložljivega službenega potovanja slovesnosti ne morem udeležiti. Zato vam po tej poti skreno čestitam za ta velik delovni »uspeh« in vas tovariško pozdravljam

»Instalater«, Reka, Miloš Srdoč

K vašemu prazniku izrekajo iskrene čestitke delavci našega kolektiva ter družbenopolitične organizacije in samoupravni organi delovne organizacije

Projekt, Maribor

Ob praznovanju dneva republike ter pomembni delovni zmagi — otvoritvi nove tovarne — prejmite naše iskrene čestitke

Delovni kolektiv »Mura«, Murska Sobota

Ob želji za nadaljnji vsestranski razvoj vaše delovne organizacije in naše celotne samoupravne socialistične skupnosti vam najiskrenejše čestitamo za 29. november, dan republike

Delavci SOZD Ladjedelniška industrija
»Split«, Split

POMEMBNEJŠA NAROČILA V LETU 1980

TURBINE IN OPREMA

V turbinski proizvodnji bo v glavnem prevladovala domača turbinska oprema. Od tujih naročil moramo omeniti naročilo P 90260 — HE HEMREN DAM, Irak, ki naj bi ga zaključili v prihodnjem letu. To sta 2 Francisovi turbini z opremo (vsaka po 25 MW) v skupni teži približno 1.800 ton. To naročilo je eno izmed sedaj največjih naročil, tako po teži, kot tudi po vrednosti.

P 35930 — HE ČAKOVEC 2 cevni turbini z regulacijo in zapornicami, hišnim agregatom in žerjavom, moči po 40 MW. Teža celotne opreme je 700 ton. To naročilo izdelujemo v sodelavi s francosko firmo NEYRPIEC.

P 36000 — HE OBROVAC. To naročilo bo končano prihodnje leto in obsega 1 komplet vertikalne enostopenjske črpalne turbine z regulacijo in krogličnim zasunom premera 1400 mm. Teža celotne opreme je okoli 37 ton. Pri tehnični dokumentaciji sodelujemo z Voithom.

P 36100 — HE GRABOVICA. To je zelo obširno naročilo, saj obsega poleg 2 agregatov Kaplanovih turbin še 8 skupin ostale turbinske opreme v skupni teži približno 1.600 ton. Premer vstopnega dela je 6500 mm, agregata bosta dajala pri padcu 36,66 m vsak po 58,5 MW.

V letu 1980 bomo izdelali tehnično dokumentacijo za HE SOLKAN. Opremo pa bomo izdelali večinoma v letu 1981. Naročilo, ki bo zaključeno v letu 1982, obsega 2 agregata Kaplanovih turbin z močjo po 11 MW in skupno težo opreme približno 325 ton.

ČRPALKE IN OPREMA

Ta vrsta proizvodov zavzema v letu 1980 vidno mesto, saj imamo za drugo leto predvidenih kar 143 domačih naročil. Med temi pa so najpomembnejša:

P 54110 — TE OBRENOVAC 4 vijajne črpalke Vi 4,2/175 s pripadajočo opremo, namenjene za črpalno postajo hladilne vode (zmogljivosti 11,9 m³/sek). Skupna teža opreme je 210 ton.

P 54176 — TE PLEVLJE. 2 vijajni črpalke Vi 3,6/113 z opremo zmogljivosti 4.375 l/sek, v skupni teži 70 ton.

P 54400 — Vodovod Zagreb. 7 vertikalnih črpalke za ozke vodnjake tipa VO 17/13 — III z opremo, zmogljivosti 180 l/sek, v skupni teži 66 ton.

P 54404 — TE UGLJENIK Sarajevo. 13 vodnjaških črpalke tipa VO 17 raznih velikosti z ostalo opremo skupne teže ca. 23 ton.

P 54409 — INA Reka. Naročilo je kombinacija raznih črpalke in sicer:

3-dvostopne horizontalne črpalke CV 9/50 II. za industrijsko vodo,

2 vakuumski črpalke OB 20/6,

2 vertikalni vijajni črpalke Vi 4/56,

3 vertikalne vodnjaške črpalke VO 17/14-II ter vsa potrebna dopolnilna oprema v skupni teži približno 32 ton.

P 54333 — Vodovod in kanalizacija Beograd. To je tudi ena izmed pomembnejših naročil, ki poleg centrifugalnih črpalke vsebuje še cevovode, armature, električno opremo, tlačne kotle, dvigalne naprave, klimatske naprave in delavnico v skupni teži 61 ton.

P 54342 — Vodovod in kanalizacija Beograd. Naročilo po vsebini podobno prejšnjemu, ki obsega 3 črpalke VO 32/16-V s potrebnimi armaturami, električno opremo, cevovode ter dvigalne in merilne naprave v skupni teži 26 ton.

Omeniti moramo še tuje naročilo P 91109 — obdelava 391 ton ulitkov za ČSSR.

ŽERJAVI — REDUKTORJI

Pomembno za to vrsto proizvodov je, da imamo drugo leto v programu poleg zaloga domačih naročil tudi zelo velika in pomembna izvozna naročila. Skupna vrednost vseh naročil uvršča to vejo proizvodnje na drugo mesto.

DOMAČA NAROČILA:

P 82002 — TOZD PPO. Za bodočo novo proizvodno halo preoblikovalne opreme smo naročili 10 žerjavov EMD nosilnosti od 2,5 Mp do 63 Mp, v skupni teži okoli 300 ton.

P 11460 — HE ČAKOVEC. Poleg turbinske opreme vključujemo sem tudi opremo za montažo turbin, in sicer 2 EMD 70/10 Mp in 1 EMD 20 MP v skupni teži 117 ton.

P 11670 — HE OBROVAC. Drugo leto bomo izdelali za to HE 1 EMD 225/50 + 2 Mp × 8 m in 1 EMD 40 Mp v skupni teži 159 ton.

Poleg tega bomo izdelali tudi vrsto dvigal manjših nosilnosti, ki so bolj zanimiva po svoji specialnosti.

P 11635 — MERKUR KRANJ. To je naročilo enega specialnega viličnega dvigala za skladišče EMD 5 Mp × 26 m v skupni teži 50 ton.

P 11675 — Železarna Jesenice. Naročilo vsebuje specialni maček z vrtljivo traverso 23 + 16 Mp. Teža opreme je 23 ton.

P 11594 — 3. maj — Reka. Naročeno je specialno konzolno dvigalo 5 Mp × 12 m — teža naročila je 14 ton.

IZVOZNA NAROČILA:

Pod P 92126 in P 92127 bomo drugo leto finalizirali za ZSSR 2 polarni dvigali EMPD 400/80 × 43 v skupni teži 1.060. V tem času se tudi pogovarjamo o izdelavi nadaljnjih dveh podobnih polarnih dvigal.

P 92134 ZSSR — Kovinotehna. Naročilo obsega 2 dvigali EMD 160/32 Mp z razponoma 33,5

in 34 m v skupni teži 184 ton. Z Metalno smo skupaj dobavili do sedaj približno 50 tovrstnih dvigal.

P 92 138 — EL SALVADOR. To naročilo vsebuje glede na namen 4 vrste žerjavov v skupni teži ca. 323 ton, in sicer:

1 turbinski žerjav nosilnosti 460 Mp,

1 portalni žerjav EPD 85 Mp za spuščanje zagatnih sten na jezu in za čiščenje rešetk (Specialnost žerjava je v tem, da deluje pod vodo.),

1 portalni žerjav EPD 25 Mp za sesalno cev in

1 žerjav EMP 3,5 Mp za mehanično delavnico.

P 94 002 — Rudnap Beograd. V letu 1980 bomo finalizirali za naročnika iz ZSSR 20 podajnih mehanizmov v skupni teži 128 ton. Istega leta bomo za

P 94 003 — Rudnap Beograd izdelali 40 reduktorjev AC — 2280 v skupni teži 457 ton.

PROCESNE NAPRAVE

Tudi ta vrsta proizvodov je v letu 1980 po krajšem zatišju kar dobro zastopana — s skupno 850 tonami opreme, in sicer:

P 44 466 — RTB BOR — »Veliki Krivelj«. Naročilo obsega izdelavo 2 mlinov 4,3/6,1 m za mokro mletje rude z zmogljivostjo 5,5 milijona ton na leto (v skupni teži 430 ton). To je prvi tako velik mlin za predelavo rude. V izdelavi pa je že tudi projekt za II. fazo. Zmogljivosti mlinov naj bi bile 8,5 milijona ton na leto.

P 44 477 — TPK Zagreb — transport pepela v skupni teži 142 ton.

P 44 524 — Đ. Đaković Sl. Brod — transport pepela v skupni teži 90 ton.

P 44 544 — Toplarna Kosovo — transport pepela in uskladiščenje pepela v skupni teži 37 ton.

Za zgoraj navedena naročila je skupno to, da je Litostroj eden izmed redkih proizvajalcev tovrstne opreme. Naročilo za toplarno Kosovo je kombinacija mehničnega in pnevmatičnega transporta elektrofilitrskega pepela z zmogljivostjo 50 ton/uro. Ta oprema je predvidena za energetske stroje, zato mora biti njeno delovanje brezhibno in mora biti dobavljena točno v dogovorjenem roku.

P 44 489 — Cementarna Trbovlje. Naročilo zajema opremo in dele za adaptacijo mlinice cementa CM 32/82:

— adaptacija mlinice obsega kompletno vgradnjo mlinice s ploščami ter novim ogrodjem vstopne, pregradne in izstopne stene,

— obnovitev končnega elevatorja KE 180 na sistem pogonske verige RUD,

— doziranje materiala v mlin je predvideno s specialno napravavo,

— izdelava izvedbene tehnične dokumentacije.

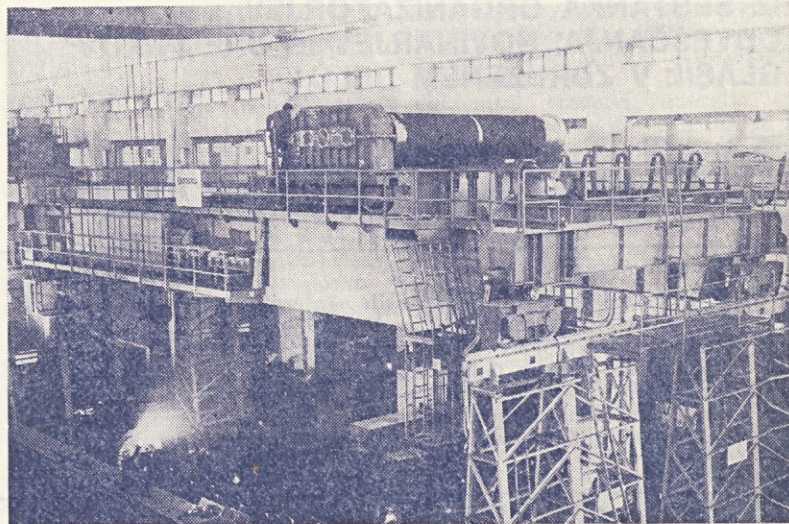
Skupna teža tega naročila je 90 ton.

DIESELSKI MOTORJI

V letu 1980 bomo dokončali v glavnem domača naročila, nekaj izgledov pa imamo tudi za tuja naročila, saj se ravno v teh dneh razgovarjamo v Romuniji za precejšnje število motorjev za 15 ladij. Kakšen bo uspeh teh razgovorov, je seveda odvisno od dobavnih rokov in cene posamezne enote. Plačilo teh motorjev bi bilo v konvertibilni valuti.

VEČJA NAROČILA SO:

P 14 127 — Uljanik Pula. Naročilo obsega 6 motorjev tipa 6 T 23 LH v skupni teži 71 ton. Ob tem je pomembno to, da smo po daljšem premoru uspeli dobiti zopet novo naročilo za opremo naših ladij za »Jadrolinijo« iz Reke.

Dvigalo 180 Mp za HE Hemren Dam v poizkusni montaži (Foto: J. Ziebnik)

P 14 132 — Brodogradilište Split. Za to naročilo moramo izdelati 4 motorje tipa 625 MTB-40 v skupni teži 64 ton. To so pomožni motorji za opremo dveh bagrov — vedričarjev za ZSSR.

P 14 137/14 138 — Brodogradilište Split. 4 motorji 8T 23 LH za opremo domače ladje — hladilnika za »Meditransko plovidbo« v teži 53 ton in 2 motorja 12V 23L-VO v teži 35 ton, kista prvo naročilo v »V« izvedbi motorjev, in sicer v kooperaciji z B & W.

Od izvoznih naročil je treba omeniti naročilo P 96 119 — izdelava rezervnih delov za ZSSR (Sudoimport) v teži 45 ton, ki predstavljajo zelo veliko vrednost.

Prav te dni pa smo dobili za grškega ladjarja naročilo za 18 pomožnih motorjev tipa 6 S 28 LH za opremo 6 ladij za prevoz kemikalij v skupni teži 360 ton. To naročilo spada pod tako imenovan indirektni izvoz, ker bodo naši motorji vgrajeni v ladje, od katerih bo štiri zgradil 3. maj iz Reke, dva pa ladjedelnica Split.

Za istega ladjarja je v opciji do konca leta še 9 motorjev istega tipa, nadalje 9 motorjev pa v prihodnjem letu!

Pri tem je pomembno tudi to, da so to prva naročila motorjev tega tipa, izdelana v Litostroju.

VILIČARJI

Z otvoritvijo nove proizvodne hale, opremljene z najmodernejšimi stroji, se je ta proizvodna veja povzpela v letu 1980 na prvo mesto, tako po tonaži kakor tudi po vrednosti. Po proizvodnem načrtu naj bi izdelali drugo leto 560 viličarjev in mobilnih dvigal z rezervnimi deli v skupni teži 5.428 ton. Tu so vključeni viličarji od 3,5 do 12,5 ton nosilnosti in mobilno dvigalo nosilnosti 6 ton.

Po vrednosti celotne načrtovane proizvodnje odpade na domači trg približno 80 % in na izvoz 20 odstotkov.

PREOBLIKOVALNA OPREMA

Proizvodi preoblikovalne opreme so se v gospodarskem načrtu za prihodnje leto po vrednosti uvrstili na tretje mesto, v glavnem so to domača naročila. To je naša najboljša proizvodna veja, ki je v zadnjih letih dosegla velik vzpon, s predvideno izgradnjo nove tovarne v prihodnjem letu pa bomo tovrstno proizvodnjo še povečali in dosegli še kvalitetnejše izdelke.

VEČJA NAROČILA V LETU 1978:

P 62 274 — TUP Dubrovnik. To je naročilo za en hidravlični stiskovalnik HSS-2-100 za izdelavo grafitnih plošč-elektrod za električno-obločne peči v skupni teži 63 ton.

P 62 290 — Progres Jastrebarsko. Naročilo za en hidravlični vlečni stroj HVO-2-630 za globoki vlek pri izdelavi traktor-skih karoserij v teži 70 ton.

P 62 329 — Energoinvest Sarajevo. Naročilo zajema hidravlične utiskovalnike za hladno uti-

skovanje in vroče kovanje armatur v skupni teži ca. 208 ton, in sicer:

1 HUO-2-400 25 ton
3 HUO-2-630 120 ton
1 HUO-2-1000 63 ton

P 62 331 — UNIS Sarajevo. 9 hidravličnih stiskovalnikov tipa HSS-1-100 za specialne namene pirotehnične industrije v skupni teži 38 ton.

P 62 349 — OKI — Ivaničgrad. Naročilo za hidravlične stroje za duroplaste, in sicer 4 tipa HDS-2-100 in 2 tipa HDS-2-400 v skupni teži 75 ton.

P 62 358 — LTH, Škofja Loka. Naročilo obsega hidravlične krivilnice tipov HRS-5-50, 2 HPC-2-16/10, 2 HPC-3-16/10 in linijo za razrez pločevine. Teža celotnega naročila je 40 ton.

P 62 262 — Boris Kidrič, Struga. Za tovarno posode moramo dobaviti 5 rotacijskih preoblikovalnikov tipa PMPK in 1 stroj za globoki vlek tipa HVO-2-160. Teža opreme je 25 ton.

IZVOZNA NAROČILA:

P 93 108/93 113 — Romunija. Naročilo vsebuje izdelavo komponent po 10 garnitur za hidravlične vlečne stroje tipov HVO in HVC v skupni teži 48 ton.

STROJNI DELI

Tovrstna naročila imajo običajno krajši proizvodni cikel in jih obravnavamo kot manj pomembna. Kljub temu pa imamo za drugo leto že 32 različnih naročil v skupni teži 126 ton, ki zaradi svoje zahtevnosti in pogosto zelo visoke stopnje obdelave predstavljajo sorazmerno visoke vrednosti. Še važnejše pri teh naročilih pa je, da s tem delamo usluge različnim podjetjem, s katerimi imamo tesne poslovne stike (npr. Železarna Jesenice, Zenica itd.).

Po svoji velikosti in vrednosti je omembe vredno eno tako naročilo P 89 492 za železarno Zenica, in sicer zvon za zasipno napravo v skupni teži 38 ton.

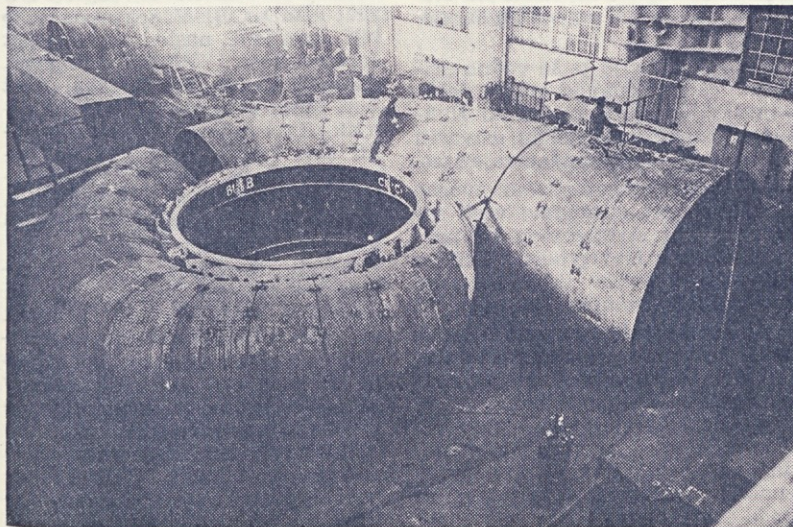
BLAGOVNA PROIZVODNJA ULITKOV

To je za TOZD PUM dopolnilna proizvodnja, ki pokriva razliko med zmogljivostmi livarne in potrebami po ulitkih za skupni proizvod.

Značilnost v preteklem razdobju je pospeševanje naročil za skupni proizvod, zaradi katerega pa imamo več zaostankov pri blagovni proizvodnji. Tako bomo imeli večji prenos naročil v leto 1980. Na tržišču je zanimanje za ulitke še vedno veliko, vendar je vedno bolj usmerjeno k visoko zahtevnim ulitkom npr. za proizvodnjo parnih turbin, črpalke in druge strojne opreme, zlasti za mlevno tehniko v industriji cementa, v rudnikih, termoelektrarnah itd.

V zadnjem času ravno sklopamo okvirne in konkretne pogodbe z večjimi in stalnimi kupci ter pri tem opažamo, da so njihove potrebe na nivoju dose-danjih ali celo nekaj večje.

R. AVBELJ

Druga špirala za HE Hemren Dam (Foto: J. Ziebnik)

**IZ SESTANKA ORGANIZATORJEV
OBVEŠČANJA, NOVINARJEV IN UREDNIKOV
GLASIL V ZDRUŽENEM DELU**

Delovni dogovor

Kot smo že poročali v naših »Internih informacijah« je bilo 2. in 3. novembra 1979 v Radencih, drugo delovno srečanje organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov glasil v združenem delu. Ker smo se tega posveta udeležili tudi organizatorji obveščanja naše delovne organizacije, namenimo temu pomembnemu srečanju nekaj več prostora tudi v našem časopisu.

Organizator posveta odbor republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije za obveščanje in politično propagando je pripravil to srečanje z namenom, da se dogovorimo za razreševanje še mnogih odprtih vprašanj s področja obveščanja delavcev.

Pester program o bistvenih vprašanjih sedanjega trenutka in razvoja sistema obveščanja v združenem delu je privabil v Radence številne organizatorje obveščanja in novinarje v združenem delu.

Zavzetost prisotnih v razpravah, ki so bile organizirane po komisijah in na plenarnih sejah, je dajala vtis, da dobiva obveščanje v združenem delu vse večji in učinkovitejši družbeni pomen.

Osnovna tema posveta je bila prav gotovo razprava o informiranosti delavcev, kot osnovi za delo in samoupravljanje. Veliko pozornosti pa je bilo dano tudi podružbljanju in nadaljnji demokratizaciji obveščanja v združenem delu. Tokrat je bila prvič širše opredeljena tudi tema, katere temeljne informacije in v kašnem časovnem obdobju moramo posredovati delavcem.

Republiški odbor pa je za to srečanje pripravil tudi najpomembnejše aktualne naloge Zveze sindikatov za učinkovitejšo obveščanje v združenem delu.

Prisotnost uglednih družbenopolitičnih delavcev in njihova aktivna udeležba v poročilih in razpravah je še bolj popestrila to delovno srečanje.

Še posebej smo bili veseli pozornosti, ki nam jo je s svojim obiskom in aktivnim sodelovanjem namenil predsednik Zveze sindikatov Slovenije tovariš Vinčo Hafner. On nam je obrazložil nekatere najpomembnejše naloge, ki izhajajo iz sprejetih dokumentov ZSS (ter aktualnih nalog sedanjega trenutka razvoja socialističnih samoupravnih odnosov. Podal nam je številne napotke in osvetlil pomembne naloge, še posebno v smeri podružbljanja informiranja in iskanja učinkovitejših prizadevanj za boljše obveščenost delavcev.

Njegova misel, da je le delavec, ki je obveščen o vseh temeljnih zadevah samoupravne sredine, v kateri dela, lahko resnično dober gospodar, je še kako pomembna in daje težo prizadevanjem za boljše obveščanje.

Tudi vsi drugi udeleženci srečanja so si v razpravah prizadevali, da bi dosegli hitrejši napredek pri širjenju ustrežnejših sredstev za obveščanje v združenem delu. Tako so bile ob koncu oblikovane usmeritve in sklepi, od katerih nekatere objavljamo.

— Temeljna raven obveščanja v združenem delu so delavci v temeljni organizaciji združenega dela — temu je treba prilagoditi organizacijo sistema obveščanja za obveščanje naj bodo organizacija v združenem delu. Služnizirane na ravni delovne organizacije. Na ravni SOZD pa naj bo koordinacija te dejavnosti in obveščanje o tistih skupnih zadevah, o katerih so se delavci s sporazumom tako dogovorili.

— Temeljne informacije za delavce naj bi postale tista vsebina, ki naj bi jo skušali podati delavcem v slehernem delovnem okolju. Pri tem ne bi smeli ostro ločiti poslovnih od samoupravnih informacij. Tisti minimum, ki pa ga delavci morajo dobiti, ostaja jo kazalci gospodarjenja in poslovanja, ki se po zakonu o zdru-

ženem delu izkazujejo ob periodičnih in zaključnih računih in ki ga sindikati zahtevamo že sedaj. Pri informacijah za delavce velja izpostaviti metodo podajanja le-teh in odgovornost vseh nosilcev, ki informacijo delavcu posredujejo, torej tudi odgovornost organizatorjev obveščanja, novinarjev v združenem delu.

— Tako zasnovan sistem obveščanja v združenem delu mora omogočiti tudi ustrezen status delavcem v službah za obveščanje. Pri tem je treba izhajati iz dejstva, da je ta dejavnost posebnega družbenega pomena in jo je treba zato tudi ustrezno ovrednotiti. Službe za obveščanje morajo biti tesno povezane s samoupravnimi organi, njim so tudi odgovorne, ne pa poslovnim strukturam.

— Zaradi neurejenih razmer se oblike izobraževanja in usposabljanja pogosto ponavljajo, se ne nadaljujejo itd. Skupaj s Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo in Višjo upravno šolo se bo potrebno dogovoriti o možnostih študija ob delu, pa tudi dolgoročneje o stalnem usposabljanju vseh, ki se ukvarjajo z obveščanjem v združenem delu.

— Izdelava srednjeročnih razvojnih programov za obdobje 1980—1985 je dobra priložnost, da načrtamo tudi razvojno pot obveščanja v združenem delu, ki bi morala vsebovati ne samo izhodišča organizacije in funkcije obveščanja, temveč tudi elemente svobodne menjave dela, dohodkovnih odnosov, uvajanja novih in sodobnih tehnoloških primarjev in drugih ustreznih organov pri oblikovanju ipd.

— Sveti za obveščanje oziroma činskih svetih zveze sindikatov naj ob sodelovanju z vsemi zainteresiranimi, tudi z regijskimi aktivisti Društva novinarjev Slovenije, čimprej obravnavajo programske zasnove glasil združenege dela. Pred tem pa naj programske zasnove oziroma načrte obveščanja v OZD obravnavajo sveti za informiranje (izdajateljski sveti) in delavski sveti posamezne organizacije združenega dela.

— Sistem obveščanja v združenem delu mora biti odprt in podružbljen, tako da bomo preprečevali nevarnosti monopoliziranja informacij, zapiranja informacij in njihovih virov in tako tudi v praksi dosledno uveljavili pravico in dolžnost delavcev do resnične obveščenosti. Kljub velikemu napredku, predvsem pa izrednemu širjenju sredstev za obveščanje v združenem delu, še vedno nismo s kakovostjo zadovoljili potreb samoupravne informiranosti. Delavec v veliko primerih še vedno ni nosilec niti enakopravni subjekt v procesu informiranja. To stanje je ovira za boljše samoupravno odločanje.

Zato nam mora podružbljanje informacijske dejavnosti pomeniti predvsem uveljavitev samoupravnega odločanja tudi na področju obveščanja.

Sistem obveščanja v združenem delu mora postati enakovreden pomemben sestavni del celovitega družbenega sistema informiranja. Le tako bo informiranje v združenem delu postalo tudi sestavina organiziranosti dela in družbenopolitične aktivnosti v OZD in torej vtakano v vsakodnevne samoupravne odnose.

Organizacije združenega dela

morajo zgraditi celovit sistem obveščanja, ki bo zajel vse vire, nosilce ter sredstva za obveščanje in bo normativno opredeljen z vsemi odgovornostmi. Za vzpostavitev tega sistema, za njegovo opredeljenost in izvedbo so politično odgovorne osnovne organizacije zveze sindikatov in druge družbenopolitične organizacije v združenem delu. Še posebno veliko odgovornost imajo pri tem tudi vsi delavci s področja obveščanja v združenem delu in poslovnih organi, kot je to tudi določeno v zakonu o združenem delu.

Sveti za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov oziroma drugi ustrezní organi naj pripravijo analizo in načrt obveščanja v izrednih razmerah. Ta načrt naj bi obravnavali na izvršnih odborih sindikatov.

Predlagamo, da bi bili občinski sveti zveze sindikatov pobudniki rednih tiskovnih konferenc oziroma pogovorov o aktualni gospodarski, samoupravni in družbenopolitični dejavnosti. Na konferenca, ki naj bi bile enkrat mesečno ali dvomesečno, naj bi vabili tudi novinarje in organizatorje obveščanja v združenem delu.

Predlagamo akcijo »Tisoč delavcev — sodelavcev«, ki naj bi spodbudila delavce za večje in kvalitetnejše sodelovanje v procesu informiranja, obenem pa tudi razvijala zavest o pomembnosti informiranja v neposrednih delovnih okoljih. Z namenom, da bi delavcem olajšali prve korake v informacijski dejavnosti, bomo zanje pripravili priročnik.

Podpiramo predlog, da bi se Delavska enotnost bolj organizirano povezala s sodelavci-dopisniki. Pri čemer vidimo možnost sodelovanja z uredniki in novinarji v združenem delu kot zelo pomembno.

Volilna konferenca komunistov v TOZD OB

Komunisti OOKZ TOZD OBDELAVA smo imeli 23. novembra 1979 volilno konferenco. Udeležili so se je skoraj vsi člani osnovne organizacije, povabili pa smo tudi nekatere goste. Prisotna sta bila tov. Janez Elihan in Marjan Sigulin ter nekateri predstavniki osnovnih organizacij ZK naše delovne organizacije. Po izvolitvi organov konference je dosednji sekretar OO ZK TOZD OBDELAVA tovariš Ivan Bokal podal poročilo o delovanju OO ZK naše temeljne organizacije v preteklem mandatsnem obdobju.

Poročilo je bilo izčrpno in je zajelo analizo delovanja OO ZK na vseh področjih njenega udeleževanja. V razpravi so sodelovali številni člani osnovne organizacije in nekateri gostje. Izoblikovali so se naslednji zaključki: — OO ZK je v preteklem mandatsnem obdobju uspešno delovala na vseh področjih družbenopolitičnega in samoupravnega delovanja.

— Kljub številčnosti ugotavljamo pomanjkljivosti pri akcijski naravnosti, ki ni zajela vsakega člana OO ZK, saj je nekaj takih članov OO ZK, ki niso aktivni.

— Sprejem v članstvo OO ZK organiziramo večkrat letno, toda ne moremo biti zadovoljni s številom novoprijetih članov.

— Izobraževanje komunistov poteka predvsem po programih občinske konference. Kljub temu ugotavljamo, da ni v zadostni meri prisotno v vsakdanjem življenju. Večji poudarek moramo dati samoizobraževanju.

— Še v večji meri se moramo angažirati pri delovanju v delegacijah in samoupravnih organih. Na teh področjih smo v zadnjem času naredili korak naprej. Zaradi lažjega odločanja in boljšega razumevanja je potrebno, da strokovne službe bolje pripravijo dokumente oziroma gradivo.

Izteklo se je leto otroka, to pa ne pomeni, da smo za naše najmlajše storili dovolj. Novi generaciji naj bodo posvečena tudi vsa naslednja leta (Foto: J. Jereb)

Z namenom, da bi v Sloveniji dobili temeljit uvid v sredstva obveščanja v združenem delu, pripravljamo v odboru RS ZSS za obveščanje in politično propagando dve anketi. Prva naj bi zajela kvantitativne podatke v vseh tozdi (6000), naslednja pa naj bi dala kvalitativne podatke. To nalogo bomo lahko uspešno izpeljali le ob tvornem sodelovanju z občinskimi sveti ZSS oziroma nji-

hovimi organi za obveščanje, ki naj bi hkrati s to akcijo pripravili še svojo analizo sistemov obveščanja v OZD (v skladu s točko 9).

Priporočamo, da kot strokovno pomoč pri našem delu uporabljamo revijo »Obveščanje-odločanje«. Tam objavljamo tudi gradivo s tega srečanja.

K. G.

— Obveščanju članstva ZK moramo še naprej posvečati polno pozornost. Želimo si hitro, kratko, jasno in vsebinsko informacijo, dostopno vsakemu članu ZK.

— Še naprej moramo spremljati aktualna politična dogajanja v svetu, rezultate naše nevrščene politke in druge dogodke. Važnejše dogodke je potrebno še naprej analizirati na sestankih OO in razpravljati o njih.

— Nenehno moramo skrbeti za kadrovske močno OO ZK. Prav tako moramo poskrbeti, da bo kadrovanje široko zastavljena akcija. Štipendirati in izobraževati moramo sposobne kadre in jim omogočiti ustrezno delo.

— Delovanje na področju LO in DS moramo še poglobiti in organizacijsko izpopolniti.

— Vzpostaviti moramo delo aktivna mladih komunistov in pomagati pri delovanju OO ZSMS.

— Skrbeti moramo za dobre medsebojne odnose in ustvarjati delovno vzdušje.

Po plodni in vsebinski razpravi smo izvolili novo vodstvo OO ZK TOZD OB. V sekretariat so bili izvoljeni naslednji tovariši: Janez Nose, Nikola Pongrac, Alojz Srebrnič, Josip Čoga, Blaž Šut, Vlado Sazonov, Pavao Hajdinjak. Za evidencičarja smo izvolili tov. Franja Špeharja, za dopisnega člana pa tov. Hajdinjaka. Novi sekretar je postal tov. Nikola Pongrac, njegov namestnik pa tov. Janez Nose.

Sredi decembra se je sekretariat sestel na svoji 1. seji in pregledal zapisnik in osnutek sklepov volilne konference. Oblikoval je komisijo in jo zadolžil za pripravo akcijskih planov za naslednji teden. Evidencičar je začel urejati novo kartoteko.

Ugotavljamo, da je novo mlado vodstvo OO ZK TOZD OB takoj na začetku začelo resno delati. Želimo, da bi tako tudi nadaljevalo!

P. Hajdinjak

V razpravi je gospodarski plan za leto 1980

PRIBLIŽUJE SE ZADNJE LETO SREDNJEROČNEGA PLANA ZA OBDOBJE 1976—1980. ANALIZE SO POKAZALE, DA SMO V TEM OBDOBJU DOKAJ USPEŠNO POSLOVALI IN ZATO NE SMEMO BITI NEZADOVOLJNI Z DOSEŽENIMI REZULTATI, POSEBNO, ČE JIH PRIMERJAMO S SORODNIMI IN TUDI OSTALIMI ORGANIZACIJAMI ZDRUŽENEGA DELA.

Začetki priprav za gospodarski plan 1980 segajo v mesec avgust. V tem obdobju smo ocenjevali, kakšna bo realizacija letošnjega plana. Glede na zelo povečano nedovršeno proizvodnjo in s tem v zvezi potrebo po dodatnih obratnih sredstvih, katera niso poceni, je prišlo v zadnjem četrtletju do posebnih mobilizacijskih ukrepov po temeljnih organizacijah z namenom, da dokončamo čimveč proizvodnje in dosežemo še količinski plan za leto 1979. Na pod-

lagi ocene fizične realizacije za leto 1979 je centralna planska koordinacija pričela razporejati rokovne obveze po temeljnih organizacijah skupnega proizvoda za že sprejeta naročila v letu 1980.

Ciklus naše proizvodnje za posamezne proizvode je daljši od planskega leta, zato so se temeljne organizacije na podlagi ocene razvojnih možnosti in proizvodnih zmogljivosti odločile, da od skupnih naročil predvidijo naslednji količinski plan za leto 1980:

Količinski plan	1979	1980	indeks
Turbine	2.300 ton	1.800 ton	78
Črpalke	700 ton	1.000 tno	143
Žerjavi	2.000 ton	2.200 ton	110
Cementarne	400 ton	500 ton	125
Dieselski motorji	500 ton	300 ton	60
Strojni deli	100 ton	100 ton	100
TVN	4.000 ton	5.000 ton	125
PPO	1.800 ton	2.000 ton	111
	11.800 ton	12.900 ton	109
Ulitki	4.480 ton	4.630 ton	103
Kisik	500 ton	500 ton	100
Skupaj	16.780 ton	18.030 ton	108

Rast zaposlenih v temeljnih organizacijah je normalna, razen v TOZD TVN in PPO zaradi novih obratov ter v SSP za potrebe novega računalnika, za katerega bomo pravkar podpisali pogodbo za dobavo.

Podlogo za to normativno delitev je pripravila TOZD PROD in so jo temeljne organizacije sprejele kot začasno razdelitev. Računski center je s pomočjo računalnika izdelal plan fakturiranja po tozidih in proizvodih. Tako imamo prvič izdelan mesečni plan fakturiranja po temeljnih organizacijah. Iz te novosti je razvidno, iz katerega naročila pričakuje temeljna organizacija svoj priliv sredstev za pokrivanje nastalih stroškov v procesu proizvodnje.

Predviden plan fakturiranja po tozidih in letu 1980 (v tisoč dinarjih):

TOZD — PROD	158.001
TOZD — IRRP	88.819
TOZD — PUM	440.201
TOZD — PZO	221.610
TOZD — OB	376.924
TOZD — MONT	224.528
TOZD — TVN	286.556
TOZD — PPO	169.584
TOZD — PTS	39.400
TOZD — IVET	3.000
TOZD — ZSE	31.573
DO	2.040.196

Predvideno pridobivanje, razporejanje in delitev dohodka v delovni organizaciji za leto 1980:

Prihodki doseženi:

- v skupnem proizvodu
- v blagovni realizaciji
- v delovni organizaciji

Celotni prihodek:

Amortizacija po min. stopnji
Stroški poslovanja

Dohodek:

Amortizacija nad min. stopnjo
Obveznosti iz dohodka

Čisti dohodek:

Osební dohodki in prejemki
Za stanovanjsko izgradnjo
Za skupno porabo

Razširitev mat. osnove dela:

- posojilo nerazvitim
- posojilo po sam. spor.
- del, ki ostane TOZD

Rezervni sklad:

1,657,000.000 din
383,196.000 din
1,518,662.840 din
3,558,857.840 din
89,571.000 din
2,297,039.898 din
1,261,817.942 din
51,698.000 din
379,024.465 din
882,793.477 din
608,890.480 din
48,169.498 din
77,586.170 din
17,832.345 din
40,300.138 din
59,702.232 din
30,312.614 din

delovno organizacijo. Za še boljše predvidevanje našega poslovanja v prihodnosti pa potrebujemo tehnične normative, teh pa še nimamo. V vseh zadnjih dokumentih je dogovorjeno, da bo vsaka temeljna organizacija na svojem področju začela zbirati podloge za tehnične normative, in sicer za material in za delo. Le na taki podlagi bo neposredni proizvajalec lahko resnično odločal pri doseganju dobrih ekonomskih rezultatov. V gospodarskem planu za leto 1980 so natančneje opredeljena naslednja področja:

— rokovne zadolžitve temeljnih organizacij v skupnem proizvodu;

— normativna — vrednostna udeležba temeljnih organizacij v skupnem proizvodu;

— gospodarski plan kot celote za delovno organizacijo v letu 1980.

Vsako od navedenih področij ima svojo knjigo, ki bo služila kot pripomoček sodelujočim v poslovnem in proizvodnem procesu.

Vendar pa še tako skrbno pripravljen in usklajen gospodarski plan ne more biti učinkovit, če partnerji, kateri so sodelovali pri njegovi izdelavi, tega ne spoštujejo in pri vsaki nastali problematiki odstopajo od samoupravnega sprejetih ciljev. Sprejeti plan je obveza za vse sodelujoče delavce, nastajajočo problematiko pa je treba tekoče reševati.

B. Tertnik

NA DELOVIŠČIH

Pod tem naslovom smo se zadnjikrat oglasili v četrti številki. Prav je da ob koncu leta preglehamo, kaj smo od takrat napovedanega realizirali in kaj novega zastavili.

HE SJENICA

10. septembra smo slavili prvi zagon, ki je bil brezhiben. Agregat se je zavrtel kot baletna plešalka (tako so nam sporočili z gradbišča), s čemer je bil moralno poplačan tudi trud naše ekipe. Sledil je normalni postopek priprave agregata za obremenitev in 17. oktobra ob 20.53 je bil agregat priključen na omrežje. Ker pritisk pogonske vode ni bil normalen, agregata nismo mogli preizkusiti v celoti. Obilno jesensko deževje pa nam je kmalu omogočilo tudi to. Agregat je prestal poizkusno obratovanje, kljub majhni težavi, ki se je pojavila na usmerjanju vode skozi turbino. Potrebne korekcije so že v teku in če bo po sreči, bomo agregat še do konca leta dokončno predali naročniku.

HE GAZIVODE

V četrti številki smo zapisali, da bi Litostroj lahko bil prvega maja pripravljen za pogon. Pri tej izjavi še vedno vztrajamo, agregata sta zmontirana, vendar čakata na ostale izvajalce, ki svojih obveznosti še niso izpolnili. Izvršili smo tudi suhe preizkuse na opremi in sedaj imamo postavljeno dežurstvo, da bi očuvali opremo in bili vsak čas pripravljeni za zagon. Naročnik je hotel z začetkom obratovanja tega objekta počastiti dan republike, vendar mu to ni uspelo. Poleg drugih težav je nenadno neurje, ki je zajelo v novembru celo našo državo, presenetilo tudi gradbenike HE Gazivode, jim porušilo zasilno brano na iztočnem delu strojnice in voda je skozi drenažne cevi vdrla v turbinski prostor. Škoda je predvsem na elektroopremi, ki jo sedaj obnavljamo in bo še pred novim letom ponovno usposobljena.

HE DOBLAR

Obnova ene turbine in zamenjava kompletne regulacije je v celoti uspela. Po štirimesečnem obratovanju se naročnik o delovanju agregata zelo pohvalno izraža. V času sanacije so bili posebej pohvaljeni naši strokovnjaki ki so sodelovali s svojimi bogatimi izkušnjami. Obnova starih strojev je velikokrat bolj zahtevna kot pa izdelava novih.

Za ta objekt pa je najbolj razveseljivo odlično delovanje prvega elektronskega regulatorja LITOSTROJ-ISKRA.

Naročnik pripravlja za prihodnje leto obnovo drugega agregata, za katero smo prepričani, da bo vsaj tako, če ne še bolj uspešna, v letu 1981 pa pride na vrsto še tretji agregat.

HE OŽBALT

Po triletnem zastoju agregata »A«, ki je v decembru 1976, leta odpovedal, smo pričeli ponovno

Pri proizvodnem in poslovnem procesu mora biti vedno prisotno skrbno gospodarjenje s prvinami proizvodnje, to je z materialom, delovnimi sredstvi, energijo in delom delovnega človeka ter da z vloženi sredstvi izdelamo čim več izdelkov in te realiziramo na tržišču. S takim načinom dela se ni bati slabih finančnih rezultatov v letu 1980.

Tako pripravljen gospodarski plan je obravnavala koordinacijska komisija za sestavo planov na nivoju delovne organizacije. Delegati te komisije so po obravnavi vseh nejasnosti predlagali delavskemu svetu delovne organizacije, naj se da »Predlog gospodarskega plana za leto 1980« v rapravo in sprejem delavskim svetom TOZD DS in konec leta v potrditev delavskemu svetu delovne organizacije Litostroja.

harico, s katero je bila zelo zadovoljna že ekipa v Peručici. V prostoru jedilnice bomo uredili še manjšo knjižnico, po možnosti pa še namizni tenis. V kratkem bo gradbišče dosegel tudi televizijski signal, zaenkrat lahko poslušamo le radio.

HE HEMREN DAM

Metem ko v tovarni bijemo bitko za odpremo čimveč opreme pred novim letom, pa na gradbišču že poteka montaža najnižjih turbinskih delov. V naslednjih nekaj dneh bo odšla na pot ekipa za sestavo prve turbinske spirale, takoj po novem letu pa še ekipa za montažo irigacijskih izpuštev. Sestav ekip je zaenkrat v planiranem številu, glede na kasnitve dobave opreme pa bomo verjetno prisljeni ekipe ojačati, za kar pa bo potrebnih več organizacijskih ukrepov.

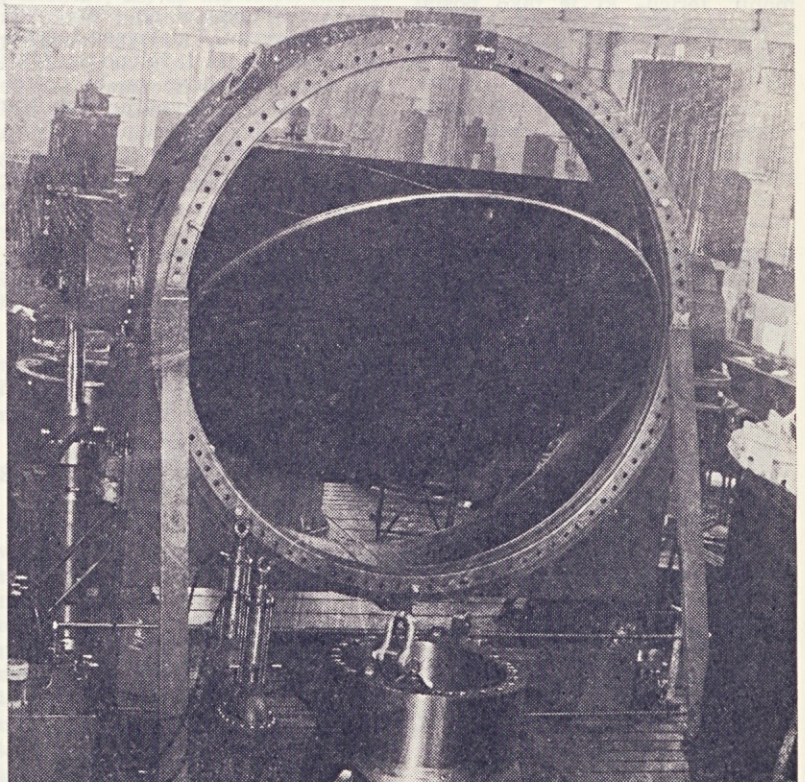
Investitor še vedno vztraja pri nespremenjenih končnih rokih, zato bo pritisk za skrajšanje montažnega časa vseeno večji, pogoji za uresničitev tega pa vedno manjši.

Razveseljiva pri tem je novica z gradbišča, da so se z dograditvijo dodatnih stanovanj in kluba življenjski pogoji bistveno spremenili, s tem pa bomo prav gotovo dobili več ljudi za okrepitev številčnosti ekip.

Vse ekipe z delovišč po Jugoslaviji bodo novo leto praznovala v krogu svojih domačih, zato si bomo imeli priliko stisniti roke. V Hemren Damu pa vam vsem želimo da zdravi in v dobrem razpoloženju preživite praznike, v novem letu 1980 pa porabite vsak svoj korak čim bolj koristno, kajti to bo v klimi, ki vas bo spremljala, zelo potrebno za večji delovni učinek.

Enake čestitke veljajo še našim predstavnikom v II. črpalni postaji Egipt, ki bodo tudi praznovali onstran naših meja.

A. Razpotnik

Predturbinska loputa premera 5000/4800 mm za HE Hemren Dam v Iraku (Foto: J. Jereb)

Lepi uspehi naših šahistov v IC

Jesenski in zimski čas je za učence naše šole še posebno primeren za tiste športne in druge aktivnosti mladih, ki se lahko odvijajo v manjših zaprtih prostorih. Zato je tudi aktivnost šahistov v tem času večja.

Šahisti se zbiramo vsako sredo po 14. uri in igramo med seboj posamezne dvoboje, mesečne brzoturnirje, turnirje za kategorijo ali pa obravnavamo teoretične posebnosti šahovske igre.

Posebno se veselimo vsakršnih tekmovalnih — teh pa na srečo ni malo. Vsako jesen slovenski srednješolci merijo svoje moči na turnirjih za moštvenega prvaka Slovenije. Letos je bilo organizirano že 11. prvenstvo, zadnja leta na njih tekmujejo tudi učenci naše šole. Najprej tekmujejo šahisti posameznih regij in dobijo področnega prvaka, nato pa se najboljša moštva teh regij pomerijo še na finalnem turnirju.

Letošnje prvenstvo ljubljanske regije je bilo pod pokroviteljstvom MK ZSMS — Ljubljana in šahovskega društva Slovan, ki pa je imel precejšnje težave pri rezervaciji dvorane. Priskočili smo mu na pomoč in organizirali prvenstvo kar na naši šoli. Potrudili smo se, da je bil tekmovalni prostor lepo urejen in primeren za tako tekmovalno.

Za tekmovalne priprave prijavljenih 10 moštev. Predvsem so nastopala moštva iz ljubljanskih gimnazij in drugih štiriletnih srednjih šol. Samo prvenstvo je potekalo zelo borbeno. Naše moštvo je z uspehom merilo moči z ostalimi srednjimi šolami. Od devetih dvobojev smo enega izgubili (s kasnejšim prvkom — bežigraske gimnazije), enega igrali nerešeno, sedem pa smo jih dobili. V končni razvrstitvi smo dosegli tretje mesto. S tem pa smo si zagotovili nastop na finalnem turnirju v Kranju.

Zadnji dan je bil organiziran tudi posamični brzoturnir. Sodelovalo je 48 udeležencev, ki so merili svoje moči najprej v predtekmovalju, nato pa 12 najboljših še v finalnih bojih. Zanimivo je bilo gledati njihove igre, ki so bile nadokaj visoki teoretični ravni. Tekmovalci so bili nekompromisni v igri do vsakega soigralca, srčni v hotenju po zmagi ter so se odlikovali v velikem viteštvu ob porazih. Napetost med finalisti je rasla iz kola v kolo in vse do zadnjih potez zadnjega kola nismo vedeli za razvrstitev nastopajočih. V finalno skupino sta se uvrstila tudi dva naša učenca: Simon Jerič in Branko Štajnar, ki sta uspešno merila moči z najboljšim srednješolskim ljubljanske regije za leto 1979. Štajnar pa je delil 7.—8. mesto.

Nekaj dni kasneje (11. novembra 1979) smo se udeležili finalnega moštvenega prvenstva srednješolcev Slovenije, ki je bil

organiziran pod pokroviteljstvom kranjskega šahovskega društva. V Kranju se je zbralo 11 najboljših moštev, v katerih nastopajo mojstrski kandidati in prvokategorniki. V boju s tako močnimi moštvimi nas je reševala samo hrabrost in borbenost. Pravo presenečenje smo pripravili že v prvem kolu, ko smo igrali s kandidatom za prvo mesto, moštvom kranjske gimnazije 2:2. Kot zanimivost iz tega dvoboja naj omenim, da je S. Jerič na prvi deski uspel nadigrati in nato premagati mojstrskega kandidata Rada Bumbarja, učenec Milan Čuden pa na drugi deski z lepo žrtvijo kvalitete prvokategornika Sama Božiča. Kasneje nam je seveda šlo težko, ker

so nas vsi jemali zelo resno. Tako smo štiri dvoboje izgubili, tri igrali nerešeno in tri dobili ter na koncu delili 5.—6. mesto.

Zanimiv je tudi vsakoletni dvoboj med učenci in učitelji naše šole, ki ga prirejamo v čast dneva republike. Priprave za ta dvoboj potekajo več dni. Učenci zbirajo med seboj najboljše moštvo, učitelji pa se boje nepredvidnih dolžnosti, ki bi jim onemogočila nastop. Tehnični risarji so pod vodstvom učitelja R. Pečirerja pripravili napise in svečano uredili zbornico, oddelek livarjev pa nam je po zamisli učitelja B. Štineča izdelal lepe spominske plakete za vse udeležence dvoboja. V kratkem uvodnem nagovoru je učenec Demec naštel naše zadnje uspehe, tovariš direktor H. Premelj pa je pozdravil vse tekmujoče in odprl dvoboj. Sreča se je nasmihala zdaj učencem, zdaj učiteljem, dokler se dvoboj ni končal neodločeno 6:6 v zadovoljstvo obeh moštev.

F. Rihtaršič

Želimo si tudi dietno malico

Kje so že časi, ko je bila naša menza v baraki, postavljeni nekje tam, kjer je danes režijska mizarna. Starejšim Litostrojanom je to še v spominu, veliko med nami pa je takih, ki tega ne vedo. Tedenje razmere se s sedanjimi sploh ne dajo primerjati. Temne zakajene prostore je zamenjala nova, svetla delavska restavracija. Prav tako izbora in priprave sedanjih toplih malic ne moremo primerjati z nekdanjimi. Toda kljub vsem izboljšanjem nismo zadovoljni in ne mine sestanek socialne komisije, da se ne bi pogovarjali tudi o naši malici.

Na svoji zadnji seji dne 7. decembra je komisija za socialna vprašanja in družbeni standard obdelala tudi potrebe in možnosti za uvedbo dietnega obroka tople malice.

Na osnovi podatkov, ki sta jih pripravila dr. Ferjanova in dr. Isak, je bilo ugotovljeno, da je v delovni organizaciji okrog 240 delavcev, ki bi potrebovali dietno prehrano zaradi hipertoničnih ali žilodolnih težav. Zato je bil 223 delavcem dostavljen vprašalnik in 149 delavcev je bilo mnenja, da bi bila uvedba dietnega obroka primerna in utemeljena, 29 odgovorov je bilo proti, 6 delavcev se ni opredelilo, 39 vprašalnikov pa ni bilo vrnjenih, ker so bili anketirani tedaj v bolniškem staležu, na terenu, ali pa so menili, da je odgovor nepomemben. Na osnovi tako dobljenih podatkov je prevladalo mnenje, da bi se dnevno udeleževalo dietne malice od 120 do 150 delavcev. Iz zbranih podatkov smo ugotovili, da bi sladkorno dieto potrebovalo 36 delavcev, 7 delavcev ledvično, 4 srčno, po 1 žolčno in jetrno dieto, 3 delavci pa bi potrebovali dieto pri vnetju trebušne slinavke. Ker je vsem bolnikom v danih razmerah nemogoče zagotoviti ustrezen obrok tople ma-

lice, je bila komisija mnenja, da jo zagotovimo vsaj tistim, ki jih je številčno največ — to je 151 delavcev, s povečanim krvnim pritiskom, ki bi potrebovali manj slano dieto. Glede na to so člani komisije oblikovali predloge in jih posredovali TOZD ZSE:

— Dietno malico naj bi pričeli deliti v januarju 1980.

— Delilno mesto naj bi bilo v delavski restavraciji.

— Delitev dietne malice naj bi bila med 9. uro in 9. uro in 30 minut.

— Delavec naj si dietno malico zagotovi tako, da en dan prej zamenja običajen bon za poseben blok, ki ga lahko dobi na kate-remkoli delilnem mestu (na tak način bo delavska restavracija

December

Zrem skozi okno v živo nebo,
december je...
kaj sem videl?
Razsvetljena okna
sredi popoldneva.

Odgrnil sem zaveso
in stopil k oknu,
da bi videl drevesa,
a videl sem le nekaj golih vej.

Kot skeleti na siva tla
pripeti...

Videl sem še sive stene,
na strehah so bile antene,
tudi te so bile sive.
Gledal sem, da videl
vsaj avtobuse bi zelene.

A žal, zelenih ni bilo,
le sivi.
Tudi dim je bil enak.
Umazana in siva cesta
je ležala sredi mesta.

V sobi radio rahlo je igral
in strune violin so zadržtele.
Presenečen sem spoznal,
da siva tla pokrivajo
snežinke nežne bele.

Jože Škulj

vedela, koliko obrokov dietne malice naj pripravi za naslednji dan).

— Dvignjen bon za dietno malico delavec lahko porabi le za dietno malico.

— Jedilnik dietne malice naj bo objavljen skupaj z jedilniki za redno malico v »Internih informacijah«. Jedilniki naj bodo obešeni na vidnih mestih na vseh delilnih mestih.

— Pri pripravi jedilnika za dietno malico naj delavska restavracija upošteva navodila glede priprave takih obrokov, ki jih je priporočil tudi zdravnik naše obratne ambulate. Predvsem pa naj bo hrana sveže pripravljena, brez prežganja, namesto kruha naj bo na razpolago tudi prepečenec in drugo.

Člani komisije za socialna vprašanja in družbeni standard so prepričani, da bo delitev dietne malice stekla tako, kot so predvideli, in da posebnih zapletov glede tega ne bo. Prav tako so mnenja, da bo TOZD ZSE prej ko slej spoznala, da je predlog komisije, ki predlaga, naj se bife med 12. uro in 14.30 zapre, umešter in utemeljen in ga bodo upoštevali. Kajti zdravje in varnost nista samo skrb te komisije in nekaterih posameznikov!

M. Kreft

IZ NABIRALNIKA V TOZD OBDELAVA

Tokrat objavljamo sicer nepodpisan prispevek, ki smo ga dobili v nabiralniku tozda obdelava, upamo pa, da bo dosegel namen, zaradi katerega je bil napisan. Želimo le, da v bodoče nepodpisanih prispevkov ne dajete več!

NAJBOLJ PRIZADEVNI DELAVCI

Končno nam je z lepimi besedami priznано, da v težki situaciji le ne gre, dokler se delovni ljudje v neposredni proizvodnji ne zavejo položaja in tako z nadurnim delom rešijo celotno podjetje.

Prav visoko političen pomen bi imelo, če bi bili tudi neposredni proizvajalci končno deležni kakšnih priznanj, ne pa le tu in tam kdo. Pohvaljeni bi morali biti vsi tisti, ki so v tem času naredili 100 in več nadur in s tem resnično prispevali k uresničitvi skupnih ciljev, dokler še ni pravično ovrednoteno proizvodno delo, kot je to v razvitem svetu.

Najbolj prizadevni delavci v...

Obisk pri poklicni gasilski enoti v Ženevi

(nadaljevanje)

Po obisku mednarodnega centra za civilno zaščito smo si ogledali zanimivosti Ženeve, zatem pa obiskali še poklicno gasilsko brigado v tem mestu. Ker je bil komendant enote zadržan, nas je sprejel njegov namestnik kapetan Bernard; ko smo vstopili v manjšo dvorano, nas je pozdravil podžupan občine in nam zaželel dobro počutje med ženevskimi gasilci. Kapetan Bernard nam je ob pomoči diapozitivov razložil organizacijo službe poklicne gasilske enote ter odgovarjal na vprašanja, ki smo mu jih zastavljali udeleženci diskusije. Po razlagi smo si ogledali notranjost zgradbe, vo-

zila, opremo, telefonske zveze. V Ženevi ima poklicna gasilska enota približno 60 vozil različnega tipa, razdeljena na lahka (renault), srednja (peugeot) in težka (man-girus).

Kakšno je sodelovanje s podjetji? V ženevski poklicni gasilski enoti imajo ključne in načrte več 400 podjetij, da lahko pravočasno intervenirajo, predvsem je to pomembno v nočnem času.

Se isti dan smo nadaljevali pot preko Berna v Zürich, se nastanili v hotelu in si ogledali švicarsko glavno mesto. Drugi dan nas je čakal sprejem v poklicni gasilski enoti mesta Zürich in obisk jezerske policije.

I. Kos

OBVESTILO

Vse mladince, ki so se zaposlili v Litostroju po 1. avgustu 1979 obveščamo, da jim bomo trgali članarino od OD 15. januarja 1980.

KS ZSMS

Na šahovskem turnirju ljubljanske regije so sodelovali tudi učenci IC

PRVA KONFERENCA ZSS

V skupščini SR Slovenije je bila v četrtek 22. novembra I. konferenca Zveze sindikatov Slovenije. Skoraj 400 udeležencev je na njej obravnavalo naloge sindikatov pri uveljavljanju samoupravnega družbenega planiranja in demokratizacijo odnosov ter krepitev kolektivnega dela in odgovornosti v Zvezi sindikatov Slovenije. Konference so se udeležile tudi delegacija sveta ZSJ RS ZS Hrvatske in Srbije ter pokrajinske konference ZK Vojvodine. Sodelovali so tudi najširši predstavniki republiških družbenopolitičnih organizacij predsedstva SRS, republiške skupščine izvršnega sveta, predstavniki znanstvenih kulturnih organizacij, JLA in drugi gostje.

Kot delegat iz TZ Litostroja je na I. konferenci sodeloval član občinskega sindikalnega sveta in predsednik odbora kovinarjev tovariš Marjan Sigulin.

Uveljavljanje vloge in odgovornosti delavcev pri pripravljanju, sprejemanju in uresničevanju planov je eden temeljnih pogojev za to, da bodo delavci kot upravljalci družbenih sredstev obvladovali vse pogoje pridobivanja, ustvarjanja in razporejanja dohodka ter s tem še bolj uveljavljali svoj družbenoekonomski položaj. To je bila temeljna misel, ki je bila prisotna pri skoraj vseh razpravljalcih. Zato sindikat mora zahtevati, da začnemo hitreje odpravljati pomanjkljivosti, da uveljavimo odgovornost sprejemanja planov ne le pri temeljnih nosilcih planiranja, temveč tudi v občinah, v samoupravnih interesnih skupnostih, bankah, plansko poslovnih skupnostih, splošnih združenjih, temeljnih organizacij, združenega dela posameznih dejavnosti, gospodarski zbornici in republiških organih. Sindikati ne morejo pristajati na neupravičeno izgovarjanje drug na drugega ali pa na objektivne težave, ampak zahtevajo, da vsak dosledno izpolni svoje naloge. Seveda pa tako dosledno stališče tudi od sindikatov zahteva jasno in odločno opredelitev svojih nalog, da tako z njihovim uresničevanjem prispevajo k temu, da bomo pravočasno in ob odločilnem vplivu delavcev sprejeli realne usklajene in konkretne plane za naslednje srednjeročno obdobje. Ena glavnih nalog pri nadaljnji aktivnosti sindikata je, da čimprej nadomestimo tisto, kar smo doslej zamudili. Pri tem je pomembno, da v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih pripravimo in sprejmemo planske dokumente, ki bi jih v tem času že morali sprejeti. Toda še pomembnejše je, da povsod in takoj začnemo široko in temeljito razpravo o tem, kakšne so realne možnosti in cilji bodočega razvoja, da v sleherni organizaciji in skupnosti ter tudi v družbi opredelimo realne surovinske energetske plačilno bilančne dohodkovne in kadrovske možnosti bodočega razvoja, da na tej podlagi opredelimo konkretne in realne programe, ki bodo zagotavljali čimbolj skladen, stabilen in dinamičen razvoj, da čimprej začnemo usklajevati razvojne želje in programe ter v postopku usklajevanja zagotovimo njihovo skladnost z realnimi možnostmi. Pri tem načrtovanju je potrebno posebej opredeliti nadaljnjo samoupravno preobrazbo temeljnih organizacij, še posebej tam, kjer so procesi organiziranja nedokončani in bi obstoječe stanje zaviralo razvoj. Tudi področje zaposlovanja je potrebno spraviti v take okvire, da ne bomo ustvarjali prevelikih družbenih stroškov, ki se nujno pojavijo pri nujno zaposlenih delavcih, prav tako pa moramo misliti tudi na prostorski in socialni problem.

Poudariti moramo tudi prehajanje na višjo stopnjo predelave in obdelave, na povečanje deleža znanja in vrednosti končnih proizvodov in storitev povsod tam, kjer se izvajajo nove investicije. Zanimariti ne smemo tudi vključevanja v mednarodno delitev dela in izvoza ter ob rednih obravnavah to področje upoštevati in analizirati kot najpomembnejše področje za našo devizno trgovinsko bilanco. Povsod je pomembno krepiti zavest o tem, da je dohodek potrebno najprej ustvariti in šele nato deliti. Na vseh ravneh se moramo zavedati, da tudi to, kar je zapisano v planu, lahko

velja le, če bomo tudi ustvarili načrtovani dohodek. Na podlagi razprave in poudarjenih stališč je bil sprejet temeljni sklep, da se morajo sindikati na vseh ravneh svoje organiziranosti zavzeti, da preprečijo sprejemanje formalnih planov. Iz razprave in aktivnosti sindikatov pa tudi sledi, da člani izvršnih odborov v osnovnih organizacijah, člani konferenc in koordinacijskih odborov v delovnih in sestavljenih organizacijah, občinskih svetih in republiških odborih sindikatov niso dovolj usposobljeni za uspešno uresničevanje vloge in odgovornosti sindikatov pri pripravljanju, sprejemanju in izvajanju planov.

V nadaljevanju konference je stekla razprava o tem, kaj je treba storiti za demokratizacijo odnosov in krepitev kolektivnega dela. Za sindikalne akcije v prihodnje pa je potrebno poudariti predvsem naslednje:

1. Učinkovitost sindikatov pri uresničevanju temeljnih družbenih interesov delavcev, predvsem pa pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov kot temeljev resnične demokratičnosti tudi v delovanju sindikatov.

2. Uspešno delovanje sindikatov v SZDL kot fronti organiziranih socialističnih sil za neposredno povezovanje interesov delavcev, članov Zveze sindikatov v združenem delu z njihovimi interesi, kot članov socialistične zveze in krajevnih skupnosti oziroma občine.

3. Učinkovitost sindikatov pri

uveljavljanju delegatskega sistema kot temeljnega izhodišča kolektivnega dela.

4. Uspešno delovanje osnovne organizacije zveze sindikatov in sindikalne skupine kot temeljne in najpomembnejše oblike sindikalnega delovanja in uveljavljanja Zveze sindikatov. V nadaljevanju je bila obravnavana tema demokratizacije odnosov in krepitev kolektivnega dela v vseh organizacijah in organih zveze sindikatov, vključno z uveljavljanjem enoletnega mandata. Bistvo vseh stališč in vprašanj je bilo, opozoriti na tiste najakutnejše naloge, ki jih še nismo v celoti ali ne dovolj dobro opravili.

Na kratko bi lahko povzeli, da Titova pobuda zahteva nadaljnje utrjevanje našega političnega sistema, vendar pa od vseh nas zahteva tudi nadaljnjo demokratizacijo vseh instrumentov in organizacij za krepitev politične moči subjektivnih socialističnih sil v naši družbi. Zahteva hitrejšo preobrazbo naše najširše delavske organizacije in učinkovita sredstva omogočanja in uresničevanja delavčevih pravic in odgovornosti. V sistemu samoupravljanja pa je vendar potrebno pripraviti izvršne rešitve organiziranosti vseh družbenopolitičnih organizacij in uveljaviti tak pristop in sistem, ki bo v skladu s funkcijami in nalogami le-teh v naši družbi. Zato ni nobenih navodil, kako naj uresničimo Titove pobude, razen ustvarjalnega duha, ki izžareva iz Titovih besed in sklepov predsedstva CK ZKJ.

V sindikalnih organizacijah je moč prav pri izboljšanju vsebine in metod dela še marsikaj storiti. Zato morajo biti prizadevanja po konferenci odločno usmerjena v izboljšanje, odločujočo vlogo in položaj delovnega človeka, in zato da bo v teh prizadevanjih sodelovalo čim večje število delavcev. Ideja o kolektivnem vodstvu pa je sestavni del teh prizadevanj in akcija za odločno uresničevanje.

M. S.

V pokoj je odšel 2-0001

Kot vodja biroja za razvoj, projektiranje in konstruiranje strojne opreme za hidroelektrarne je dne 15. 10. 1979 odšel v zaslužni pokoj dipl. ing. strojništva Leopold ŠOLC.

Kdo ne pozna veterana Litostroja z litostrojsko matično številko 2-0001. Z njegovim imenom je tesno povezana izdelava vodnih turbin na celotni naši razvojni poti. Že leta 1946 se je vključil v turbinsko proizvodnjo v škofjeloški podružnici Litostroja. Dolgoletne izkušnje tega obrata v izdelavi turbin je z edinstveno prirojenostjo in privzgojeno natančnostjo zbiral in ko je prišel v Litostroj, ni nikoli skopalil z nasveti iz te bogate zakladnice znanja. Kot projektant je v prvih povojnih letih sodeloval pri oblikovanju naših prvih večjih turbin, kot vodja oddelka pa je odlično izvedel standardizacijo turbin v jašku.

Leta 1955 je prevzel vodilno vlogo v tedanjem oddelku za pro-

jektiranje, nato pa za razvoj, projektiranje in konstruiranje turbin, turbinskih regulatorjev in zapiral na elektrarnah. Na tem odgovornem mestu je ostal polnih 24 let. V tem času je, v veliki meri tudi po njegovi zaslugi, Litostroj postal po vsem svetu poznana turbinska tovarna.

S strokovnimi članki v tehnični literaturi, s prispevki in nastopi na raznih simpozijih in skleno, vedno strokovno utemeljeno besedo je uspešno gradil most med tovarno in naročniki. Njegovim osebnim stikom z naročniki in tehničnimi strokovnjaki po vseh kontinentih so običajno sledila naročila opreme. Ob kvalitetno izdelanih turbinah in tudi ob njegovem preudarnem nastopu v svetovni areni kupcev in proizvajalcev turbin je postalo ime Litostroj svetovno znano in uspešno.

Obsežno zna je vedno znal pretvoriti v prijetno pisano besedo. Napisal je več srednješolskih knjig in skript, po katerih predvsem strokovno osebje na hidrocentralah zelo rado sega.

Tudi na področju samoupravljanja in v drugih družbenih in strokovnih dejavnostih je dolga leta aktivno sodeloval. Bil je predsednik sindikata, dolgoletni član upravnega odbora, član raznih delavskih svetov, član najrazličnejših komisij, predavatelj na naši šoli, stalni član uredniškega odbora našega časopisa, član raznih izpitnih komisij, je pa tudi izvoljen v tehnični komite IEC, ki predstavlja enega najvišjih forumov svetovne proizvodnje turboagregatov.

V zadnjih letih je bil polno angažiran na področju raziskav in tehničnega razvoja v širšem slovenskem prostoru. Načelo spoštovanja in vrednotenja znanja in razvoja je z velikim elanom širil povsod.

Za dolgoletno zavzeto in uspešno delo je prejel številna visoka družbena priznanja kot so red dela z zlatim vencem in red zaslug za narod s srebrnimi žarki.

V pokoj je sicer odšel formalno po strogi koledarski logiki. Formalno zato, ker človek s še toliko bogatim znanjem in izkušnjami ni še za pokoj. Na področju vedno bolj cenjene vodne energije bo njegova moč še vedno povsod dobrodošla.

Za neutrudno 33-letno delo se tovarišu Šolcu toplo zahvaljujemo. Na njegovi bodoči, še dolgi življenjski poti mu želimo vse najboljše. Naj ga vedno spremlja zavest, da je veliko prispeval pri izdelavi turbin, ki na vseh kontinentih sveta dajejo milijarde kilovatnih ur električne energije. Ta energija pa pomeni boljše in lepšo prihodnost za vse, katerim koristno služi.

V imenu sodelavcev
Ludvik Šarf

...

Tudi uredništvo časopisa se tovarišu Leopoldu Šolcu ob odhodu v pokoj iskreno zahvaljuje za uspešno sodelovanje v uredniškem odboru. Prav tako se zahvaljujemo kot zvestemu in zanesljivemu dopisniku, ki je velikokrat obogatil časopis s svojimi strokovnimi, a vendar zelo poljudnimi in obenem prodornimi sestavki. Ker je sodeloval z nami vseh dvajset let izhajanja časopisa, upamo in želimo, da ga ne bi izgubili kot dopisnika in strokovnega sodelavca, v pokoji pa mu želimo še veliko prijetnih in lepih trenutkov ter veliko zdravja!

Uredniki in člani uredniškega odbora

SREČNO V LETO
1980

Vrat za njimi nismo zaprli

Iz naših vrst odhajajo sodelavci, ki jim zdravje ne dopušča, da bi lahko še opravljali svoje ali kako drugo ustrezno delo. Odhajajo, toda vrata zanjimi se niso zaprla.

Vsi se še vedno lahko obrnejo na nas z vprašanjem za nasvet, za pomoč, ki jo potrebujejo pri urejanju zadev v zvezi s pokojnino in podobnim. Še posebno pa velja naša skrb vsem tistim, ki so naše vrste zapustili zaradi posledic nesreče na delovnem mestu.

Člani komisije za socialna vprašanja in družbeni standard vsaj enkrat v letu obiščejo te tovariše, posebna skrb pa velja tovarišu Štefanu Kovaču in Alojzu Štamcarju, ki sta zaradi posledic nesreče na delovnem mestu sedaj na invalidskem vozičku.

Zdravja jima žal ne moremo vrniti, vemo pa, koliko je takim invalidom potrebno razgibanje in ohranitev splošne kondicije. Zato že nekaj let velja, da se izmenoma udeležujeta preventivnih letovanj v počitniškem domu v Fiesi.

20. avgusta letos pa smo prejeli vest, da je tovariš Kovač, ki je bil letos na vrsti za preventivno letovanje, prestopil operacijo želodca, in da je bila zaradi daljšega trajanja operacije njegova gibljivost še posebno ogrožena. Nujno je potreboval intenzivno terapijo in ta je bila mo-

goča le v ustreznem zavodu. Socialna služba je zato pripravila predlog, da tovarišu Kovaču omogočimo 21-dnevno zdravljenje v zdravilišču Laško. Člani komisije za socialna vprašanja in družbeni standard ter člani predsedstva konference osnovnih organizacij sindikata so predlog soglasno potrdili.

Že med zdravljenjem nam je tovariš Kovač pisal, da se v zdravilišču dobro počuti, da lepo skrbe zanj, izrazil je predvsem zahvalo vsem članom kolektiva Litostroja, ki so mu omogočili tako zdravljenje.

Pismo, ki smo ga prejeli 10. novembra, pa vam posredujemo v celoti:

DRAGI TOVARIŠI!

Hitro so minili dnevi zdravljenja v Laškem. Izkoristil sem vsako uro rekreacije. Tudi kopal sem se vsak dan, razen ob nedeljah, ko ni bilo za nas težke invalide prevoza. Tako zdravljenje z obremenitvijo mišičevja ni prijetno, ne gre brez bolečin, če hočeš priti do uspeha. In teh ni manjkalo!

En teden po končanem zdravljenju sem še zmeraj v fazi umirjanja napetosti mišičevja, upam pa, da se bo to počasi umirilo in bo spet znosno po starem kopitu. S celim potekom zdravljenja sem bil zelo zadovoljen.

S takšno vašo humano potezo ste poželi vsestransko priznanje. V Laškem me pozna veliko ljudi, tako uslužbencev, kakor tudi pacientov, saj so me letos enkrat že videli tam. Vedite, da sem s ponosom govoril o »Litostroju«. Nekateri se niso mogli načuditi, da je to mogoče. Jaz pa sem rekel: »To je vse mogoče tam, kjer so doma srčni ljudje in vedo, da se kolo časa vrti samo naprej.« Za vse udobje, nego in zdravljenje se moram zahvaliti prav vam. Hkrati pa pomeni tako dejanje tudi priznanje nam, ki smo ločeni od tistih aktivnih staršev, ki vodijo naprej naše začeto delo.

Iskreno se zahvaljujem za vse, kar ste storili zame in želim celotnemu kolektivu veliko uspeha pri delu.

Vse toplo pozdravljam vaš Stefan Kovač z ženo Marico!

Nihče med nami ni samo števila! V vsakem vidimo človeka z njegovimi dobrimi in slabimi lastnostmi. Nikoli nikogar namenoma ne pozabimo in v vsakim radi pokramljamo in mu tudi radi pomagamo, če pomoč potrebuje. S tem, da je kdo upokojen, vse vezi niso pretrgane. Res — življenje teče naprej, vendar vemo, da so ga pred nami živeli in ustvarjali tudi drugi in teh se ne da pozabiti.

M. Kreft

Gasilci v akciji NNNP

Naša industrijska gasilska brigada je sodelovala v dveh delovnih organizacijah naše občine na mokrih gasilskih vajah in to v Avtomontaži in v Dekorativni ob 40-letnici njihovega obstoja. Na to akcijo smo se gasilci pripravljali vse leto in to s predavanji in gasilskimi vajami. Sicer pa moramo biti gasilci vedno pripravljeni!

Na dan vseslovenske akcije NNNP so izvedli učenci in učitelji našega Izobraževalnega centra obrambni dan, na katerem smo sodelovali v gasilski vaji z gašenjem požara in reševanjem tudi mi. V sami delovni organizaciji pa je izmena poklicnih gasilcev, ki je imela ta dan svojo redno službo, izvedla gasilsko vajo v najbolj ogrožen del tovarne in to v RC IBM, kjer so računski stroji in kjer resnično lahko nastane požar v primeru napake na električni napeljavi.

Teden dni po izvedbi akcije NNNP pa je industrijsko gasilsko društvo organiziralo izlet v Titov rojstni kraj Kumrovec. Kljub deževnemu vremenu smo si med potjo ogledali še toplice v Podčetrtku, spomenik Matiji Gubcu v Gornji Stubici in 400 let staro Gubčevo lipo. Preko Bizeljskega, Brežic in Čateža smo se v večernih urah vrnili v Ljubljano.

V času, ko je že pritisnil mraz in KEL še ni začela ogrevati me-

sta, so si nekateri prižigali električne peči. Tako je uslužbenec iz TOZD IVET zapustil delovno mesto in pozabil izključiti pečico. Ob 3. uri, ko je dežurni obhodni gasilec začel svoj redni obhod, je opazil, da v pisarni gori. Takoj smo intervenirali, tako da je požar uničil le del stroja in nekaj dokumentacije. Vsi vemo, da za ogrevanje ne smemo uporabljati pečic odprtega tipa, prav tako to velja tudi za električne kuhalnike, posebno tiste z odprto žarilno ploščo. Izredna pazljivost je potrebna pri varjenju — varilci morajo pravočasno javiti gasilski službi, kje in kdaj bodo kaj varili, da gasilci prevzamejo stražo in takoj ukrepajo v primeru požara.

Zato gasilska služba opozarja vse delavce naše delovne organizacije, da preprečujejo možnost nastanka nesreče, kajti družbena samozaschita je eden pglavilnih dejavnikov pri varstvu pred požarom.

I. Kos

Konec septembra je odšel v pokoj dipl. ing. Kazimir Ermenc, vodja biroja za črpalke v IRRP.

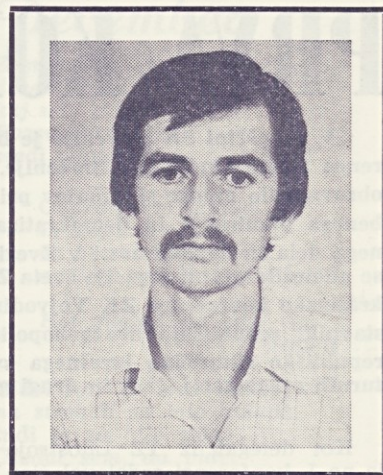
V Litostroju se je zaposlil 2. 7. 1951. Vseh 28 let, kar je delal pri nas, je bil na čelu našega razvoja na področju črpalke: najprej kot vodja konstrukcijskega oddelka, potem kot šef projektant biroja ČN. V delo je vložil vse svoje široko strokovno znanje, svojo temeljitost in neutrudno zagnanost. V tem duhu je vzgajal tudi svoje sodelavce, za kar se mu iskreno zahvalujemo in mu želimo še mnogo zdravih let v zasluženem poklju.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža in očeta Antona BOLDINA, ki nas je zapustil po dolgi in težki bolezni, se najlepše zahvaljujemo delavcem kolektiva TOZD Izobraževalni center, prijateljem, litostrojski godbi na pihala in tovarišu Hrabroslavu Premelču za poslovlne besede na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi dr. Konstantinu Isaku, ki mu je dolga leta lajšal bolečine neozdravljive bolezni ter drugemu zdravniškemu osebju.

Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so dali finančno pomoč, darovali cvetje in sočustvovali z nami v naši neizmerni bolečini.

Zalujoti: žena Anica z otroki

V SLOVO

3. decembra 1979 smo se poslovili od tragično preminulega sodelavca Milorada GUŽVIČA, rojenega leta 1953. Zaposlen je bil v TOZD PZO od leta 1972 in sicer kot konstrukcijski ključavničar.

Med delavci je bil priljubljen zaradi tovariškega odnosa in marljivega dela. Zaradi tega je bil sprejet tudi v ZK.

Bil je član sekretariata in namestnik sekretarja ZK. Bil je tudi član disciplinske komisije in drugih komisij. Za nas sodelavce je njegova smrt velika izguba in zelo ga bomo pogrešali.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

Njegovi sodelavci
TOZD PZO

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem skladiščne službe in mehanške obdelave prisrčna zahvala za čestitke, lepe želje in za darilo ob moji 50-letnici.

Prisrčna zahvala tudi pevske-mu zboru za zapete pesmi, ki mi bodo ostale v lepem spominu na 30. oktober 1979,

Še enkrat vsem prisrčna hvala!

Janez Oprešnik

ODŠLI V POKOJ — ODŠLI V POKOJ — ODŠLI V POKOJ — ODŠLI V POKOJ — ODŠLI V POKOJ — ODŠLI

31. oktobra je odšla v pokoj naša dolgoletna sodelavka tovarišica Jožefa SOLCE, ki se je zaposlila v Litostroju 3. maja 1951. Kot dobri sodelavki in organizatoriki na delovnem mestu skupinovodje v jermenarni ji ob tej priložnosti izrekamo zahvalo za ves trud in prizadevanje pri razvoju tega oddelka v obratu vzdrževanja strojev in naprav in ji želimo veliko zdravja, sreče in še mnogo zadovoljnih let.

Sodelavci v TOZD IVET

20. avgusta je odšel v pokoj naš dolgoletni sodelavec Rudi BELAK. V Litostroju se je zaposlil 25. julija 1967 in delal kot pripravilec peska v livarni sive litine. Kot vestnemu sodelavcu in dobremu prijatelju mu želimo, da bi v poklju preživel še veliko lepih dni ter da bi zdaj našel dovolj časa za svoje konjičke, ki ga veselijo.

Sodelavci

20. oktobra je odšel v pokoj naš dolgoletni sodelavec Leopold RIBIČ — skladiščnik v čistilnici livarne jeklene litine.

V Litostroj je prišel 16. decembra 1958.

Sodelavci livarne jeklene litine mu želimo v poklju še mnogo zdravih in veselih let.

8. septembra letos je odšel v pokoj Slavko ŽNIDARŠIČ, vodja računsko-planske analitske službe v tozdu ZSE, ki se je v Litostroju zaposlil pred desetimi leti.

Želimo mu, da bi v poklju preživel še veliko lepih in vedrih trenutkov ter imel še veliko časa za vse svoje konjičke.

Sodelavci

ZAHVALA

Ob mojem odhodu v pokoj se najlepše zahvaljujem vodstvu in sodelavcem TOZD PUM — livarne jeklene litine za prisrčno slovo in prekrasna darila, ki me bodo spominjala nanje.

Obenem pa želim vsem skupaj obilo delovnih uspehov.

Rudolf Grobovšek

JUBILANTOM ZA 50-LETNICO

V novembru sta srečala Abrahama Martin Rop in Stane Frelih, v decembru pa Franc Špiler in Stanislav Jesenko.

Vodstvo in sodelavci iz TOZD Montaža želimo jubilentom še veliko zdravih in zadovoljnih let ter uspešnega dela v naši delovni organizaciji.

V soboto, 15. decembra 1979 je praznoval 50-letnico naš dolgoletni sodelavec Janez DIMNIK v TOZD Obdelava.

Ob tej priliki mu želimo še mnogo zdravja in dobrega počutja v naši sredini.

Sodelavci TOZD Obdelava
Naša bivša sodelavka Pepca PEROVŠEK se je 8. 12. 1979 srečala z Abrahamom. Ob tej priliki iz srca čestitamo in ji želimo še veliko let trdnega zdravja in osebne sreče.

Njeni dolgoletni sodelavci in prijatelji — žerjavovodje

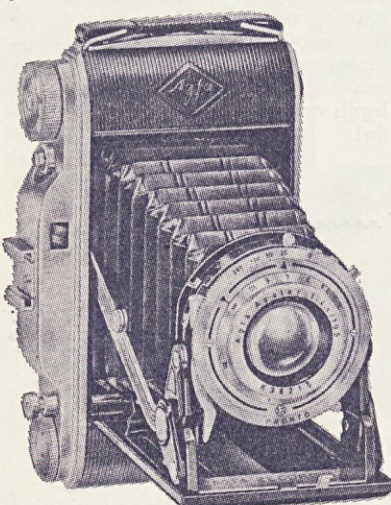
FOTO-FILMSKO DRUŠTVO LITOSTROJ

Piše Peter Poženel

13

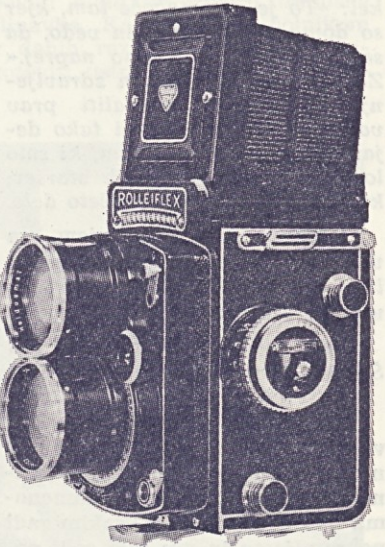
Tudi izbira objektivov in drugega pribora za raznovrstna snemanja (mikro, makro) je zelo velika. Fotokamere malega formata delimo glede na konstrukcijo v:

a) Kompaktne kamere, ki imajo:

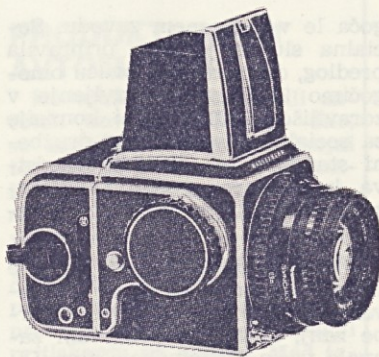
Sl. 23.

Fotokamere srednjega formata z zložljivim mehonom (»mehovka«). Velikost negativa 6 × 9 cm

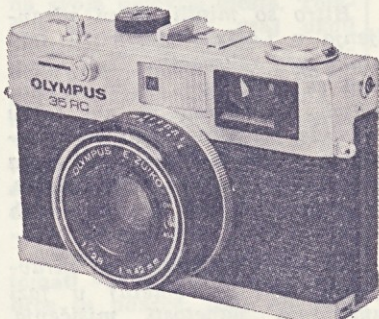
Sl. 24

Dvooka zrcalnorefleksna kamera srednjega formata rolleiflex 6 × 6. Ima dva objektiv: zgornji je za prenos slike na medlico, spodnji pa prenaša sliko predmeta direktno na film

Sl. 25

Enooka zrcalnorefleksna kamera srednjega formata. Na sliki je kasselblad 500 C/M z jaškom. Kamera ima sistem zamenjave objektiv, ohišja in kasete, kar omogoča vsestransko uporabo

Sl. 26

Kompletna fotokamera malega formata (24 × 36 mm) z optičnim iskalom in daljinomerom

— optično iskalno,
— optično iskalno in daljinomer (sl. 26),
— optično iskalno, daljinomer in svetlometer,
— optično iskalno, zavesni ali centralni zaklop in menjavo objektivov.

b) Enooke zrcalnorefleksne kamere:

— z jaškom,
— s peterokotno prizmo (sl. 27),
— z možnostjo zamenjave kompletne iskala: canon F-1, nikon F2, minolta XM, praktica VLC2 (sl. 28),

Sl. 27

Enooka zrcalnorefleksna kamera malega formata (24 × 36 mm) s peterokotno prizmo. Kamera minolta XD-7 predstavlja eno najbolj izpopolnjenih kamer svojega razreda

Glasilo delovne organizacije Titovi zavodi Litostroj izhaja mesečno (s posebnimi prilogami) v nakladi 5800 izvodov. — Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Stanislav Bradeško, dipl. inž., Milan Vidmar, Janez Oprešnik, Vukoslav Živkovič, Hrabroslav Premelč, Janez Stražišar, dipl. inž., Milan Jurjavčič, inž. in uredniki: odgovorni urednik Karel Gornik, urednik Marjana Habicht, tehnični urednik Estera Lampič, lektorira prof. Vesna Tome-Lamut.

Telefon uredništva 556-021 (n. c.) interna 202, 246 — Poštna plačana v gotovini — Tiska Tiskarna Ljubljana.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

OB DNEVU JLA

22. december

Malo je na svetu držav, v katerih bi oborožene sile nastale v podobnih pogojih kot naše — jugoslovanske. Jugoslovanska ljudska armada ima svoje korenine in svojo začetno rast v specifičnih pogojih narodnoosvobodilne vojne in ljudske revolucije, katero je vodila KPJ in naš tovariš Tito.

Za svoj dan si je JLA izbrala 22. december. To je dan, ko je tovariš Tito v letu 1941 na osnovi odloka CK KPJ in Vrhovnega štaba NOV in POJ v majhnem bosanskem mestecu Rudu ustanovil prvo proletarsko brigado. To je bila prva redna enota naše NOV in revolucije. Enota, katere se je borila tam, kjer so ji narekovaile zahteve. To je bila bistvena prelomnica o načinu vodenja boja z okupatorji in domačimi izdajalci. To, da je brigada dobila svojo številko kot prva in ime proletarska, ni bilo izbrano slučajno. Tovariš Tito in ostali njegovi sodelavci so se globoko zavedali, da osvoboditev in revolucija v danih pogojih ne more biti uspešna, če se vzporedno z možnostmi ne krepijo osvobodilno-revolucionarne oborožene sile. In tako je tudi bilo. Že v letu 1942 so bile ustanovljene nove brigade, katere so bile sposobne nastopati tudi združeno (bihaška operacija). Ka-

kor so se z našo težko, a slavno narodnoosvobodilno vojno nizali uspehi, tako so rasle tudi naše oborožene sile. V zaključnih operacijah za osvoboditev Jugoslavije je sodelovalo že 800.000 borcev razporejenih v 62 divizijah, 5 korpusih in 4 armadnih skupinah.

Po končani vojni je bila temeljna naloga JLA zaščititi neodvisnost in socialistično družbeno ureditev Jugoslavije. Za te bistvene naloge pa se je seveda s pomočjo vse družbene skupnosti tudi izpolnjevala tako v materialno-tehničnem kot organizacijskem smislu.

JLA pa je izpričevala tudi vedno globok človeški značaj. Kilometri zgrajenih cest, mostov, najtežji komunalni objekti pričajo o tem. Posebno pa so pripadniki JLA vedno z ljudstvom takrat, ko naravne katastrofe grozijo in uničujejo življenja in stvaritve delovnih ljudi.

V današnjih pogojih, ko je celotna jugoslovanska samoupravna socialistična skupnost že globoko zaorala brazde v priprave za splošni ljudski odpor, ostaja JLA tista komponenta — hrbtnica odpora, ki bi bila sposobna zadrževati in vračati najtežje udarce v morebitni agresiji.

Delovni ljudje Litostroja, ki smo se samoupravno izrekli za združevanje sredstev za razširitev in posodobitev proizvodnih zmogljivosti, se ob takem dnevu, kot je dan naše JLA, zavedamo, da tudi materialno-tehnične sile bistveno vplivajo na obrambno moč samoupravne, neuvrščene socialistične Jugoslavije. Prav o teh stvareh pa je na XI. kongresu ZKJ spregovoril tudi tovariš Tito.

»Pomembni rezultati, ki smo jih dosegli, potrjujejo našo ugotovitev, da so naše oborožene sile v celoti pripravljene uspešno braniti in obraniti našo neodvisnost in svobodo. Toda mi moramo tudi v prihodnje skrbeti za izboljšanje obstoječih in iskati nove, še boljše oblike organiziranja oboroženih sil, skrbeti tudi za nadaljnjo posodobitev pouka in jih v skladu z našimi materialno-tehničnimi možnostmi, ki danes niso več majhne, opremljati s sodobnejšo opremo in oborožitvijo, izdelano predvsem v naših tovarnah.

J. B.

V zimski dan (Foto: P. Poženel)

Zaseda v pričakovanju oklopne kolone

JEZIKOVNE NAPAKE

Raba predlogov

Predloge uporabljamo zato, da nakažemo neko prostorsko ali časovno razmerje med samostalniki. Vsak predlog ima svoj pomen, svojo vlogo (npr. predlog v nakazuje vstop v notranjost, predlog iz pa izstop iz nje, predlog na pove, da je nekaj na površini nečesa, predlog z/s pa, da je to zapustilo to mesto). Vendar pa kljub temu, da so predlogi popolnoma razumljivi, jasni, večkrat zaradi naglice ali površnosti napišemo napačnega. Nikjer namreč ne de-

lamo toliko napak, kot ravno pri rabi predlogov v različnih sklonih.

Eden najpogostejše napačno rabljenih predlogov je predlog z/s zamenjamo ga z napačnim predlogom iz.

Napačno: iz področja, iz tržišča

Pravilno: s področja, s tržišča

Prav tu je najenostavnejše razložiti pravilno rabo. Predlog iz označuje izhajanje iz notranjosti, predlog s/z pa površje.

Nek izdelek je na tržišču, na

področju, nato pa odide z njega — ne pa, kot pišejo nekateri, iz njega, saj vendar ni bilo v področju, v tržišču.

Za lažje razumevanje bom navedla enostavnejši primer: Mati je vzela kruh iz peči, ker se je pekel v njej, otrok pa je padel s peči, ker je ležal na njej.

Oglejmo si nekaj najpogostejših napak pri rabi predlogov in pravilno obliko izražanja:

Napačno:

Izpod te cene ne dam
navaditi se na to
poklicati ga na telefon
delati na projektu

pridobiti na ugledu
na tem mi je
usmeritev na hitrejšo rast
težnja na razširitev programa
bogat na rudah
prepričan biti v kaj
dvomiti v kaj

Veliko je napačne rabe predlogov, nastale pod vplivom drugih jezikov, predvsem srbohrva-

Pravilno:

— Pod to ceno
— navaditi se tega
— k telefonu
— delat projekt
ukvarjati se s projektom
— pridobiti si več ugleda
— do tega mi je
— v hitrejšo rast
— težnja k razširitvi
— bogat z rudami
— prepričan biti o čem
— dvomiti o čem

ščine in nemščine. Uporabljajmo domače, slovenske izraze, saj jih imamo!

Napačno:

koncem decembra
pritožbe od strani delavcev
skozi kurirja
preko telefona
tekem seje
vsled zamud
z ozirom na vaše pismo
v vezi tega

Pravilno:

— konec decembra
— pritožbe delavcev
— po kurirju
— po telefonu, s pomočjo telefona
— med sejo
— zaradi zamud
— glede na vaše pismo
— v zvezi s tem

Oglejmo si še, kdaj smemo uporabljati skupaj dva predloga in kdaj delamo pri tem napake: **Videl sem ga pred in po predstavi.** To je napačno izražanje, pravilno bi se moral stavek glasiti: **Videl sem ga pred predstavo in po njej.** Kadar imamo besedi v različnih sklonih ne smemo nanizati en predlog zraven drugega, temveč moramo pisati ločeno, za vsakim predlogom besede v svojem sklonu. Če pa sta besedi za predlogoma v istem sklonu, potem je taka pisava dovoljena: **Bili so pred in za njim.**

Vesna Tomc-Lamut

Piše: Marjana Habicht

OD ZAMISLI DO NOVINARskega PRISPEVKA

Črtica, fičer, portret

Nazadnje smo omenili reportažo in njeno zgradbo. Navadno pa v povezavi z reportažo govorimo tudi o črtici in fičerju, ki je sicer v našem novinarstvu manj znan pojem.

ČRTICA

Mnogi jo imajo za majhno reportažo, čeprav bi zelo težko govorili o majhni, veliki ali največji reportaži. O reportaži lahko rečemo le, da je dobra ali slaba — kar pa nima z obsegom nič skupnega. Črtica pa je pravzaprav majhen poseg v življenje, brez posebnih želja za velikim slikanjem nekega dogodka. Je v bistvu majhen podatek iz življenja, ujet mimogrede in zapisan v novinarski beležnici. Črtica ne govori o enem človeku nasplošno ali nasplošno o nekem dogodku ali pojavu. Črtica je to, kar pove že njen naslov: črtica, ne pa do konca potegnjena linija.

Črtica je nastala kot reakcija na monotono, zapisniškarsko pisanje o dogodkih, ljudeh in pojava. To sivino je bilo treba razbiti z mnogimi, navidez drobnimi dogodki, o katerih pišemo toplo, človeško. To so dogodki, ki sami po sebi niso dramatični, niti pomembni, niti razburiljivi, so pa taki, o katerih govorimo na avtobusu, pred kinom, v trgovini.

Ena od glavnih značilnosti črtice je stil, ki je podoben reporterskemu, mora biti živ, duhovit, pristen in mora vsebovati določeno vzdušje. Črtica je torej navaden dogodek, opisan iz posebnega kota in s posebnim stilom.

FIČER

Fičer je oblika novinarskega izražanja, značilna za zahodni tisk, posebno ameriški. Zelo je podoben naši črtici, posamezni avtorji pa ga označujejo za reportažno obdelavo vesti. Angleška beseda feature pomeni črta obraza, bistvena črta, karakteristična črta, v novinarstvu pa pomeni pojem za vse novinarske žanre, ki ne vsebujejo samo dejstev. Fičer je pravzaprav črtica, oblika novinarskega izražanja, ki po pravilu mora ugažati poslušalcem, bralcem ali gledalcem, ker je to prijetno čtivo, neobremenjeno s podatki in številkami. Je izsek iz življenja, za črtico in za fičer pa velja, da sta to žanra, ki popestrita vsak časopis ali vsako radijsko ali televizijsko oddajo.

PORTRET

Tudi portret je posebna oblika reportaže. Za razliko od reportaže vedno predstavlja enega samega človeka v njegovih od-

nosih do okolja in njegovem razvoju, razpletu.

V tej novinarski zvrsti lahko zelo uspešno prikažemo dobre, zaslužne, nenavadne, uspešne ljudi, kar pa ima lahko tudi propagandni učinek. V portretu mora človek dramatično zaživeti. Do izraza morajo priti njegove značilnosti, posebnosti. Govore pa seveda samo dejstva, ki so živo, literarno predstavljena.

Tako dobi bralec pojem o družbeni pomebnosti določenega človeka.

Portret ne sme biti enostranski. Ne sme opisovati dogajanje na enem mestu, marveč mora človek po možnosti prikazati v njegovi življenjski celovitosti. Zato mora pisec poznati portretiranca po njegovih dobrih in slabih lastnostih. Le dobro vsestransko poznavanje dejanj in nehanj, pogledov in načrtov portretiranca lahko pripomore, da bo na bralca čustveno vplival.

V glavnem smo dokaj obdelali vse pomembnejše oblike novinarskega izražanja, nekatere osnovne zvrsti pa smo še razčlenili. Ostalo nam je še nekaj podzvrsti, ki so izpeljanke osnovnih žanrov ali oblike, ki jih ne moremo uvrstiti nikamor. To so **izjava, osmrtnica, feljton, recenzija, glosa in stalna figura**. O teh oblikah bomo spregovorili naslednjik — delno zato, ker jih pri pisanju potrebujemo, delno pa zaradi zanimivosti in celotnega poznavanja novinarskih zvrsti in podzvrsti. Posebno poglavje pa bomo zaradi pomembnosti posvetili še **uvodniku**.

M. H.

VESTI IZ PROIZVODNE

TOZD MONT

Turbine

Od naročene opreme za HE Tikveš II nismo še odpremili pripadajočega regulatorja tlaka in tlačne naprave. Trenutno se regulatorja tlaka nahajata v fazi priprave za tlačni preizkus, tlačno napravo pa poizkusno montiramo.

Za izvozno naročilo HE Duffers — Nova Zelandija pospešeno dokončujemo mehansko obdelavo na spiralah, gonilnikih, ohišjih lopute, telesih lopute in na ostalih delih naročene opreme.

Za HE Grabovica smo zaradi potrebe na terenu po hitrem postopku izdelali in odpremili predbetonirane dele za drenažo. Zaradi nujnosti za odpremo pripravljamo še spodnje dele zgornjega dela sesalne cevi.

V mesecu novembru 1979 smo za izvozno naročilo HE Hemren Dam uspeli odpremiti štiri lopute ϕ 2900, drugi Howell Bunker in prvo loputo ϕ 5000 mm. Trenutno za transport pripravljamo še drugo spiralo z vodilnikom. V decembru bo za transport pripravljena tudi druga loputa ϕ 5000 mm, katera je trenutno v fazi funkcijskega preizkusa.

V fazi poizkusne montaže se nahaja prvi gonilnik, oprema za drugi gonilnik pa še ni mehansko obdelana. Pred pričetkom montaže za drugi gonilnik je potrebna še turbinska gred, ki pa je Rade Končar še ni dobavil. Iz Rade Končarja smo prejeli okrov za tretji Howell Bunker. Obveščeni smo, da je za četrti Howell Bunker okrov v Rade Končarju tudi gotov in pripravljen za transport.

Po dobavi okrovov je potrebno pred pričetkom poizkusne montaže še izvršiti dokončno mehansko obdelavo.

Na pripadajočih tlačnih napravah se je že pričela poizkusna montaža. V mehanski obdelavi se od regulacije nahaja še nekaj manjših delov.

V pločevinarni nam je uspelo dokončno izdelati in dodelati vstopne dele za regulator tlaka.

Vstopne dele smo poslali v termično obdelavo v Metalno Maribor. Trenutno vstopna dela pripravljajo za peskanje pred površinsko zaščito in mehansko obdelavo.

Za HE Ožbalt se zaradi nujnosti postopoma odpremlja vsa končna oprema, ki je potrebna na terenu glede na vrstni red in postopek montaže.

Še naprej pospešeno mehansko obdelujemo ležaj, od katerega je odvisna prosta os ogregata AT/3. Smo že v precejšnji časovni stiski.

Žerjavi

Zaradi pomanjkanja prostora most 160/32 t za ZSSR poizkusno montiramo v montaži turbin, pripadajoči maček pa v montaži dieselskih motorjev. V prvi polovici januarja 1980 se bo za istega naročnika pričela poizkusna montaža mostu in mačka za trans-508. Trenutno določene dele še obdelujemo, za nekatere izdelujemo šele zvarjence.

V montaži poizkusno montiramo še tretje polarno dvigalo 400 Mp s pripadajočima mačkoma 80 Mp in 400 Mp. Trenutno že demontiramo in pripravljamo za odpremo.

Reduktorji

Naročeni zobniški prenosniki RM za Sovjetsko zvezo 360 V-630/1260 A za polarno dvigalo 400 Mp so gotovi in pripravljeni za skupno montažo.

Za istega naročnika so v končni montaži še trije zobniški prenosniki MAC 27/193-265B potrebni so za glavni dvig 160-tonskega dvigala.

Za 160-tonske dvigalo za pomožni dvig poizkusno montiramo tri zobniške prenosnike MC 88, 5V-50B, prav tako tudi zobniški prenosnik ND 93V V-63 E, ki pripada 160-tonskega dvigalu za vožnjo mačka.

Za vožnjo mostu polarnega dvigala 400 Mp poizkusno montiramo dva zobniška prenosnika RD 117V.

Trenutno je za transport pripravljenih osem zobniških prenosnikov AC 2280. V montaži so gotovi in pripravljeni za skupno montažo zobniški prenosniki, potrebni za vožnjo mostu 160 t.

Gotov in pripravljen za skupno montažo je tudi zobniški prenosnik MAC 24/159-360B, ki pripada 80-tonskega polarnemu dvigalu za pomožni dvig. V montaži je tudi zobniški prenosnik RPB16V-400, ki je potreben za obračanje kavlja pri polarnem dvigalu.

Naročena zobniška prenosnika ND 55V-18E in 18 F za železarno Štore sta mehansko obdelana in trenutno v fazi montaže.

Vilični maček (5-tonske) za OLT Osijek pripravljamo za poizkusno montažo.

Cementarne

V fazi poizkusne montaže so štirje mlini ϕ 2,35 x 4 m za KIL (Keramično industrijo Liboje).

Dieselski motorji

Za ZSSR odpremljamo naročene rezervne dele za razne tipe dieselskih motorjev. Trije motorji tipa 623 LH za Uljanik iz Pulja poizkusno še ne montiramo, ker so nosilci termina ohišja, ojnice cilindri in glave še v fazi mehanske obdelave.

Zaradi pomanjkanja dela montaža dieselskih motorjev trenutno poizkusno montira dvajset mobilnih dvigal za TOZD TVN, predvidoma bo montaža končana v decembru 1979, poizkusno pa montiramo tudi maček za most 160/32 t.

Od naročnika iz Apatina smo prejeli motor tipa 823, na katerem je potrebno izvršiti zamenjavo ohišja.

Črpalke

Za odpremo trenutno za naročnika Kera-commerce Zagreb pripravljamo štiri črpalke 5CN5.

V novembru 1979 smo za naročnika Srbijanka Valjevo odpremili črpalke 3CN7, za Komunalac Beograd hlajenje ležaja in za črpalno postajo Dvor napravo za čiščenje rešetak.

Trenutno sta v fazi montaže za Istrski vodovod Buzet dve črpalke CVS9/25, za Minel Beograd, ena črpalke 3CVT4-4 za Tovarno organskih kislin iz Ilirske Bistrice, ena črpalke 5CN5 za železarno Štore, dve črpalke 3CN9 in dve črpalke OB 20/6 za Vodovod Beograd, dvigalo RMD 2Mpx6m za Č. P. Dvor, za »Vulkan« Osijek štiri črpalke za P8/12r, za IMP Maribor osem črpalke tipa CNT 20/50-2 in za Metalko iz Ljubljane tri črpalke tipa 6HCK 20 m.

TOZD MONTAŽA je imela v mesecu novembru po gospodarskem načrtu predvideno količinsko realizacijo 475 ton. Uspelo nam je doseči 443,3 t oziroma 93,3 odst.

B. Seme

TOZD OB

Oktobra smo v naši temeljni organizaciji imeli intenzivno podaljšano delo. Rezultat tega dela je razviden v dosegu norma ur. Naredili smo 147,656 NU, kar je 31 odst. več kot smo planirali za ta mesec (plan 122,550 NU). Izboljšali smo seveda tudi kumulativni dosežek, saj smo naredili 1.024.822 NU, kar predstavlja 79 odst. letnega plana. Če gledamo

samo obdobje januar-oktober, je to 96 odst. kumulativnega plana. Ta 4-odstotna zaostajanja za planom bomo skušali nadoknaditi v zadnjih dveh mesecih.

Če primerjamo s kumulativnim dosegom lanskega leta za obdobje desetih mesecev pridemo do ugotovitve, da smo letos boljše za 9 odst., kar je vsekakor lep in obetajoč rezultat. Temu primerno pričakujemo tudi količinski in seveda najbolj pomemben **finančni rezultat**, sicer bodo naša prizadevanja rodila piškave sadove.

Na delovnih mestih, kjer je to potrebno, še naprej spodbujamo nadurno delo. Spisek prioriteten naročil nam je dobro znan, prav tako tudi roki izdelave posameznih proizvodov. Prav zaradi tega bo proizvodnja še nekaj časa enaka. Da bi kompletirali naročila in zmanjšali nedovršeno proizvodnjo, moramo pospešiti izdelavo delov prioriteten naročil, ki so že materialno pokrita. Posebno moramo paziti na roke izdelave delov za HE Hemren Dam ter obvezno redno kontrolirati in pošiljati v proizvodnjo tedensko dogovorjene izdelke.

Naročila prve prioritete:

— 90260 — Hemren Dam
— 90125 — polarni žerjav
— 94171 — reduktorji ZSSR
— 92134 — žerjavi ZSSR
— 35930 — 40-50 — He Čakovec
— 36000 — HE Obrovac
— 36100 — HE Gabrovica
— 90280 — HE Đafara
— 54315 — Vodovod Beograd
— 91109 — črpalke ČSSR
— 96110 — rezervni deli za ZSSR

P. Hajdinjak

TOZD PPO

Po gospodarskem dinamičnem načrtu, ki predvideva proizvodno realizacijo v višini 150 ton, smo v novembru dosegli 310 ton oziroma 207 odst., blagovne proizvodnje pa smo odpravili 385 ton oziroma 257 odst.

Kumulativna proizvodna realizacija za enajst mesecev gospodarskega leta 1979 je 1605 ton oziroma 100 odst. planirane, blagovna proizvodnja za isto obdobje pa 1540 ton oziroma 96 odst.

V novembru smo zmontirali in odpravili 7 hidravličnih zapogibnikov HKOC-1-315-6000 (P-93096) za ZSSR, Famosu — Hrastrnica 3 hidravlične preoblikovalnike HPC 1-40-1000 (P-62280) in Verigi — Lesce hidravlični preoblikovalnik HPC-1-25-1000 (P-62378) v skupni teži 385 ton. To je do sedaj največja mesečno odpravljena blagovna proizvodnja v temeljni organizaciji PPO.

V decembru bomo predvidoma zmontirali, funkcionalno preizkusili in odpravili 13 preoblikovalnih strojev: Za Stankoimport — Moskva 2 hidravlična krivilna stroja HKO-1-1000 (P-93092), ki smo ju zmontirali v oktobru in zaradi objektivnih vzrokov ne odpravili. Na naše stroje čakajo še: Skip — Ljubljana — na hidravlični preoblikovalnik HPO-1-400 (P-62270), GG — Bled na hidravlični preoblikovalnik HPC-1-25 (P-62437), TUP — Dubrovnik na hidravlični stebri stroj HSS-2-250 (P-62273), Teleoptik — Zemun na hidravlični stiskovalnik HXS-2-100 (P-62277), Agrovojvodina — Novi Sad na hidravlični preoblikovalnik HPO-1-40 (P-62284), Avtomontaža — Ljubljana na hidravlična vlečna stroja HVC-2-40/25... in HVC-2-160 (P-62285), Meblo — Nova Gorica na hidravlični preoblikovalnik HPO-1-400 (P-62298), OKI — Ivanič grad na hidravlični stroj za duroplaste HDS-2-500 (P-62349) RSC — Velenje na hidravlični preoblikovalnik HVO-2-160 (P-62364) in Gorenje-Varstroj — Lendava na hidravlični vlečni stroj HVO-2-250 (P-62403) v skupni teži 385 ton. Tako bomo dosegli planirano proizvodnjo in blagovno realizacijo 1800 ton v letu 1979.

L. Gorjanc

**USPEŠNO
NOVO LETO**

Dobra organizacija in varstvo pri delu

Že naslov članka mnogo pove, seveda če znamo brati tudi med vrsticami. Hotel bi le spomniti vse tiste, ki pripravljajo delo, da vsaka dobro pripravljena organizacija dela predstavlja tudi varno izvajanje tega dela. To se je pokazalo v času poostrenih ukrepov v mesecu oktobru, novembru in deloma tudi decembru. Delavci in vodstva so bili zaposleni po dvanajst ur, delo je bilo strokovno pripravljeno, tako da skoraj ni moglo priti do poškodb. Mislim, da se je v tem času res pokazala zrelost naših organizatorjev, delavcev in nadzornih organov. Iz teh dni pospešenega tempa dela se mnogi lahko veliko naučijo tudi za naslednje obdobje.

Res je, da smo v tem času imeli tudi dve težji poškodbi, vendar menimo, da bi glede na okoliščine, v katerih so se pripetile, lahko nastalo tudi v normalnem delovnem času.

Ker pa imamo v letošnjem letu na splošno več poškodb, kot v letu 1978, primerjava z lanskimi podatki ni možna.

Lahko pa primerjamo število poškodb v dveh mesecih pred izrednimi ukrepi in v dveh mesecih izrednih ukrepov. Ta primerjava nam potrjuje mnenje, da povečani tempo dela s primernim nadzorstvom in organiziranjem dela ne povzroča povečanja števila poškodb na delu.

Prikaz števila poškodb in bolniških dni v dveh mesecih pred in dveh mesecih med izrednimi ukrepi:

Mesec	število poškodb brez poškodb na poti	število izgubljenih dni brez izgubljenih dni zaradi poškodb na poti
avgust	41	719
september	43	658
oktober	49	635
november	32	642

I. Šavor

KATALONSKI SINDIKALISTI V LITOSTROJU

Na povabilo republiškega in mestnega sveta Zveze sindikatov Slovenije se je v decembru mudila na obisku v Sloveniji delegacija delavskih komisij Katalonije. V sredo 5. decembra so obiskali Izobraževalni center Litostroj, kjer je stekel pogovor o našem izobraževalnem sistemu, oblikah povezave centra z delovno organizacijo, vsebini programov ter odnosa sindikata in Zveze komunistov do izobraževanja delavcev.

Gostje so predstavili predvsem njihovo dejavnost in vlogo v delavskih sindikatih. Strokovni sindikati, v okviru katerih delujejo delavske komisije, so namreč integralni del nacionalnih španskih strokovnih sindikatov, v okviru katerih se združujejo predstavniki socialistične delavske in komunistične partije.

Ob zaključku razgovora smo jih povabili, da si ogledajo učne prostore za praktični program pouka. Bili so zelo presenečeni predvsem nad stroji in prostori, v katerih se učijo in živijo naši učenci.

M. S.

KORISTNA IZMENJAVA IZKUŠENJ S PODJETJI ZVVZ MILEVSKO IN MAS SEZIMOVO USTI, ČSSR

Delegacija TOZD IVET se je v času od 25. do 27. septembra udeležila razgovorov s podjetji ZVVZ Milevsko in MAS Sezimovo usti na Češkoslovaškem. Lotevali so se naslednjih tem:

1. Planiranje in izvrševanje preventivnih pregledov strojev in naprav
2. Najbolj gospodaren način odstranjevanja vseh vrst okvar pri posameznih strojih
3. Uporaba in organizacija mazalne tehnike
4. Generalna popravila strojev
5. Uporaba vseh vrst energije na posameznih delovnih in njihov razvod

6. Spodbujanje inovacij v kolektivu
Požrtvovalnost tovarišev iz ZVVZ Milevsko nam je omogočila, da smo dobili odgovore na vsa vprašanja, si ogledali navedena podjetja in se seznanili tudi z določenimi novostmi.

Ker se je pokazalo, da nam taka izmenjava izkušenj lahko zelo koristi pri nadaljnjem delu, smo bili enakega mnenja, kakor tovariši iz ZVVZ in MAS naj bi namreč tudi v bodočnosti po potrebi nadaljevali tak način izmenjave izkušenj.

F. Dvořák

IZ GLEDALIŠKIH PROGRAMOV

V naši delovni organizaciji imamo kupljenih nekaj abonmajskih vstopnic za razne gledališke predstave.

11. decembra 1979 je bila v Mestnem gledališču ljubljanskem predstava z naslovom »Friderik z Veroniko« slovenskega dramatika Matjaža Kmecla. Predstava je bila za abonma J.

Z Kasakovo igro »Profesor Klepac«, ki so jo igrali 15. decembra v Drami, smo dobili večje število vstopnic. Opažamo, da se je zanimanje za predstave nekoliko povečalo, še vedno pa so posamezniki, ki karte sicer vzamejo, na predstavo pa ne gredo. Upajmo, da se bo sčasoma tudi to izboljšalo.

J. Opresnik

JANUAR: ALI SE ZAVEDAMO POMEMBNOСТИ SPREJETIH AKTOV?

Na startu se zberemo vsi. Sprašujemo, ali bomo uspešni ali ne. Okrog okrogle mize se zberemo vojskovodje (individualni poslovodni organi), zaskrbljenih pogledov. Ko razpravljajo o gospodarskem načrtu, jim niti konzultantska spodbuda in brigadirski horuk niti NC (= ne crkava) tehnologija ne pričarajo smehljaja na lice.

Sicer pa marsikaj zvemo o družbenem razvoju Ljubljane, varstvu pri delu, odškodnini za nesrečo, rekreacijskem centru, delu komisije za socialna vprašanja in športu. Tudi o obnašanju, jezikovnih napakah in novinarstvu se pogovarjamo — saj litostrojka javna beseda stopa že v 20. leto svojega poslanstva.

Pri vsem tem smo dosegli 72 % mesečnega količinskega plana.

Na vprašanje, kaj bi kot direktor TOZD najprej reševal, poštenjak odgovori naravnost: »Zaposlil bi vse zaposlene!«

Na startu nas je 3553...

FEBRUAR: BODOČNOST JE CLOVEK

Zastal nam je korak, beseda. V črno žalost zakopani razmišljamo o velikem sinu revolucije in obljublamo zvestobo njegovim načelom.

Okrogla miza zbere vidne predstavnike TOZD v drugem polčasu.

Razprava o vprašanju, ali je naš gospodarski načrt preveč smel, daje odgovor »na čošak« (ker tudi miza ni okrogla!). Sicer pa prvi pregled zaključnega računa 1978 ne kaže tako dobro, da ne bi za tekoče leto želeli še boljše.

Kadrovski misli: »Če se bomo dela pravilno lotili in znali pridobiti — pa tudi obdržati kadre, bomo imeli ob zaključku leta ugodnejšo bilanco.«

V tem pa postaja zanimiva gradnja verige elektrarn na Savi. Kako pridemo »od kamna do cementa« se seznanjamo v nadaljevanjih, prav tako tudi o fotokino umetnosti. Vse nam bo prav prišlo, saj že zvemo kje in po čem bomo letovali in kdaj so nam odprta vrata ambulate, kjer nad našim zdravjem bedi 14 varuhov.

Prav zato nas preseneča, da smo imeli v letu 1978 8435 primerov obolenj.

Rešitev?

Sportnik Jaka razmišlja, smučarji zmagujejo na Pohorju, planinci načrtujejo Monte Roso in novo Kredarico, vojaški starešine obiščejo Dražgoše, mladina tekmuje v kvizu, pihalni orkester se pomlaja, varilci pa se pripravljajo na tekmovalstvo v marcu.

MAREC ODPIRA NOVO IN LEPO

Da, taka je tudi zares zrasla iz dolgoletnih obljub ta naša ambulanta. Hvaležni smo zanj, saj hrup vedno bolj ogroža naše zdravje.

Ko ob letu otroka želimo, naj bodo vse otroške usode srečne, tudi ob tem lahko rečemo, da so nujne ustrezne rešitve. Z 18. členom ne gre vse gladko. Seminar za mlade družbenopolitične delavce v Bohinju s tem sicer nima zveze, gotovo pa priča o svežih izobraževalnih sapicah, prav tako kot tudi živahna delegatska dejavnost. Sicer pa se izobražuje v tekočem šolskem letu skupno 728 študentov, od katerih bo med drugimi predvidoma končal študij en študent osnovne šole in bo tako število teh absolventov v letih 1974—1978 naraslo na skupno 8. Novi razpis daje možnost izobraževanja še nadaljnjim 150 osnovnošolcem med 834 kandidati ostalih profilov.

8. marec so tudi pri nas »slovesno in pristrčno« proslavili, planinci so zborovali, portretiranec z maticeno št. 13 pa je mnenja, da ni dobro biti v istem podjetju vse do upokojitve, kajti počasi te začno prištevati med inventar.

Izpraznimo, bratci, te čaše kipeče...

Spet smo se priboksal do zadnje runde: boksarji-tekmovalci in številni gledalci od blizu in daleč. Rahlo utrujeni smo, pa vendar zadovoljni, da je tudi to za nami. Po stari navadi se bomo poslovili od ringa, da radi ali neradi v novem začnemo spet vse

od začetka. Komaj kdaj bomo še pomislili, kako je bilo v 33. letu naših prizadevanj in 10. letu vojskovanjakraljeviča Marka.

Pa smo vendar marsikaj rekli, doživeli, načrtovali, uspeli. O tem je zapisano v časopisu, internih informacijah, ali tudi nikjer.

Iz proizvodnje tokrat ni nobene vesti o opremi za Ožbalt, pač pa HP Kolinska zbira prijave in potrebe za paket rezervne hrane »Danes in jutri 84«. (V 25-kilogramskem paketu ni kave in pralnega praška!)

OKTOBER: OD BESED K DEJANJEM

Težnja za boljšimi rezultati rodi dogovor o skupnih akcijah. Tudi mladina s spet novim predsednikom sodeluje pri uresničevanju planskih dogovorov.

Delegati razpravljajo o stanovalniškem gospodarstvu, s stipendiranjem in novimi kadri so problemi, vendar ne samo pri nas, čeprav na republiškem kovinarskem tekmovanju v Celju med livarji zmagajo naši.

Upokojenci potujejo v Brno in na tradicionalnem srečanju v Poreču veselo zapojejo. Sindikat deli priznanja.

Vojakom je dolgčas pa pozdravljajo od vsepovsod, eden celo iz častnega bataljona Titove garde na Belem Dvoru.

Matic ima težave z ozimnico — prav mu je, rajši naj sodeluje v razpravi »o združevanju sredstev skupne porabe za izgradnjo družbenega standarda.«

»Informacije« že dalj časa namesto svinjskega paprikaša priporočajo dieto »za hujšanje in vzdrževanje telesne teže« — kegljači, pozor!

NOVEMBER — ISKRENE ČESTITKE IN USPEŠNO V NOVI TOVARNI

Smeli načrti investicijske izgradnje, porojeni in realizirani v prvih povojnih letih, so zadostovali kar 30 let, dokler potrebe niso prerasle sicer širokih okvirov. Zraste nova tovarna kot plod združenih sredstev in premišljenih samoupravnih odločitev. Rezultati lastnega razvoja in prizadevanj so v resnici razveseljivi.

Iz tal se ob njej že dviga še ena tovarna, za tretjo fazo izgradnje — razširitev in obnovitev livarne. Položimo temeljni kamen.

Pogled v prihodnost je lep ...

Slavje, zamišljeno kot osrednja ljubljanska proslava praznika, zbere poleg šolske mladine le nekaj delegacij bližnjih delovnih kolektivov. Proslava je domača, pristrčna, poživijo jo razstava foto kino kluba in planincev. Veseli smo, vrednost točke se dviguje — še sonce se nam smeje!

DECEMBER JE NAJKRAJŠI

Vedno zmanjka časa na koncu.

Hitimo, da bi čimveč izgotovili, odpemili, zaključili. Presneti roki! Strašno beži ta čas in neusmiljeno prerašča zamujene priložnosti.

»Rezultati gospodarjenja so sicer ugodni,« trdi šef finančnega podzemlja, »in večjih problemov okrog likvidnosti ni.« Pesem za uho in srce, ki bi jo radi zmeraj poslušali.

Otroci, čakajoč na dedka Mraza, se nam zahvaljujejo za skrb ob svojem letu. Nekaj podobnih zahval je ostalo neizrečenih in bodo počakale, preveč hvale naenkrat ne priporočajo.

Tako je vse prav in v redu, zato iz srca pozdravimo okroglo desetnico, ki nas na silvestrskem križišču čaka v pisanem kostimu. Korajžno zaplešimo z njo in pozabimo, kaj nam, zapeljivka, utegne skrivati za svojim smehljajem

Zdravja, sreče v novo leto vsem po vrsti voščili — ETO

APRIL DAJE NOVO VODSTVO MLADINE

Dobimo obisk iz Kavadarcev in pismo za prijateljstvo iz Sibirijske.

S pomladjo rine v prvi plan stanovanjska problematika in prostorsko planiranje.

Najavlja se akcija NNNP in s tem v razumljiv jezik prenaša kronično vprašanje rokov in novih cenikov. Na deloviščih širom po svetu hite monterji opravljati svoje delo, čeprav bi morali biti življenjski pogoji boljši, kot so. Medtem ko smučarji doživljajo zimsko pravljico na Sorici, kole-sarji vabijo vse na kolo za zdravo telo. Krvodajalci so se spet izkazali, TVN nosi zastavo s 25 % od vseh zaposlenih. Kino klub razlaga zaslonko, urednik pa se spusti v proces novinarskega pisanja.

ZPS slavi petletnico obstoja. Zvemo za generalije članov, načrtovanja, uspehe, skrb za izobraževanje in še marsikaj — čeprav ne vsega, kar bi radi vedeli.

»Interne informacije«, zvesti registrator naših gibanj, z nepogrešljivimi tabelami in jedilnim listom, poroča, da smo v marcu poslali v izvoz za 95 starih milijard dinarjev ponudb. Pomislite — kaj, ko bi bile vse sprejete...

ZA 1. MAJ DRUGI TEMELJNI KAMEN

Praznujemo še po starem, potem pa se gremo parne in neparne in s parkiranjem ni več težav; so pa druge, ki jih odkrivajo na obroke. Zvemo, da sindikalne liste ne bo več, pač pa se morajo tozdi »bolj« vključiti v dograjevanje sistema prehrane med delom.

Kljub temu, da je »planiranje imperativ v našem poslovanju«, ostajajo vilčarji brez vilic in prosto po Prešernu se upravičeno pesniško izživljajo njegovi soimenjaki v prodaji.

Srečanje ZKS v Poreču je veličastno. Inventivna dejavnost išče sodelavce in samoupravne poti, čeprav je odprt težko pričakovani podvoz in bo kmalu urejeno tudi križišče Celovška—Djokovičeva.

Varilci so tekmovali, stric Matic modruje, regulator Le-

kovšek gre na nevarno potovanje, Kame Leon piše štiri pisma, ki vzbujajo vrsto asociacij, pevci imajo uspešen nastop v Zagradcu, z opremo za HE Ožbalt pa se »stanje ni dosti spremenilo«.

V duhu NNNP sporoča SDK v »Informacijah«, da odkriva »rožo mogoto«, kar rahlo neprijetno sovпада s člankom iz zagrebškega Vestnika »Briga za radnika — temelj kolektiva.«

Neznani znanec Pera zapiše: Lovišča fraz so vse bolj polna — najbrž zato, ker na sestankih pogosto streljamo v prazno.

Pripravljamo se na naslednje srednjeročno obdobje, dajemo priznanja krvodajalcem in ker so počitnice tu, pokramljamo o izgradnji objektov družbenega standarda, malih elektrarnah, pa novih strojih in tehnologiji. Imamo nov rešilni avto in manj hrupa na cesti pred tovarno. Na obisk sprejemamo delegacije iz Švedske, Senegala, NDR, pa korške delavce in romunskega ambasadorja.

ZPS potrjuje svojih pet let, organizira interno banko, združuje člane na športnih in kulturnih srečanjih in krepi družbeno-ekonomski položaj delavca, ob enem pa zagotavlja, da »bomo tudi v bodoče gradili našo večjo učinkovitost na večjem trudu tistih delavcev — strokovnjakov iz delovnih organizacij, ki delajo zlasti v strokovnih organih.«

V JULIJU PRIHAJA IZ SOLE NOVA GENERACIJA

Za uvod praznujemo, zraven govorimo o planiranju, kajti »pomembno je, da uskladimo vsa naša hotenja...«

Stavka prepreči zagon naše turbine v Novi Zelandiji, doma pa podpisemo pogodbo za HE Solkan, ki je omamili krasno bistro hči planin (jo bo tudi sosed Kobarič?)

Iz junijske nevihte v PZO v vzdihljajih zraste kar na prostem sesalna cev za Grabovico, na gradbišču nove tovarne pa se brez človeških žrtve prevrne velikansko avtodvigalo.

Dalj ko traja »pouk,« kako od kamna do cementa, manj je dobiti te surovine v prahu.

»Informacije« v imenu SDK postrežejo s posebnim dodatkom jedilnika v obliki samopostrežnega »kosa« pogače, ki pa je prišel le v izbrane želodce.

AVGUST POSTREŽE Z IMENI IN IZJAVAMI JUBILANTOV

Za nami je 32 let prizadevanj za boljši jutri, ki je danes že večeraj — zato z novim zagonom naprej, saj pred težavami nismo nikoli klonili. Vedno pa velja: če hočemo več deliti, moramo tudi več ustvariti. To potrjujejo tudi izjave veteranov.

Hemren Dam uspešno igra prvo violino v tovarni in na irskih vročih tleh, k nam pa hodijo strokovnjaki celo iz Koreje.

Za 30 let SEV nam obilno postrežejo z informacijami.

Ob višku turistične sezone se dva sončita v razkošju gama žarkov, mi pa se spominjamo upoko-jencev, izredne krvodajalske akcije in jezikovnih napak, kajti ni vseeno ali smo izdelali dokumentacije za 12.800 ton izdelkov ali pa za 12.800 ton dokumentacije (papirja).

Izpod louske mušice sfrfota misel: ko se začne lov na velike zveri, se navadno izgubijo sledi.

(Z dokumentacijo to nima zveze.)

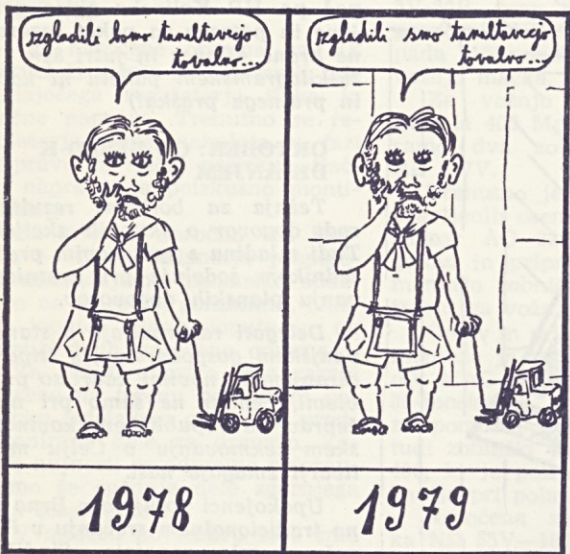
SEPTEMBER PREDLAGA VEČJI IN MODERNEJŠI LITOSTROJ

Možnosti imamo, naši izgledi to potrjujejo. Sicer pa druga investicija že dobiva svojo podobo, medtem ko delitev po delu gradimo na izkušnjah, ocenjujemo uveljavljanje in izvajanje delegatskih odnosov in sistema, razglabljam o kadrovski politiki in vpisujemo nove učence v poklicno šolo.

Planinci široko raztegujejo meh ob 30. obletnici svoje organizacije, Sorica pa se prebujata (spet). Sicer pa gonijo pedala kolesarji, pod oblaki jadrajo zmagarji, v Ribnici Litostrojčani pa zmagujejo na 5. letnih športnih igrah.

PA JE MINILO... 1979

OBLJUBE SMO IZPOLNILI

GOSPODARILI SMO USPEŠNO

VSE SMO DALI OD SEBE

HITRO SMO REAGIRALI NA TRENUTNE KRIZE

No, sedaj pa veš, zakaj smo morali nenadoma delati kar po 12 ur na dan

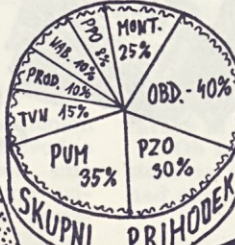
DOSEGLI SMO REKORDNO REALIZACIJO

Z MALCE POMOČI

NOVA INVESTICIJA - FINANČNA MAGISTRA

Ah, pusti to tisto so lastna sredstva!

POGAČO SMO SI PRAVIČNO RAZDELILI

Z OSEBNIMI DOHODKI NI BILO PROBLEMOV

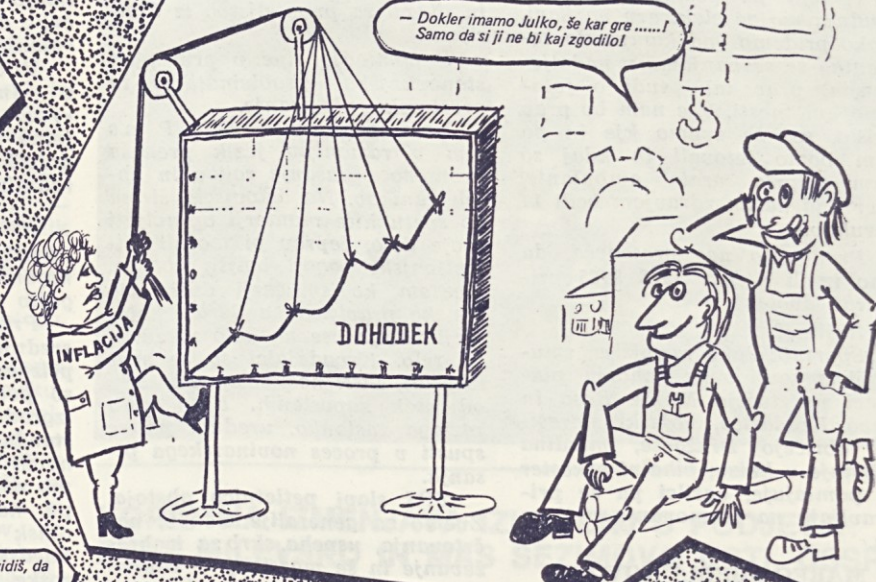
Vidiš, midva imava pa uravnilovko!

FINANČNI REZULTAT JE BIL USPEŠEN

Tako, friziranje je uspelo, barvanje tudi, pranje bo pa po novem letu!

IMELI SMO TUDI ZUNANJE ZAVEZNIKE

Dokler imamo Julko, še kar gre! Samo da si ji ne bi kaj zgodilo!

PAC PA S CENAMI

SAMOUPRAVLJANJE JE DELOVALO NORMALNO

Ti, kaj pa je to samoupravni spor?

Molči in dvigni roko, kaj ne vidiš, da je že pet minut do dveh

IN TAKO SMO PRIPRAVLJENI ZA ŠTART V 1980

SPREJEMANJE NOVIH AKTOV NA PODROČJU O.D. ŠTART

NEKATERI SAMOUPRAVNI ORGANI SO ŠELE ZAŽIVELI

OBVEŠČANJE TUDI

Do 8. točke bodo ravno dovolj utrujeni!

LITOSTROJ
OSNOVNA ORGANIZACIJSKA SINDIKATA IN SAMOUPRAVNI ORGANI TUDI IN DRUGIH SKUPNOSTI

ZBORE DELAVCEV
naslednji petek ob 13h

1. Skupni pregled letnega poslovanja pod glavnimi vodili
2. Odkladišče o vsebini novih letnih načrtov
3. Izbrana barva novih letnih načrtov
4. Izbrana barva novih letnih načrtov
5. Izbrana barva novih letnih načrtov
6. Izbrana barva novih letnih načrtov
7. Izbrana barva novih letnih načrtov
8. Izbrana barva novih letnih načrtov
9. Izbrana barva novih letnih načrtov

